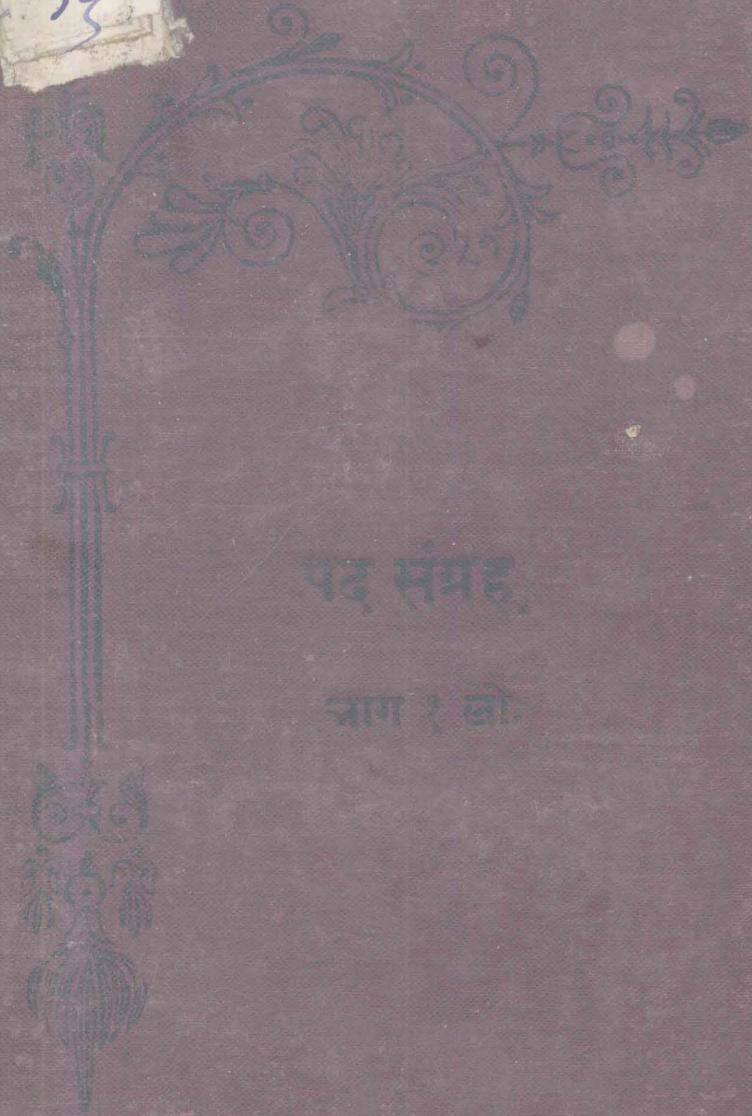


१  
२५



पद संग्रह.

भाग १ खो.

योगनिष्ठ  
मुनिमहाराजश्री बुद्धिसागरजी कृत  
पद संग्रह.  
भाग १ लो.

छपावो प्रसिद्ध करतार,  
शेठ. सुखलाल उजमशी.  
तथा  
शा. मणिलाल वामीलाल  
मु. साणंद.

अमदावाद  
निर्मल प्रिन्टिंग प्रेस.

वीर संवत् २४३४. सन १९०८.  
संवत् १९६४.

कीम्मत ०-८-०.



## अर्पण पत्रिका.

—:—

श्रीदेवगुरु भक्तिकारक-श्रद्धावंत दयावंत आत्मार्थी  
वकीलजी. शा. मोहनलाल हीमचंदभाइ योग्य.

मु. पादरा.

विशेष-तमो गुरुमहाराज योगनिष्ठ श्री बुद्धिसा-  
गरजी महाराजना पूर्णरागीछो. तेओश्रीना उपदेश-  
थी आपे स्याद्वादधर्मनो अपूर्व लाभ प्राप्त कर्यो छे=  
अने विशेष लाभ प्राप्त करवानी जिज्ञासा धरावोछो,  
तेओश्रीना आप सख उपासक होइ तेओश्रीना ग्र-  
न्थोनो आप पूर्ण अभ्यास करोछो--ते साथे तेमना  
बनावेला ग्रन्थोथी भव्य जीवने उपकार थाय तेवा  
हेतुथी ग्रन्थोने प्रसिद्ध करवा घणी कालजी राखे-  
छो. इयादि आपना शुभाशयोथी मोहीत थइ तेओ-  
श्रीनी कृतिनो आ ग्रन्थ आपने अर्पण करवानी र-  
जा लेउछुं=

लेखक तमारा धर्मबन्धु

शेठ सुखलाल नजमशी

तथा

शा. मणिलाल वामीलाल साणंदवाळा.

## પ્રસ્તાવના.

આ પદ સંગ્રહમાં શ્રીમત સદ્ગુરૂ શ્રી બુદ્ધિસાગરજીએ રચેલાં પદોનો સમાવેશ કરવામાં આવેલો છે. જેનો જે હૃદયતાની લાગણી અને પ્રેમભાવથી સદ્ગુરૂ શ્રી આનંદધન અને ચિદાનંદજીનાં પદપ્રતી નિહાળે છે, તે ભાવ જાગ્રત કરી તેનું પોષણ કરે તેનું દ્રવ્ય પ્રસ્તુત પદમાંથી મળી આવે છે. તદુપરાન્ત વૈરાગ્યાત્મક પદો વૈરાગ્ય ભાવથી ઓતપોત હોઇ, વાચકવૃંદનાં હૃદયપટને દ્રવીત કરે છે, અને તેમાં શાન્ત અને કરુણારસનું સિંચન કરે છે. તેમાં ક્ષણિક જગતના દરેક માયિક પ્રસંગોનો ચિતાર સ્વાનુભાવિક જ્ઞાનવડે એવા રૂપમાં આપ્યો છે, કે આધુનિક અતિ ઉચ્ચ વિષયોતેજ્ઞક વિભવોમાં પણ પ્રસ્તુત પદો ચિતને આકર્ષી સંસારી મનુષ્યોને નિરસ બાસતા, કિંતુ તેઓ શ્રીની વાણીરૂપી અમૃતવડે રસીક થયેલા વિરાગ ભાવમાં ચિતને નિમગ્ન કરે છે. પ્રસ્તુત પદોનો ગેળી નાદ સાંસારિક અનેક વ્યવસ્થાઓમાં સંદૃષ્ઠ અને કલુષિત ચિતને પણ બેદી, સ્થીર કરી શાન્તરસ સિંચી અભિનવ આહલાદ અર્પે છે. ૩૪-૩૫ માં પદો વાંચતાં સત્સંગનું તારતમ્ય અત્યુત્તમ રીતે વર્ણવું સ્પષ્ટ થાય છે. સંસારી મનુષ્યોને નીતિ અને વર્તનના પરિશિલન અર્થે વૈરાગ્યના દરેક પદમાંથી નીકળતો ઓધ ઉલ્કૃષ્ટ પ્રકારની હિત શિક્ષા રૂપ છે. સંસારના અતિ ઉચ્ચ મોહક વિષયોમાં નિશદ્ધિન પ્રવર્તતા મનુષ્યોના હૃદયમાં રાગના વિષને શામક ક્રિપચાર નિમિત્તે વૈરાગ્યનાં પદો એક અદ્ભુત અસરકારક છે. તેનું રહસ્ય અભ્યાસક્રમે સમગ્ર ધર્મ તેમના હૃદયને અભિનવ આનંદ આપે તેમ છે અધ્યાત્મ જ્ઞાનનાં પદો અનુક્રમે ૧૬. ૫૩. ૫૯. ૬૨. ૧૦૦ વગેરે, વાંચતાં મનુષ્યોને શુદ્ધ માર્ગનું ભાન કરાવી અવલંબવાના આલંકૃત ઉત્તમ માર્ગનું નિરુપણ કરે છે. આનંદધનજીકૃત ૬૭ મું પદ નિષ્કામ વૃત્તિનું જળ પોષી અધ્યાત્મ માર્ગપ્રતિ દોરવાના અત્યુત્તમ સાધનરૂપ છે.

અધ્યાત્મિક અને આનુભાવિક શક્તિથી સંસ્કૃત થયેલી હૃદયગુહામાંથી તેમની વાણીરૂપી ગંગા નદીનો નિર્ભળ પ્રવાહ અતિ ઉચ્કટ કદપના શક્તિરૂપી સુખદ્વારા વહેતા નિરક્ષરવા સાક્ષર જૈન વા અન્ય મતાનુયાયીના હૃદયને દ્રવિ ભૂત કરી તેમાં આનંદરૂપી જલનું સિંચત કરે છે. આધુનિક ગુજરાતી સાહિત્યના અભ્યાસીઓ અને સુખ્યત્વે કરીને યુનિવર્સિટીની પરીક્ષા આપનારાઓ સાહિત્યના અભ્યાસ તરીકે જ્યારે ધીરા, અખા અને મર્યાદા મહેતા વગેરે કવિઓનાં પદોનો આશ્રય શોધે છે, ત્યારે જૈન શૈ-

લીમાં લખાયેલાં ઉત્તમ પ્રકારનાં વૈરાગ્ય અને અધ્યાત્મિક બલપોષક પ્રસ્તુત પદો તેમને માટે અભ્યાસના ઉત્તમ સાધન રૂપ થઇ પડે તેમ છે. વાસ્તે મહારાજ શ્રીએ ગુર્જર કાવ્ય સાહિત્યમાં અભિનવ વૃદ્ધિ કરેલી છે. કાવ્ય સાહિત્યમાં અન્ય સંપ્રદાયના અભ્યાસકાં પછુ જ્યારે તેમાંની વસ્તુ, રચના, અને તેમાંના ઉત્તમ ભાવપર લક્ષ આપશે, સારાંશ કે જ્યારે તેઓ આ પદોનું પ્રેમ ભાવથી અધ્યયન કરશે, ત્યારે તેઓના હૃદયમાં જૈન ધર્મ પ્રતિ ઉચ્ચ વૃત્તિ અને માન પરોક્ષ રીતે પ્રેરશે, એ નિર્નિવાદ છે. “ અ- મોને તમો સમગ્ગતિ, ” “ અમો ને તમો સમગ્ગતિ ” એ તુક વાળી ગઝલમાંથી દયાનું તારતમ્ય અને ઉચ્ચ ઉદ્દેશ એવી સ્પષ્ટ રીતે સમગ્ગય છે. દયાનો આબેહુબ ચિતાર મનુષ્યના મન આગળ ખડો થાય છે. અનેહૃદયમાં ઉંઠા ભાવ જાગૃત કરી હૃદય ગુહાની ઉંડી લાગણીઓનું ઉદ્ઘાટન કરે છે.

“ અમારી આંખમાં ચંદ્ર, અમારા નેમમાં ભદ્ર ” સારાંશ કે જેમ ચન્દ્ર નિરંતર જગતને શિતલ અમૃત રૂપી તેજથી સિંચે છે, તેમ કરુણારસ સવતો કરુણા દ્રષ્ટી રૂપીચન્દ્ર, અમારા નયનમાંજ વિવસેલો છે, અને જગત માત્રના કલ્યાણનોજ અમારો નિરંતર ઉદ્દેશ છે. ” આવા કરુણા ભાવના ઉત્તમ ઉદ્દેશો મહાત્મા શ્રી સર્વ સહૃદય વાચકના મુખે ઉચ્ચરાવે છે. મહાત્માઓ જે ઉન્નત જીવન ગાળે છે, તેનો રસા સ્વાદ પોતાની ઉન્નત વાણીથી સંબોધી સર્વને ચખાડે છે, અને તદ્દુપ થવા પરોક્ષ રીતે સર્વના હૃદયમાં અસર કરે છે. આતુક ખરે કરુણારસથી છલકાઈ જતી ભાસે છે.

વૈરાગ્યનાં પદો અનુક્રમે ૧૪. ૩૩. ૪૫. ૫૫. ૧૦૪. ૧૦૫. ૧૦૬. ૧૧૫. ૧૮૬ વિગેરે, વાચક વૃંદને ખાસ મનન કરવા યોગ્ય છે. ગમે તેવા ચિન્તાતુર, અસ્થીર બલકે વિહ્વાલ મનના મનુષ્યના ચિત્તને સ્થીર કરી એકાગ્રતાથી તેના શ્રવણમાં તેને લક્ષીન રાખવા તેઓ પુરતાં અસરકારક છે. જ્યારે સર્પાદિક તિર્યંચ, જીવો કર્ણુ વિષયક મધુરપ્રય રાગોથી મોહી કાઇ વાઘંત્રનો મધુર સ્વર સાંભળવા તલ્લિન થાય છે, તેા મનુષ્યનું મન કે જેમાં સહૃદયતાની યુદ્ધિતી વિગેરે અનેક પ્રકારની શક્તિઓ છે, તેની ચિત્ત વૃત્તિને એકાગ્ર કરવા, અને તેમાં સહજોધના સંસ્કારો પાડવા ઉક્ત પદોનું જ્ઞાન સમર્થ થાય એ સ્વતઃસિદ્ધ છે.

પ્રસ્તુત પુસ્તકમાં વૈરાગ્યનાં અને આધ્યાત્મિક જ્ઞાનનાં પદો ઉપરાન્ત સ્ત્રી ધર્મ, પુત્ર ધર્મ, સતિની શીખામણો, ગુરુની શિક્ષા, તેમજ પુત્રીને માતાનો, પુત્રને પિતાનો, શિષ્યને ગુરુનો આદિ ઉપદેશ અત્યુત્તમ રીતે સદ્ગુરુ શ્રીએ વર્ણવ્યો છે, કે જેથી વ્યાવહારિક જીવનના ઉચ્ચ આહને

મનુષ્યને અત્યુત્તમ ધોષ થાય છે. તે ધોષની એવી બળવાન અસર થાય છે, કે વર્તનનું પરિશિલન થવાને ઉત્તર જીવન ગાળવાને અને સ્વધર્મમાં અડગશ્રદ્ધાલુ બનવાને નિશ્ચય બળ અર્પેનાર સમર્થ સાધન રૂપ છે.

જૈન શાળાઓ કે જ્યાં પ્રતિક્રમણાદિ સુત્રો પાઠે કરવા અર્થાત જોખવા ઉપરાંત, બાળકોમાં જીજ્ઞાસા ઉત્પન્ન કરી તેને રસવૃત્તિથી પોષે તેવું સાહિત્ય શીખવવામાં આવતું નથી, ત્યાં આમાંનાં સરળ ઉપદેશાત્મક અને ભક્તિ વિષયકપદોકો પ્રસાર થવાની આવશ્યકતા છે વિવિધ વિષયોપર તેઓશ્રીએ રચેલી ધોષપ્રદ કવિતાઓ આ બાલવૃદ્ધ સર્વે મનુષ્યને મનન કરવા યોગ્ય છે. આધુનિક સમયમાં જૈનોના ગુજરાતી કાવ્ય સાહિત્યને ખેડનાર વિદ્વાન જ્ઞાની સાધુ ભવિષ્યમાં ગુજરાતી સાહિત્યને ઉપકારક થઈ પડશે એવો અભિપ્રાય તેમનાં પદો શ્રવણ કરનાર દરેક સહૃદય મનુષ્યને મનમાં અવસ્ય થશે. કવિ અખાએ પોતાના પદમાં કહ્યું છે કે જ્ઞાનીને કવિમાં ન ગણીશ. કિરણ સુરજનાં કેમ વરણીશ આથી સિદ્ધ થાય છે કે જ્ઞાની કવિ કરતાં ધણીજ ઉંચી કોટિના ગણાય છે અંતમાં પરમાત્મા પ્રત્યે એજ અભ્યર્થના છે કે યોગી મહાત્માની હૃદય વીણામાંથી અધ્યાત્મ જ્ઞાનની ધુનમાં જે ઉદગારો નીકળ્યા છે તેનો મર્મ, વાચકગણના હૃદયને સંસ્કૃત કરો !

સહજુશ્રીના ચરણકમળાનુરાગી સેવક

ભોગીલાલ મગનલાલ શાહ.

## પદસંગ્રહ પ્રસ્તાવન.

સંસારાગ્રમ્ને કથિત પુરુષોંકો સુખ કૈસે મિલે, इस उपायमें बहुत मनुष्य तो यह समझते हैं कि, द्रव्योपार्जन करना, बहुत कुटुम्ब भेगा करना, राज्यमें अधिकार प्राप्त करना, लक्षों मनुष्योंसे पुजवाना इत्यादि परम सुखका साधन है. इसी वास्ते धर्म कर्म नित्य नैमित्तिक अनुष्ठान कुल मर्यादा आदिभी शिथिल करके पूर्वोक्त उपायमें लगते हैं. परंतु ये सब उपाय तो दुःखके हैं. उनसे परम सुख प्राप्ति कभी नहि होती. जो धनमें सुख मिलता, तो चक्रवर्ती राज्यको ठोकरमें ठुकराकर एकान्त सेवन क्यों करते.

न सुखं देवराजस्य, न सुखं चक्रवर्तिनः

यत सुखं वीतरागस्य, मुने रेकान्त वासिनः

जो सुख एकान्तवासी मुनिको है, वो इन्द्र तथा चक्रवर्तीको नहि है. तथा जितना मनुष्य जादे संबंधी होगा, उतनाही दुःख जादे नीकलेगा. किसीको ज्वर आता है, किसीका मस्तक दुखता है, कोई मुमूर्षु है, सबके दुःखसे दुःखी होना पडता है, राज्याधिकारकी तो औरभी दुर्दशा है. उसकी इच्छा करनी तो सबसँ खराब है. आज कल राज्याधिकार ये है कि, अमुक महाशयको (५००) जुलमाना करनेका अधिकार मिला. अमुक महाशयको छ मास कैद करनेका अधिकार मिला. परंतु सभ्यगण ! एसाभी अधिकार आपने सुना है ? कि अमुक शेठजीको फांसी माफ करनेका अधिकार मिला, अथवा अमुक शेठजीको कैद माफ करनेका अधिकार मिला. मित्रगण ! जिससे जीवदया पल्लेवोही तो अधिकार कहा जाता है ? और जो क्रूर परिणाम करनेवाले अधिकार हैं, वोतो राजाके विना किसीको शोभित नहीं होते, हत्यादि वात शोचकर प्राचीन ऋषि महात्मा लोकोंने बडे र अध्यात्म शास्त्र रचकर सांसारिक जनोपर वो कृपा करी है, कि जिसका वखान सरस्वती देवी भी नहीं करसकती जैसा—

आसुप्तेरामृतेःकालं, नयेदध्यात्मचिन्तया ।

ईषन्नावसरंदद्यात्, कामादीनाम्मनागपि ॥

जब तक निद्रावस्था नहो, तथा मृत्यु न आवे तब तक अध्यात्म चिन्तासेही कालको वितावे. काम, क्रोध, लोभ, मोहका बाडासाभी मोका न दे जिससे आकर सतावें. वो अध्यात्म चिन्ता कितनी कठिन है. इस वातको सबही बुद्धिमान् जानते है, उस अध्यात्म शास्त्रकी रचना कितनी प्रकारकी भाषामे कितनेही संज्ञा शब्दोंमें यद्यपि रचित है परंतु कितनेक तो बिचारे मंदबुद्धियोंके समजमें नहीं आती. कितनेक बुद्धिमान्भी हैं तोभी अन्य भाषा होनेसे पूरा तत्व नहीं मिलता. अथवा कितनेक छंद प्रबंध के तथा



गान विद्याके रसिकहैं. उनको गद्यभाषा नहीं रुचती इसलिये योग मार्म क्रिया परायण श्री जैनश्वेताम्बर मुनिराजश्री बुद्धिसागरजीने बहुत आन्दमे आकर मनोहर २ भजन छंदमें बनाकर तैयार कियेहैं. जिनका स्वाद विशिष्ट साधारण सब लोकोंको मिले. इन सबका सार यह हैकी मनुष्योंकी अध्यात्ममे रुचि हो और काम क्रोधादि अन्तःशत्रुओंका नाश हो और अध्यात्म पुष्टिके लिये वैराग्यका तथा भक्तिरसकाभी सार पूर्ण रीतिसे दिखाया है. कारणकि बिना वैराग्यके वर्णन सांसाराऽऽसक्ति दूर नहीं होती. और भक्तिके बिना चितके आवरण विक्षेप दूर नहीं होते. इसलिये वैराग्य तथा इष्टदेवमें अनुराग अध्यात्म चिन्ताका परमोपाय है. येसम्पूर्ण भजन आद्यंतसे मेने प्राय सब सुने है. इनमे जैन शास्त्रकी रीति प्रमाण कहीं दोष नहीं है. कहीं द्रव्यार्थिक नयकी मुख्यता कहीं पर्य्यायार्थिक नयकी मुख्यता कहीं नैगमादि नय प्रमाण बहुत उत्तम रीतिसे वर्णन कियाहै. जो मनुष्य' जैन शास्त्र तथा अभिधा लक्षणा व्यंजनातात्पर्या वृत्तिके मर्मज्ञ हैं. उन लोकोंको मुनिराजश्री बुद्धिसागरजी रचित शास्त्र सिद्धान्तमे वो आस्वाद मिलेगा. जिसका फल एक एक पदकी भावनासे अनेक कर्मकी निर्जरा है. मित्रगण ! ज्यादा क्या लिखे. अमारा मन तो इन पद रत्नको सुनकर सुखाब्धिमें मग्नहोता है. तथा और लोक वैदिक धर्मावलंबी सुनते हैं. तो चित्रकेसे लिखे होकर तथा कूदर कर सुनत है आहा ! सखही शास्त्रोमे जंगम तीर्थ साधुओ को कहा है.

**श्लोक.**

साधूनां दर्शनंपुण्यं तीर्थभूताहि साधवः

तीर्थं फलति कालेन सद्यः साधुसमागमः (?)

ह. न्याय व्याकरण साहित्याऽऽचार्य

पं. श्यामसुन्दराचार्य वैश्य, के. बी. एस. एम.

K. B. S. M.

# मुनिमहाराज श्री बुद्धिसागरजी कृत पद संग्रह (भजन संग्रह.)

भाग १ लो.

श्री केशरीयाजीतुं स्तवन. १

केशरीया तीर्थ वना ज्ञारी, ज्ञाविक तुम पूजा नरनारी;  
 शरण एक रूपज्ञ प्रज्जु धारी, कपट और निंदाकु वारी. के०  
 संवत श्रोगणीश बासठेमें, विजापुरनो संघ,  
 दर्शन करवा नीकळ्योरे, आणी हर्ष उमंग;  
 शोक सहु चिन्ताने वारी, गणी सब मिथ्या जगयारी. के०१  
 कृष्ण पक्ष ठठ मंगलेरे, मास रुमो हे पोष,  
 प्रथम जिनेश्वर जेटीयारे, पाया मन संतोष;  
 धर्म हे उपयोगे धारी, जिनाज्ञा जाणी सुखकारी. के०२  
 हरिहर ब्रह्मा तुं खरोरे, शिवशंकर महादेव,  
 दोष अठारे क्य कर्णारे, सुरनर करता सेव;  
 खुदा तुम अकलगति न्यारी, निरंजन ब्रह्म दशा तारी. के०३  
 अलवेश्वर अरिहंतजीरे, चार अतिशयवन्त,  
 अजरामर निर्मल प्रज्जुरे, सेवे सज्जन संत;  
 अचल तुज जगमांबलिहारी, जिनेश्वर जाणोजयकारी. के.४  
 तुंहि तुंहि तुं हुं स्मरुरे, व्यक्तिथी हे जेद,

२

पिरुमां परगट पेखतां रे, वर्ते जेदाजेद;  
 लगी घट रटनाकी तारी, ज्योतकी होवे उजियारी. के० ५  
 अलख अरुपी तुं प्रचुरे, बुद्धिसागर धार,  
 कर्म शत्रुकुं जीतीएरे, करी केशरीयां सार;  
 धरी घट ध्यान दशा सारी, लहो ऊट मुक्ति वधुप्यारी. के० ६

ॐ शंखेश्वर पार्श्वनाथाय नमः

॥ स्तवन ॥ २.

चरम जिनेश्वर अति अलवेसर, सखी हुं निशदिन ध्याउरे;  
 परिपूर्ण स्याद्वाद स्वरुपी, सप्त नयोथी विचाररे. च० १  
 गुण अनंता अज अविनाशी, कार्य फले मित्र ग्रहीएरे,  
 तेम पर्याय अनन्ता आतम, समये समये वहीएरे. च० २  
 अस्तित्ता पर ड्व्यादिकनी, समये समये अनन्तिरे;  
 चेतन ड्व्ये नास्तित्तातस, सत्य पणे ते वहन्तिरे. च० ३  
 यदि नास्तित्ता वर्ते नहीं तो, परपरिणामि होयरे;  
 आत्म अस्तित्ता परमां वर्ते, नास्ति रूपे अवलोयरे. च० ४  
 अस्ति नास्तित्ता समये समये, आतम ड्व्ये धरीएरे;  
 कर्म वर्गणा जिन्न विचारी, निजगुणता अनुसरीएरे. च० ५  
 गुण पर्याय अनन्ता तेथी, जिन्न न आतम क्यारेरे;  
 जिन्ना जिन्न स्वरुपे वर्ते, निर्मल निश्चय धारेरे. च० ६  
 पूर्णीकर परमातम प्रेमे, मन मंदिरमां स्मरीएरे;  
 बुद्धिसागर अवसर पाकर, जवजल सागर तरीएरे. च० ७

३

॥ श्री वीरजिन स्तवनम् ॥ ३.

वीर जिनेश्वर वचन सुधारस,  
 पीतां अविहम् प्रीतजगीरी;  
 मिथ्या परिणति भ्रमणा ज्ञागी,  
 सुरता वीरपद जाय लगीरी. वी. १

अज अविनाशी अटल अनादि,  
 आत्मासंख्य प्रदेश पणेरी;  
 निर्मळ शुद्ध सनातन साश्वत,  
 प्रतिप्रदेशे शक्ति घणेरी. वी. २

आतम वीर्य अनंतु धारक,  
 आविर्जाविपणे जे ग्रहेरी;  
 वीरनाम जिनवरनुं जाणो,  
 घट घट शक्ति नित्य लहेरी. वी. ३

तिरोज्ञाव निज शक्ति प्रगटे,  
 अस्ति नास्ति स्याद्वादमयीरी;  
 अलख अगोचर अजरामर वर,  
 वीर वीरता प्रगट ज्ञेरी. वी. ४

समये समये निज रुद्धि अनन्ति,  
 रत्नत्रयी अइ शुद्ध ठतीरी;  
 चेतना परगट दो उपयोगे,  
 वर्ग रहित अपवर्ग गतिरी. वी. ५

४

प्रति प्रदेशे कर्म वर्गणा,  
 लागी अनन्ति दूर गइरी  
 षट् कारक शुद्धां घट प्रगट्यां,  
 स्थिति सादि अनन्त अइरी. वी. ६  
 तेहीज वीरपणुं तुज मांही,  
 भ्रान्ति भ्रमणा दूर करीरी  
 बुद्धिसागर ध्यातां प्रगटे,  
 सत्ता वीर समान खरीरी. वीर. ७

॥ बोधपत्रम् ॥ ४.

निर्मल क्वायिक चेतना, चिदानन्द गुणधाम,  
 आत्मसो परमात्मा, अनन्त गुण विश्राम. १  
 समय समय निज रूपमें, शक्ति अनन्त सदाय,  
 विणशे नहि को काळमां, चिद्घन चेतन राय. २  
 ज्ञेय त्रिकालिक वस्तुनुं, ज्ञासन निजमां आय,  
 उत्पत्ति स्थिति व्ययतणी, सत्ता निज वरताय. ३  
 शोधक शोधे अन्यकां, असत् न उपजे जाइ,  
 उपादान षट् कारको, घटघटमां वर्ताइ. ४  
 चित्त स्थिर उपयोगता, लागे निजपद मांह्य,  
 अवर कोय ज्ञासे नहि, निश्चय चरण ते त्यांय. ५  
 ज्ञेयरूप ज्ञासे सहु, ज्ञान गुणनुं काज,  
 दर्पणमां अवज्ञासता, उदासीनता राज. ६

ॐ

खावे पीवे सहु करे, पण तद्रूप न थाय,  
 उदधिक ज्ञावे जोग पण, जिनपणुं वर्ताय. ७  
 विघटे श्रेणि विकल्पनी, अथवा जो वर्ताय,  
 तोपण तेथी जिन ते, जेद ज्ञान त्यां पाय. ८  
 करो कल्पना कोटि पण, अगम्य नहि कल्पाय,  
 सोऽहं सोऽहं ध्यानप्री, जेद ज्ञाव मिट जाय. ९  
 शास्त्रो पण शाक्ती जरे, ज्यांथी प्रगट्यां एह,  
 सिद्धाचल समरो सदा, निश्चय गुण गणगेह. १०  
 असंख्य प्रदेशी आतमा, ध्यावो गावो ज्ञाइ,  
 अनुजविए जोगव्युं, ए पद स्थिरता लाइ. ११  
 कण कण मांदि समरीए, आत्म सदा सुखदाय,  
 आतमरामे मन रमे, रुद्धि सब प्रगटाय. १२  
 सद्गुरु संगत हीनता, बाह्याचारें प्रधान,  
 अन्तर दृष्टि शून्यता, बहिरात्म पद स्थान. १३  
 जेने जेवी योग्यता, जाणे तेवुं जीव,  
 समजी सत्य स्वरूपमां, रमजो जवि सदीव. १४

श्री शान्तिः ३.

बोधपत्रम्. ५

बगने ते सुधरे नहीं, सुधरे नहि ते बगने;  
 आपोआप स्वज्ञावमां, मूर्ख मनतो जघने. १

६

- शुद्ध स्वरूपी चेतना, निश्चय ज्ञावे ज्ञळे,  
 आपोआप स्वज्ञावमां, परमातम पद मळे. २
- जेनुं दशे ते जोगवे, स्थिरता एहवी जेम्,  
 आपोआप स्वज्ञावमां, परपरिणति त्यां रमे. ३
- शुद्धबुद्ध अविनाशिनी, श्रद्धा शुद्धि ठरे,  
 बोले चाले सहु करे, पण नहि मूलथी फरे. ४
- अमृत आस्वाद्या पढी, कोण गश आजमे,  
 अनुज्ञव वातो अटपटी, ते पात्रतामां पेरु. ५
- अस्ति नास्ति सत्तामयी ध्रुव, आतम ते तुं स्मरे,  
 जिन नथी तेथी कदारे, फोगट क्यां तुं फरे. ६
- ध्रुवनी तारी तेथी यारी, अनेकान्तथी करे,  
 क्वायिक शुद्ध स्वरूप पामी, अजरामर थइ ठरे. ७
- वस्तु तारी पास ठे पण, शोधतां ते मळे,  
 सद्गुरुना संग योगे, महेनत लेखे वळे. ८

## श्री आनंदघनजी कृत

श्री वीरजिन स्तवनम्. ६

विर जिनेश्वर परमेश्वर जयो, जगजीवन जिन जूप;  
 अनुज्ञव निते चित्ते हित करी, दाखयो जास सरुप. वी०१  
 जेह अगोचर माणस वचनने, जेह अतीन्द्रियरुप;  
 अनुज्ञव मिने वीगते शक्तिस्थुं, ज्ञाखयो तास स्वरुप. वी०२

७

नय निक्षेपे जेह न जाणीए, नवी जीहां प्रसरे प्रमान;  
 शुद्ध स्वरूप ब्रह्म ते दाखवे, केवल अनुज्ञव ज्ञाण. वी०३  
 अलख अगोचर अनुपम अर्थनो, कुण कही जाणे जेद;  
 सहज विशुद्धशुं अनुज्ञव वयणजे, शास्त्रते सघळां खेद. ४  
 दीसी देखामी शास्त्र सवे रहे, न लहे अगोचर वात;  
 कारज साधकबाधक रहीत ए, अनुज्ञवमिन्न विख्यात. वी०५  
 अहो चतुराइ अनुज्ञव मिन्ननी, अहो तस मिन्न प्रतीत;  
 अंतरजामी स्वामी समीपते, राखीमिन्नशुं रीत. वीर. ६  
 अनुज्ञव संगेरंगे प्रज्जु मीढ्या, सकल फढ्या सवीकाज;  
 निजपद संपद जे ते अनुज्ञवे, आनंदघन महाराज. वी. ७

॥ श्री आनंदघन कृत पार्श्वजिन स्तवनम् ॥ ७.

प्रणमुं पद पंकज वासना, जस वासना अगम अनुपरे;  
 मोहे मन मधुकर जेहथी, पामे निज शुद्ध स्वरुपरे. प्र.१  
 पंक पलंक शंका नही, नही खेदादिक दुःख दोषरे;  
 त्रीजा अवंचक जोगथी, लहे अध्यातम सुख पोषरे. प्र.२  
 डुरीत दशा दूरे टळे, जजे मुदिता मैत्री ज्ञावरे;  
 वरते नित्य चित्त मध्यस्थता, करुणामय शुद्ध स्वज्ञावरे. ३  
 निज स्वरूप स्थिर कर घरे, न करे पुद्गलनी खंचरे;  
 साखी होइ वरते सदा, न कदा परज्ञाव प्रपंचरे. प्र.४  
 सहज दशा निश्चय जगे, नज्जगे अनुज्ञव रसरंगरे;  
 राचे नही परज्ञावस्युं, निजज्ञावस्युं रंग अजंगरे. प्र.५



८

निज गुणमें सब गुण लखे, न चखे पुदगलनी रेखरे,  
खीर नीर विवरो करे, ए अनुजव हंस सुपेखरे. प्र. ६  
निर्विकल्प ध्येय अनुजवे, अनुजव अनुजवनी प्रीतरे;  
अवरन कबहु लखी शके, आनन्दघन प्रीतप्रतीतरे. प्र.७  
श्री शान्तिः ३.

॥ श्री शान्तिजिन स्तवनम् ॥ ८

श्रीशान्ति जिन अलख अगोचर, दीनानाथ दयाळु,  
दिनमणि दीनोद्धारक दीनपर, करुणा करजो कृपाळु  
मोरा स्वामीरे जव पाथोधि तारो. १  
क्रोध कपटथी मनहुं मेलुं, आहुं अवळुं जटके,  
तुजगुण ध्यान करंतां साहिब, सटक दइने सटके.मो.२  
मोह प्रमादे आयुष्य गाळुं, लीधां वृत नवी पाळु,  
रुहापणना दरियामां मुली, दीधुं सम्वर ताळुं. मोरा.३  
डुनीयादारी दूर न कीधी, पापे काया पोषी,  
दगा प्रपन्चो निशदिन करतां, बनीयो जारे दोषी.मो.४  
साचो साहिब निरखी नयणे, शरण ग्रहुं सुखकारी,  
दोषने टाळी पाप पखाळी, थाशुं निजगुण धारी. मो.५  
सेवा जक्ति निशदिन करशुं, तुज आणा शिर धरशुं,  
बुद्धिसागर अवसर पाकर, अजरामर अइ ठरशुं. मो.६  
अ, द, ज,

ए

॥ परम् ए ॥ मान मायाना करनारारे-ए राग.

जरा जुओ अन्तरमांतपासीरे, ज्यां शोन्नेठे आत्म प्रकाशी  
 ज्ञानराजानेक्रियाठेदासीरे, अविनाशीने एकठेविनाशी. ज.  
 ज्ञान योद्धेने क्रिया ठे कटारी, ज्ञान शाश्वत पदवाशी;  
 ज्ञानदिवाकर क्रियापतंगीयुं, दृष्टान्तविश्वविलासीरे. जरा. १  
 विना आतमज्ञान क्रियाए घडेलो, देखी आवतहे हांसी.  
 समजणविनशुं करशेबिचारा, गळेदेठेपोतानेतेफांसीरे. ज.  
 ज्ञानी गीतारथ शासन धोरी, ज्ञान सकळ सुखराशि;  
 बुद्धिसागर पदज्ञानीनां सेवो, हुंतोज्ञानिनेदज हुंशाबाशीरे.  
 श्री शान्तिः ॥ पे ॥

॥ श्री आनंदघन पदम् १० ॥

क्यारे मुने मळशे मारो संत सनेही;  
 संत सनेही सुरिजन पाखे, राखे न धीरज देही. क्या. १  
 जग जन आगळ अंतरगतनी, वातनी करीए कही;  
 आनंदघन प्रज्जु वैद्य वियोगे, किम जीवे मधुमेही. क्या. २

॥ पदम् ११ ॥

अरे जीव शीदने कल्पना करे-ए राग.  
 अनुज्जव आतमनो जो करे, तदा तुं अजरामर थइ ठरे;  
 देह देवळमां नुंध्या देवने, घमि नहि सुख अरे;  
 सुरता घंटे नुंध जागे, जागे देव इःख हरे. तदा तुं. १  
 त्यागे न जल ज्युं माळुं जाइ, तेम गुण निज वरे;

१०

अलख अविह्वरु आतमानी, दशा कबु नहि फरे. तदा. २  
 पार्श्वमणिसम ध्यान तारुं, सिद्ध बुद्धता वरे;  
 परमब्रह्म स्वरुप पामी, नाम रुप नहि धरे. तदा. ३  
 गामीमांहि बेशीने झट, चालजे निज घरे;  
 सारथी मनमुं अश्व इन्डिय, साचवे सुख सरे. तदा. ४  
 बेछ्त्री बाजी जीती ले ज्ञाइ, मायाथी शीद मरे;  
 बुद्धिसागर चेत झटपट, चेतना करगरे. तदा. ५

श्री शान्तिः ३. विद्यापुर

॥ श्री यशोविजयजी कृत पदम् १२ ॥

देखो ज्ञाइ महाविकल संसारी, दुखित अनादि मोहके  
 कारण, रागद्वेष भ्रम ज्ञारी—देखो. १  
 हिंसारम्भ करत सुख समजे, मृषाबोल चतुराइ;  
 परधन हरत समर्थ कहावे, परिग्रह वधत बन्दाइ. दे. २  
 वचन राखे काया इठ राखे, मिटे न मन चपल इ;  
 याते होत ओरकी ओर, शुभ्र करणी दुःखदाइ. दे. ३  
 जोगासन करे पवन निरोधे, आतमदृष्टि न जागे;  
 कथनी कथत महन्त कहावे, ममता मूल न त्यागे. दे. ४  
 आगमवेद सिद्धान्त पाठ सुणे, हिये आठमद आणे;  
 जाति लाज कुळ बल तप विद्या, प्रज्जुता रुप बखाने. दे. ५  
 जरुशुं राचे परमपद साधे, आतमशक्ति न सुजे;  
 विनय विवेक विचार इव्यको, गुण पर्याय न बुजे. दे. ६  
 जसवाले जम सुनी सन्तोषे, तपवाले तप शोषे;

११

गुणवालेकुं परगुणकुं दोषे, मतवाले मत पोषे. दे. ७  
 गुरु उपदेश सहज उदयागत, मोह विकलता भूटे;  
 श्रीनयविजय सुजसविलासी, अचल अक्षयनिधिभूटे. दे. ८  
 श्री शान्तिः ३.

॥ पदम् ॥ अरे जीव शीदने कल्पना करे—ए राग. १३  
 जीवमाघाट नवा शीद घरे, पलकनी खबर तने नहि पने;  
 मायाथी मस्तान अइ अरे, दुर्गति रमवने;  
 सद्गुरुनो संग करे जाइ, मारग साचो जने. प. १  
 जे घरे घनियाल वाजे, नोबत गरुगरुगने;  
 तेह घरे जो काग नमे, गीधयुथ अरुवने. पलक. २  
 मोह मदिरा पीने मर्कट, कूदी ठापर चने;  
 मनहुं मर्कट आय वशतो, मुक्तिपुरी जइ अने. प. ३  
 कर प्रीति परमात्म साथे, फोगट क्यां आथने;  
 घुहिसागर आत्मध्याने, तुजने नहिको नने. पलक. ४  
 ॥ विजापुर ॥

॥ पद ॥ राग उपरनो १४ ॥

मुख मन मारु मारु शीद करे,  
 फोगट भ्रमणा करतो फरे,  
 तारुं धार्युं आतुं होय तो, इच्छाविण केम मरे;  
 पापनी पोठो जरीने पापी, मरी नरक अवतरे. फो. १  
 मरणकाल जब आवे पास तब, हाय हाय उच्चरे;

१२

हाथ घसंतां जात परज्जव. ठाम कदी नहि ठरे. फो. २  
 मांछनी रुद्धि तारी पास जाणी, भ्रमणा ज्ञाइ परिहरे,  
 बुद्धिसागर आत्मध्याने, वंछित कारज सरे. फोगट. ३  
 ॥ शान्ति ॥ वि ॥

॥पद. मन सामानलिनीए जीवो गोरख-ए राग १५॥  
 निर्जय देशनारे वासी आतम, पदे शुं माया जाळमां,  
 असंख्य प्रदेशी देश तारो, निराकार गुणवान्जी.  
 जरा मरण नहि देशमां ते, निश्चल सुखनुं ठाण. नि. १  
 रोग शोग वियोग नहि ज्यां, ममताने अजिमानजी;  
 प्रति प्रदेशे सुख अनंतु, समता अमृत पान. नि. २  
 ज्ञान गुणथो देशमां निज, ज्ञासे सर्व पदार्थजी;  
 नित्य अविचल देश तारो, शुद्ध ए परमार्थ. नि. ३  
 ज्योति मांही ज्योत प्रगटे, करतां देशनुं ध्यानजी;  
 अनुज्जववाशी ओळखयोतो, आव्युं निजपदज्ञान. नि. ४  
 ज्ञमो शुं माया देशमां ज्ञाइ, नही ज्यां सुखनो लेशजी;  
 बुद्धिसागर चेती ल्यो ज्ञाइ, पामी अवसर बेश. नि. ५  
 श्री शान्तिः । वि । रु

॥ पद. राग उपरनो १६ ॥

निर्जय ब्रह्मरूपी तुं सदा ठे, शोधतो क्यां अन्यमां;  
 उपादान कारण थकी, नही जिन तुं को कालमां,  
 शुद्ध मारग ओळखीने, उवट मारग मा चाल. नि. ६  
 जांऊवाना पाणी जेवी, जुठी माया जालजी;

१३

ध्रमणामां जुली वालम, धुळी शिर मा फाल. नि. ७  
 सुरज वादल वींटीयो पण, कदी नहीं बदलायजी,  
 ध्यान वायु योगे तारु, शुद्ध रूप प्रगटाय. नि. ३  
 आपो आप विचार हंसा, सोऽहं सोऽहं ध्यानजी;  
 बुद्धिसागर आतमासो, शुद्ध बुद्ध जगवान्. नि. ४  
 इति श्री शांतिः शांतिः शांतिः विद्यापुर

॥ पद. १७ ॥

साधुजाइ समरस अमृत पीवो, जन्मजरा मरणादिक वारी  
 सादि अनंत स्थीति जीवो. साधु. १  
 अस्ति नास्ति स्याद्वाद स्वरूपी, अनेकांत मत समजो,  
 गुणपर्याय स्वरूप विचारी, आतम इव्ये रमजो, सा. २  
 पंच इव्यथी जिन्न विचारी, पर उपयोग न दीजे;  
 पक्षाष्टक सोऽहं पद समरो, अनहद आनंद लीजे. सा. ३  
 चार निक्षेपे चरण विचारी, निजपद स्थिरता कीजे;  
 जय चंचलता पर ग्राहकता, तेथी डुर रहीजे. सा. ४  
 पंकज जलथी रहे जेम न्यारु, तेम पर पुगदल न्यारो;  
 अंतर दृष्टि सदा स्थिरतामां, सो परमातम प्यारो. सा. ५  
 निर्मल निश्चय नित्य नियामक, सातनये जेहजाणे;  
 बुद्धिसागर आतमराया, सो चढते गुणठाणे. सा. ६  
 इति श्री शांतिः विजापुर

पद. १८ मनसा मालिनीए—ए राग.

अनुभव आतमानी वात करतां, लहेरी सुखनी आवशे,

१४

रोगी नहीं तुं जोगी नहीं तुं, जागो नहीं तलजारजी,  
 देहमां वसीयो माया रसीयो, अनुपयोगे धार. अ. १  
 तुजथी सहु शोधाय व्हाला, आदि नहीं तुज अंतजो,  
 मायामां मस्तान अइ तुं, लाखचोराशी जमंत. अ. २  
 परस्वजावे ज्ञान जूली, ठर्यो नहीं एक ठामजी,  
 पाद हेठळ रुद्धि परगट, देखे नहीं दुःख धाम. अ. ३  
 दैव साहिब रीजोने तने, आपी नरनी देहजी,  
 साध्य सिद्धि साधीले तुं, माग्या वरश्या मेह. अ. ४  
 सोऽहं सोऽहं ध्यान लागे, जागे आतम ज्योतजी,  
 बुद्धिसागर ज्ञानु प्रगटे, आय जुवन उद्योत. अ. ५

विजापुर

॥ पद. १९ ॥

अलख देखमें वास हमारा, मायासे हमहें न्यारा;  
 निर्मल ज्योति निराकार हम, हरदम हम ध्रुवका तारा.१  
 सुरता संगे कृण कृण रहेणा, डुनीयादारी दूर करणी;  
 सोहंजापका ध्यान लगाना, मोक्ष माहालकी निस्सरणी.२  
 पढना गणना सबही जुठा, जब नहीं आतम पिठाना;  
 वरविना क्या जान तमासा, लुणबिन ज्ञोजनकुं खाना.३  
 आतमज्ञान विना जन जाणो, जगमां सधळे अंधियारा;  
 सद्गुरुसंगे आतमध्याने, घटजितरमे उजीयारा. अ. ४  
 सबसे न्यारा सब हममांदि, ज्ञाता ज्ञेयपणा धारे;

१५

बुद्धिसागर धन धन जगमे, आप तरे परकुं तारे. अ, ५  
इतिश्री शान्तिः शान्तिः ॥ वि ॥

पद. २० देखोज्ञाइ महाविकल संसारी—ए राग.  
अनुज्ञव आतम वातो करीए,सद्गुरु संगेज्ञान विचारी,  
परपरिणति परिहरीए अनुज्ञव. १  
मारु तारु परमां मानी, ज्व जलधि केम तरीए;  
प्रति प्रदेशे कर्म वर्गणा, वार अनंति वरीए. अनुज्ञव. २  
आन्नादित आतमनी रुद्धि, जुद्धयो ज्वजल दरीए;  
उत्पत्ति स्थिति व्ययने विचारी,अंतर दृष्टि धरीए.अ. ३  
नयनिक्षेपे आतम जाणी, कठिन कर्म निर्जरीए;  
बुद्धिसागर अचळ महोदय शाश्वव शिवपद वरीए. अ.४  
इति श्री शान्तिः शान्तिः ॥ वि ॥

॥ पद २१ ॥

नगुरानो संग न कीजेरे, संगतथी गुण जाय. नगुरा.  
कोळानी संगत अकीरे, वास कणीकनो जाय;  
गंगाजल जलधि मळ्युरे, तुरत गुण पलटाय. न. १  
समेल पानना संगथीरे, शुज पान त्रिणशाय;  
काग संगथी हंसलोरे, मृत्यु अवस्था पाय. न. २  
संगत जेवी प्राणीनेरे, तेवो ते अइ जाय,  
वेइयानी संगत अकीरे, विषये मन ललचाय. न. ३  
सत्य तत्व समजे नही रे, सत्य मार्ग अज्ञान;



१६

आप मतिए चालतारे, बुद्धि हीन नादान. न. ४  
 संगत तेनी वारीएरे, करीए सद्गुरु संग;  
 शास्त्रोथी पण संगनोरे, चोल मजीठ समरंग. न. ५  
 प्रेमे संगति पारखी रे, करीए मन विश्वास;  
 बुद्धिसागर टेकथी रे, रहीए सद्गुरुपास. नगुरा. ६  
 इति श्री शान्तिः ॥ वि ॥

॥ पद. २२ ॥

सुगुरानी संगत कीजेरे, संगतथी गुण आय.—सुगुरा.  
 पार्श्वमणिना संगथी रे, लोह ते सोनुं आय;  
 इयळ जमरी संगथी रे, जमरीनुं पद आय. सु. १  
 सुसंगतथी गुण वधेरे, दोषो दूरे जाय;  
 चान्ति च्रमणा सह टळेरे, सत्यरूप प्रगटाय. सु. २  
 च्रमणामां डुनीया फरेरे, माने दुःखमां सुख;  
 स्वप्न सुखलनी जकृतांरे, क्यांथी जागे जुख. सु. ३  
 यथामति रुचि थकी रे, जेवी संगत आय;  
 तन्मयवृत्ति फेरथी रे, शुद्ध ज्ञान न ग्रहाय. सु. ४  
 दुर्वज्र देवाराधनारे, दुर्वज्र सद्गुरु सेव;  
 सद्गुरु सेवन जक्तिथी रे, पामो अमृत मेव. सु. ५  
 जेनी जेवी योग्यतारे, तेवो आपे बोध;  
 बुद्धिसागर सेवीएरे, सद्गुरुनी करी शोध. सु. ६  
 श्री शान्तिः रु. ॥ वि ॥

१७

॥ पद. २३ ॥

अवधूत अनुज्ञव पद कोइरागी, दृष्टि अन्तर जसजागी. अ.  
 जल पंकजवत् अन्तर न्यारा, निडा सम संसारा,  
 हंस चन्चुवत् जमचेतनकुं, जिन्न जिन्न कर धार्या. अ. १  
 पुदगल सुखमें कबहु न राचे, उदयिक ज्ञावे जोगी,  
 उदासीनता परिणामे ते, जोगी निजधन योगी. अ. २  
 क्वायोपशमिक ज्ञाव मतिश्रुत, ज्ञाने ध्यान लगावे;  
 आपदि कर्ता आप अकर्ता, स्थिरताए सुख पावे. अ. ३  
 कारक षट् घट अन्तर शोधे, परपरिणतिकुं रोधे;  
 बुद्धिसागर चिन्मय चेतन, परमात्म पद बोधे. अ. ४  
 श्रीशान्तिः ३. ॥ वि ॥

॥ पद. २४ ॥

अरे जीव शीदने कढपना करे—ए राग.

सुख दुःख जोगववां जीव पमे,  
 कर्युं दैव क्लृपामां आवीने अमे,  
 कनक कोटि प्राप्त करवा, कोइक द्वीप सन्चरे;  
 वहाणमांहि बेशी जातां, अर्ध पन्थमां मरे. कर्युं. १  
 एक पिताना पुत्र बेने, जननी साथे जणे,  
 एक निरकर मूर्ख रदेवे, ज्ञानी जग एक जणे. क. २  
 लुम्ब आंवा केरी लेवा, कोइक जामे चमे;  
 आयुष्य अवधि आवी होय तो, पलकमांहि पमे. कं. ३

१८

घनार होय ते आय जीवमा, शीदने कल्पना करे;  
 बुद्धिसागर आत्मध्याने, वाञ्छित कारज सरे. कथुं. ४  
 शान्तिः ३. ॥ वि ॥

॥ पद. २५ ॥

नहि अलख लख्या कबु जावेरे,  
 कोइ अनुजवी मनमां जावे,  
 मन वाणी कायाथी न्यारा, निराकार निर्धारा;  
 जाति लिंग वचन नहि जामे,  
 सोहि साहिब दिलप्यारारे कोइ. १  
 स्याद्वाद सत्ताए पुरा, कोइ न वाते अधुरा;  
 कायरसें ते रहेवे दूरा, पामे चिद्धन जन जे शूरारे. को. २  
 जेद ज्ञान रवि अन्तर प्रगटे, मोह तिमिर सहु विघटे;  
 आतम ते परमातम रूपे, इयळ जूंग ज्युं चटकेरे. को. ३  
 सद्गुरु संगे अमृत पामी, रोग शोग सहु वामी;  
 बुद्धिसागर निर्जय खेले, ध्याने सदा निर्नानीरे. को. ४  
 श्री शान्तिः ३. ॥ वि ॥

॥ पद. २६ ॥

साधु जाइ अलख निरंजन सोऽहं;  
 पन्चभूतथी न्यारो वर्ते, पूगे अन्तर कोऽहं. साधु. १  
 रुपातीत स्वरूपी परगट, रूपारूप प्रकाशी;

१ए

सद्गज स्वप्नावे समता धारी, अत्यानंद विलासी.सा. १  
 सब रुद्धि घट अंतर तेरा, खोजत मिटत अन्धेरा;  
 अगम पंथका वासी हंसा, शुं माने जग मेरा. सा. ३  
 अनेककुं एकमांहि समावी, स्थिर दृष्टिथी ध्यावे;  
 निर्मल निर्जय निश्चय निरखी, आपोआप सुहावे.सा.४  
 एक मिढ्या तब सबकुं गंरुघा, दुर्घट घाट ओळंधी;  
 बुद्धिसागर निर्जय खेले, समतानंद तरंगी. साधु. ५

॥ वि ॥

॥ पद २७ ॥

साधुज्ञाइ ध्यान समाधि वरीजे, आत्म समाधि पाकर प्रेमे  
 जव जलधिकुं तरीजे. साधु. १  
 असंख्य प्रदेशी आपो आपे, स्थिर उपयोगे ज्ञासे;  
 स्वप्नदशासम संसारे तब, मनडुं कबहु न वासे. सा. १  
 बाहिर वासकुं त्यागी अन्तर, शुद्ध वासमां वसीए;  
 अखेद प्रवृत्ति निर्जयरूपे, करतां लेश न खसीए. सा. ३  
 अनुभव दर्शन दृष्टा पामी, वीर्योद्धास विकाशे;  
 सद्गज स्वरूपी रूपारूपी, ज्ञाताज्ञेय प्रकाशे. साधु. ४  
 ज्योँ लो अंतर तत्त्वने ध्यावे, त्याँ लोँ सुख नहि पावे;  
 अंतर शोधी बोधी पद निज, सत्यानन्द कहावे. सा. ५  
 नाम योगधी काज न सीजे, युं साहिब क्युं रीजे;  
 सद्गुरु संगे रहीए निशदिन, अनुभव प्याला पीजे. सा. ६

२०

षम् दर्शनका ऊघमा जेदी, थावे चिद्घन वेदी,  
 ठेदी कर्माष्टकका ऊघमा, कबहुन होवत खेदी. सा. ७  
 बुजो पूजो आतम पदकुं, जोगी पण ते अजोगी;  
 बुद्धिसागर शिवपद सावे, तो निश्चयथी योगी. साधु. ८  
 श्री शान्तिः रु. ॥ इमर ॥

॥ पद. २८ ॥

साधुजाइ समय सुधारस पीजे, अन्तर आतम हीरो  
 परखी, सुखकर तेह ग्रहीजे. साधु. १  
 शुद्ध स्वरुपे रुपारुपी, नित्यानित्य विलासी,  
 पर पुद्गलथी न्यारा वर्ते, लोकालोक प्रकाशी. सा. २  
 अन्तर अखय खजानो ज्ञारी, वर्ते ठे सुखकारी,  
 लक्ष्य लगावी लेवो ज्ञाइ, समजो नरने नारी. सा. ३  
 वेदक आतम पण नहि वक्ता, अनुभव अंतर धारो;  
 खेले आतम आप स्वज्ञावे, तो होवे ज्ञवपारो. सा. ४  
 जो समजे तो समजी लेने, मळीयुं उत्तम टाणुं,  
 जेवुं उत्तम षमूरस खाणुं, तेवुं शिव वहु आणु. सा. ५  
 निज पदवासी तुं विश्वासी, ठे तुं गुणगण राशि;  
 बुद्धिसागर आतम ध्याने, जगमग ज्योत विलासी. सा. ६  
 ( इमर )

॥ पद. २९ ॥

एणीपेरे ध्यान धरीजे, घट अन्तर एणीपेरे ध्यान  
 धरीजेरे-हेजी.

११

मनकर वशमे ने तनकर कबजे,  
 आतमरुप समरीजेरे हेजी;  
 आसन मारी आशा मारी, समताज्ञाव वरीजे. घ. १  
 स्थिर उपयोग करी ध्यावोनर मांहिला,  
 चित्त परमां नवी दीजेरे हेजी  
 असंख्य प्रदेशी परमातमसो, पोतानापर रीजे. घ. २  
 जिन केम दीन आय ग्रहं निजपद तब,  
 जगमग ज्योति जगावेरे हेजी  
 बुद्धिसागर निर्जय देशी, समजे ते नर पावे. घ. ३  
 ॥ श्री शान्तिः रु. ॥ ( इमर )

॥ पद. ३० ॥

एणीपेरे प्रभु समरीजे, घट अन्तर एणीपेरे प्रभु  
 समरीजेरे हेजी.  
 क्रोध कपट कजीयाथी अळगा, राग द्वेषदूर कीजेरे हेजी,  
 चित्तवाळी परमांधी प्रेमे, अन्तर सुरता दीजे. घट. १  
 अलख अरुपी अजरामर हरदम,  
 स्मरतां दील उजीयारीरे, हेजी  
 ध्यान करंतां त्रिभुवन साहिव, आपे शिवसुख ज्ञारी. घ. २  
 अनुक्रमे योगाच्यास करीने, जीवशिवरुपता पावेरे, हेजी;  
 बुद्धिसागर समजे तेने, जव भ्रमणा दूर जावे. घ. ३  
 शान्तिः रु. ( इमर )

२२

॥ पद. ३१ ॥

गुरु विना कोइ तत्व न पावेरे, ञटकत २ देशोदेशे,  
 ज्यां त्यां गुरुनी बुद्धि धारी, वन्दन करवा दोमे;  
 कुगुरुनो संग करीने, फोगट माथुं फोमे. गुरु. १  
 घोळुं तेटळुं दूध गणीने, निजबुद्धिची चाले;  
 आक गोदूध जेद न जाणे, चाले रुक रुमाले. गु. २  
 अन्तर तत्व विना जग मूढा, गुरुनुं नाम धरावे;  
 जोळाजन जरमावी पोते, दोम्ही डुरगती जावे. गु. ३  
 सद्गुरु श्रद्धाविण आ जगमां, कबु न आवे पारो;  
 ज्यां त्यां जावे त्यां ते तेवो, ए मूरखनो धारो. गु. ४  
 आतमज्ञानी सद्गुरु केरा, धरो मनमां विश्वासा;  
 बुद्धिस्तागर आपस्वजावे, आवे सद्गुरु दासा. गु. ५  
 ॥ श्री शान्तिः ३. ( विजापुर )

पद ३२—( राग धीरानो )

डुनीया ठे दीवानीरे, तेमां शुं तुं चित्त धरे,  
 जोने जरा जागीरे, मायामां मुजी शाने फरे. डु.  
 डुनीयादारी डुःख करनारी, दृष्टि फेरे फेर,  
 जेवी दृष्टि तेवो तुं ठे, समजे नहितो अन्धेर;  
 मायाना बांध्या जीवोरे, कारज काजे करगरे. डु. १  
 डुनीया जीती नहि जीताशे, तेमां राखे चित्त,  
 जश अपजशमां मनजो वर्ते, तो नहि थाय पवित्त;

२३

जगतज्ञान जूलेरे, कारज सह सहेजे सरे. ५. १  
 घन्नीमां सारो घन्नीमां खोटो, दुनीया बोले बोल,  
 खोटाने सारो कोड् कहेवे, कोण करे तस तोल;  
 समजीने सौ रहेवुंरे, करशे जेवुं तेवुं जरे. ५. ३  
 स्वप्ना जेवी दुनीयादारी, दर्पणमां मुख ढाय,  
 आत्मविना पुट्गलमां खेले, सुख कदी नही घाय;  
 समजो समजु शाणारे, चिद्घन अर्थी शान्ति वरे. ५. ४  
 सौथ्री न्यारो चिद्घन प्यारो, अंतर आतम लेख,  
 परमातम परमट पोते तुं, शुक्ल ध्याने देख;  
 बुद्धिसागर समजारे, वळजो चिदानन्द घरे. ५. ५

॥ पेशापुर ॥

॥ पद ३३ ॥ राग धीरानो ॥

अनुजवी आवोरे, अनुजव वात करो,  
 मायानी जूज जागीरे, देखामो शिवमार्ग खरो;  
 चरम नयणथी मारग जोतां, मारग नावे हाथ;  
 बाहिर नयणे मारग जोतां, जूढयो त्रिजुवन नाथ.  
 मायानी भोज मारीरे, तेने हवे अपहरो. अ. १  
 जूढयो जुढयो जवमां जारे, खरे दीवस अंधार,  
 अंधारे अघमाणो ज्यां त्यां, लाख चोराशी मजार;  
 आमो अवळो दोरुथोरे, वीनतनी दील धरो. अ. २



३४

खावुं पीवुं मन नवी ज्ञावे, समजुं तोपण मूढ,  
 मुज मन कोइ न तुम विण जाणे, ए अंतरनुं गुढ;  
 गप्पा हांकी गायोरे, कारज मुज कोन सर्यां. अ. ३  
 ज्यां त्यां जाइ पूछुं तुजने, वीरला जाणे तुज,  
 तुज विण मंदिर शुंनुं लागे, पांने न कोइजन सुज;  
 कुगुरुए घेर्योरे अज्ञाने हुं लरुअरुयो. अ. ४  
 अनुजवीए अनुजव आप्यो, अंतर नयणे देख,  
 बुद्धिसागर अगम पन्थमां, सरखा आतम लेख;  
 सद्गुरुना संगेरे, मुक्ति सुख सहेजे वरो. अ. ५

( पेशापुर )

॥ पद. ३४ ॥

अज्ञानी अथमाणारे, सत्य नवी समजी शके,  
 पोतानी हठ पकरीरे, मनमाने तेवुं वके. अज्ञानी.  
 सत्य न शोधुं अंतर नयणे, जरुमां माने धर्म,  
 धर्म मर्मनो खयाल करे नहि, बांधे नलटां कर्म;  
 अंधारुं अजवाळरे, कहो केम टकी शके. अ. १  
 जाननीया जेम वरविना तेम, ज्ञानी विना ग्रंथ,  
 नाक विना जेम मुख न शोजे, अनुजवी विण तेम पंथ;  
 गीप रूपा जेवीरे, आगेथी जोतां चकचके. अ. २  
 आपमति त्यां युक्ति खेंची, मतनी ताणाताण,

३५

करतां कर्म वधारे लोको, सात नयोना अजाण;  
 ज्ञानीनी आगळ आवीरे, कडो केम करी टके. अ. ३  
 झूल्यो कहेतां झूल न जागे, प्रगटे जो घटज्ञान,  
 त्यारे ब्रमणा ब्रान्ति जागे, आवे आतम सान;  
 बुद्धिसागर बोधेरे, अंतर सूर ऊगमगे. अ. ४

॥ पेथापुर ॥

॥ राग उपरनो पद ॥ ३५ ॥

ज्ञानीनी संग सारीरे, समजजो नरनारी,  
 जंगम कल्प वद्धिरे, ज्ञानीनी संग निरधारी,  
 पत्थर पत्थर रत्न न होये, युगे युगे नहि देव;  
 गाम गाम नहि कल्पवृक्ष जाइ, त्युं ज्ञानि गुरु मेव,  
 पाप पलमां कापेरे, देखाणे सिवपुर बारी. ज्ञा. १  
 घटमां परमातम देखाणे, शाश्वत सुख जंमार,  
 अनुजव ज्ञाने स्थिरता आपे, जय चन्चलता वार;  
 वासना विष वारीरे, आपे पद अनहारी. ज्ञा. २  
 पार्श्वमणिथी पण चढीयाता, ज्ञानी सद्गुरु सन्त,  
 अर्पे आतमरुप बरोबर, करी मिथ्यात्वनो अंत;  
 मिथ्या टेव वारीरे, शुद्ध पद चित्त ठारी. ज्ञा. ३  
 महातीर्थ महादेव महेश्वर, करो ज्ञानिनी संग,  
 आपोआप स्वरुपे वर्तो, पामी अनुजव रंग;  
 बुद्धिसागर बोधेरे, अंतर घट उजियारी. ज्ञा. ४

( पेथापुर )

२६

॥ राग उपरनो पद. ३६ ॥

पत्थरना नावे बेशीरे, तरनार केणीपेरे तरे,  
 तेल आशा रेती रे, पीले कहो केम सरे;  
 जल बलोवो माखण अर्थे, तेतो निष्फल जाय,  
 अज्ञानी कुगुरुनी संगे, तत्व कशुं न जणाय;  
 अंधाने दोर्यो अंधेरे, ठाम केणीपेरे ठरे. प० १  
 बावळीयाने बाथ जरो पण, सरे न कार्य लगार,  
 हुंढांनी कदी पान न बनशे, खर लींमे पापरुसार,  
 जोइने तमे जोजोरे, कुगुरुन घरोघरे. प० २  
 खारा जलथी तृषा न जागे, कुचका जेहे चुख,  
 जुन विचारी मनमां समजु, उलटुं थावे दुःख;  
 सेमेल शठनी संगेरे, कहो कोइ केम सुधरे. प० ३  
 आतम कर्म स्वरुप न जाणे, कारण कार्य स्वरुप,  
 गुण पर्याय डव्य नहि जाणे, ते शुं टाळे धूप;  
 ताम वृह गायारे, ताप केणी रीते हरे. प० ४  
 जिहुक घरमां हस्ति बांध्यो, खावे शुं खोराक,  
 बुद्धिसागर एणीपेरे बोले, कुगुरु ठे नापाक;  
 सुगुरुने सेवेरे, पन्चमीगति प्राणीवरे. प० ५

( पेशापुर )

॥ पद. ३७ ॥

तत्त्व स्वरुपी अलख ब्रह्म तुं, परमातम परगट पोते;

२७

घटमां वशीयो माया वशी,जरुमां निजने शुं गोते. त. १  
 अजरामरअविनाशी अरुपी, आंख मीचकर अवधारो;  
 रटनाअवहिरु पदनी लागे, तो होवे घट उजियारो. त. २  
 अविचल असंख्य प्रदेशी आतम,चिद्धन चेतन तुं प्यारो.  
 नित्या नित्य स्वरुपी ज्ञाता,अनेकान्त मत निरधारो. त. ३  
 परमेष्ठिमय परगट पोते, समज समज आतमदेवा.  
 बुद्धिसागर प्रेम ज्ञावथी, करवी तेनी दील सेवा. त. ४  
 शान्तिः शान्तिः शान्तिः (इरुगुफा)

॥ पद. ३७ ॥

प्रज्जुजी तुम दर्शन सुखकारी,तुम दर्शनथी आनंद प्रगटे,  
 जगजन मंगलकारी. प्रज्जुजी. १  
 तप जप किरिया संयम सर्वे, तुम दर्शनने माटे;  
 दान क्रिया पण तुज अर्थे ठे, मळतो निजघर वाटे.प्र. २  
 अनुजव विण कथनी सहु फीकी, दर्शन अनुजव योगे,  
 हायिक ज्ञावे शुद्ध स्वज्ञावे, वर्ते निजगुण जोगे. प्र. ३  
 देश विदेशे घरमां वनमां, दर्शन नहि पामीजे;  
 दर्शन दीठे दूर न मुक्ति, निश्चयथी समजीजे, प्र. ४  
 चेतन दर्शन स्पर्शन योगे, आनंद अमृत मेवा;  
 बुद्धिसागर साचो साहिब, कीजे ज्ञावे सेवा. प्र. ५

श्री शान्तिः ३-( अमदावाद. )

१८

अजपाजापे सुरता चाली-ए राग. पद ३ए  
 स्वप्ना जेवी दुनीयादारी, कदी न तारी थानारी,  
 दृष्टि खोलकर देखो हंसा, मिथ्या सब जगकी यारी. स्व. १  
 दर्पणमां प्रतिबिम्ब निहाळी, श्वान भ्रान्तिथी बहु ज्ञस्यो  
 जुठी माया जुठी काया, चेतन तेमां बहु धस्यो. स्व. २  
 निज ठाया कूपजलमां देखी, कुदी कूपे सिंह पमयो,  
 पर पोतानुं मानी चेतन, चार गतिमां रमवमयो. स्व. ३  
 बीपोमां रुपानी बुद्धि, मानी मूरख पस्तायो,  
 जरुमां सुखनी बुद्धि धारी, ज्यां त्यां चेतन बहु धायो. स्व. ४  
 कुटुम्ब कबीलो मारो मानी, कीधां कर्मो बहुजारी,  
 अंते तारु यशे न कोश, समज समज मन संसारी. स्व. ५  
 जन्म्या तेतो जरुर जाशे, अहींथी अंते परवारी,  
 समज समज चेतन मन मेरा, बुद्धिसागर निरधारी. स्व. ६  
 ( अमदावाद )

॥ पद ४० राग पूर्वनो. ॥

अलख अगोचर निर्जय देशी, सिद्ध समोवरु तुं जारी,  
 अनुभव अमृत जोगी हंसा, अकलगति ध्रुवता तारी. अ. १  
 असंख्य प्रदेशे दृष्टि देकर, श्वासोश्वासे घट जागो,  
 स्थिरता समता लीनता पामी, दूरे परपरिणतित्यागो. अ. २  
 ज्ञेदज्ञानथी ज्ञावो ज्ञविका, आतम रत्नत्रयी स्वामी,  
 अज्ञेद दृष्टि अंतर लक्ष्मी, आवो शिवपद सुखरामी. अ. ३

१९

ज्ञान्यदशा पूरण जस होवे, आतम ध्याने मन लागे;  
बुद्धिसागर धन्य नरा जग, प्रणमो सन्तो दीक्षरागे. अ.४  
( अमदावाद. )

राग प्रज्ञातिचाल, ४१

अंसा स्वरूप विचारो हंसा, गुरुगम शैली धारी रे. अं.  
पुद्गल रूपादिकधी न्यारो, निर्मल स्फटिक समानोरे;  
निज सत्ता त्रिहुकाले अखणित, कबहु रहे नहि गानोरे. १  
ज्ञेदज्ञान सूर नदये जागी, आतम धंधे लागोरे,  
स्थिर दृष्टि सत्ता निज ध्यायी, पर परिणमता त्यागोरे. २  
कर्म बन्ध रागादिक वारी, शक्ति शुद्ध समारी रे,  
जीवो समता गंगा जलमें, पामी ध्रुवकी तारी रे. अं. ३  
निजगुण रमतो राम ज्ञयो जव, आतमराम कहायोरे,  
बुद्धिसागर शोधो घटमां, निजमां निज परखायोरे. अ. ४  
( अमदावाद. )

॥ पद ४२ ॥

परमपद परखेतो सुख मळे, अनादि दुःखनी चान्ति टळे  
शुद्ध रूप जळे चेतना, निजधन निजमां मळे,  
साध्य लक्ष्मी आतमा अइ, अकल पण निज कळे. प. १  
त्यागी अइने त्यागी लेतुं, अवसर आव्यो फळे,  
बुद्धिसागर जागतां घट, कर्मनुं शुं वळे. प. २  
विजापुर.

३०

॥ स्तवन ४३ ॥

वीर प्रज्जु व्हाळारे मारा, लागे मनमां अतिशय प्यारा वीर,  
 त्रिशला नंदनरे नाणी, पांतीश गुणथी शोजे वाणी. वीर ?  
 दुनीयादारी रे त्यागी, आतम गुणशु प्रीती लागी. वीर  
 तीशे वर्षेरे दीक्षा, लीधी जगजन करवा शीक्षा. वीर. २  
 केवल कमळारे पाण्या, जन्म जरादीक दुखमां वाण्या. वी  
 बुद्धिसागररे सेवा, जावे करतां शीव सुख मेवा. वीर. ३  
 ( अ. द. ज. )

॥ पद. ४४ ॥

माया न मूरख तारी रे, शुं माने मारी मारी;  
 मारी मारी करतां तारी, उमर सह परवारी रे.  
 माया न तारी, माया.  
 रावण सरखा राजा चाढ्या, चाढ्या रंक ज्ञीखारी रे.  
 माया न तारी, माया.  
 जेनी हाके धरणी धूजे, ते पण चाल्या हारी रे.  
 माया न तारी, माया. १  
 रुहापणना दरियामां डुली, शिरपर धुली मारी रे;  
 माया न तारी, माया.  
 कपट कळामां काळो अइने, मारी पेट कटारी रे.  
 माया न तारी, माया. २  
 निर्दयं नफट नागो अइने, कीधी चोरी जारी रे;  
 माया न तारी, माया.

३१

दगा प्रपंचो पाखंरु मांकी, दोरुयो नरकनी बारी रे.

माया न तारी, माया. ३

अज्जिमानना तोरे फुली, वात करी तकरारी रे;

माया न तारी, माया.

वात वातमां ल्ळनी पम्चोतुं, धर्म न हृदये धारी रे.

माया न तारी, माया. ४

निंदांमां निशदिन शूरो थइ, दोष कर्या तें ज्जारी रे;

माया न तारी, माया.

संतनी संगत कदी न कीधी, पापीधी प्रीति प्यारी रे.

माया न तारी, माया. ५

लालचु लंपट लुच्चो बनी तें, करी कुसंगी यारी रे;

माया न तारी, माया.

ज्जजन प्रज्जनुं ज्जूली तेंतो, धर्मिसंग निवारी रे.

माया न तारी, माया. ६

ज्ञाननी वात न मनमां गमती, प्यारी घेबर धारी रे;

माया न तारी, माया.

फोगट ममतामां फुलीने, उमर आखी हारी रे.

माया न तारी, माया. ७

चेतो चेतो चित्तमां चटपट, समजो नरने नारी रे;

माया न तारी, माया.

आंख भिचाए कशुं न हाथे, जावुं सौ विसारी रे.

माया न तारी, माया. ८



३१

करजो परमामशुं प्रीति, गुरु सेवो उपगारी रे,  
 माया न तारी, माया.  
 बुद्धिसागर धर्मीजननी, हुं जान बलिहारी रे.  
 माया न तारी, माया. ए  
 अमदावाद. ॥ शांतिः ॥

॥पद. ४५॥

परखीने लेजो नाणुरे, आ आव्युं उत्तम टाणु;  
 टेंटें करतां तुरत वारमां, आवे जमनुं आणुरे. प. १  
 हेंहें कराने इस्तां आव्युं, परजवनुं पस्तानुरे, प.  
 फूलण फांफां मारे शुंतुं, परुं र्हेशे जाणुरे. प. २  
 शुं मस्तानो थइने म्हाले, चाळया लाख नवाणुरे. प.  
 मोहमायाना वशमां आतां, परुं जाऊमां काणुरे. प. ३  
 माथे काल झपाटो वागे, उंघण शुं उंघाणुरे. प.  
 आतां अेंदी आळसनो तुं, नर्कनुं पामे ल्हाणुरे. प. ४  
 प्रचुने प्रेमे कदी न जजतां, दुःख वादळ पथराणुरे. प.  
 जन्म जरानां दुखमां टाळे, तो तने जोगी जाणुरे, प. ५  
 हाहा करतां वर्षां गाळे, आत्मिकधन जूलाणुरे. प.  
 बुद्धिसागर चेतो चेतन, अंतर गावो गाणुरे. परखीने. ६  
 ( अमदावाद. )

पद. ४६ राग मराठी साखी.

जागो जोगी अलख स्वरुपी, पूर्णानन्द विलासी;

३३

निज पदमांहि वास तुमारा, ज्ञाता ज्ञेय प्रकाशी,  
खेलो आतमरे अवसर आव्यो सारो,

जुगो जुग तुंहि मन प्यारो—खेलो. १

चिद्घन शुद्ध स्वरूपे सोहे, मुनिजननां मन मोहे;  
दिनमणि त्रणज्जुवनमां तुं ठे, पोते पोताने बोहे. खे. २

अन्तर धन परखीले तारुं, सारामां जे सारुं;  
तन्मय विश्वासी था तेनो, प्यारामां जे प्यारुं. खे. ३

जूली डुनीयाना रुहापणने, वळजे अंणी वाटे;  
उंधीश नहि तुं अगमपन्थमां, माल ठे माथा साटे. खे. ४

हाथे नहि ते साथे करवुं, अद्भुत एह तमासा;  
पाम्या अनन्ता पामे तेने, ते पदना तुं प्यासा. खे. ५

चिन्तामणि निर्धनना हाथे, तेतो कबहु न चरुशे;  
मानो मनमां जेते आव्युं, परज्जव मालुम परुशे. खे. ६

चउटां मीसरी वेराणी, कीरुी कळाश्री खावे;  
कुंजर तेने अही शके नहि, योग्यताए सहु पावे. खे. ७

जेना माथे सद्गुरु नहि ठे, नगुरा जटके जारे;  
बुद्धिसागर आत्म उजागर, सद्गुरु तरे ने तारे. खे. ८

पेशापुर.

॥ पद. ४७ ॥

अरे जीव पामर प्राणी रे, तारुं कबु न कोइ थाशे,  
स्वारथनुं सगपण जगमां सौ, ज्ञानी एम प्रकाशे. अ. १

३४

सांजसमे जेम पंखी टोळुं, जेगुं बेहुं जावे;  
 व्हाणुं वातां निजनिज पंथे, एकलमां सह जावे.अ.१  
 संध्यानी वादळीयो जेवुं, जुहुं माया जाळुं;  
 तेमां रखनी मरतां नाइक,सार कशो नही जाळुं.अ.३  
 खोटुं मोटुं करीने मान्युं, रडे न श्रंते ठानुं;  
 अलख खलकमां साचो समजी,जालो तेइनुं बानुं.अ.४  
 नरजव डुर्लज प्राणी प्रेमे, कर परमातम प्रीति;  
 साचो साहिव सत्य सुजामे,टाळे जव जव जीति.अ.५  
 खटपट लटपट ऊटपट त्यागी, परमातमकुं ध्यावो;  
 बुद्धिसागर शाश्वत सुखमां, सहजे संतो पावो. अ. ६  
 शांतिः शांतिः शांतिः

अमदावाद.

॥ पद. ४७ ॥

परम प्रजु घट अंतरमां जावो,गावो ध्यावो वधावो.प.  
 पिरे परमातम वसीया तस, पूजा शुद्ध रचावो;  
 समता जलथी प्रहालो विजु,तन्मय त्यां अइ जावो.प.१  
 जाव दया चंदनथी अर्चो, सद्गुण पुष्प चढावो;  
 ह्यायिक समकित धूप करो वळी,ज्ञान दीपक प्रगटावो.२  
 ह्यायिक चरणनो स्वस्तिक करीए,  
 अनुजव नैवेद्य धरीए  
 आविर्जाव आत्मिक गुणफल, धरतां मंगळ वरीए.प.३  
 सामग्री पूजननी पामी, पूजो अंतरयामी;

३५

पूजक पूज्यपणुं प्रगटावी, होवे चिद्घन स्वामी. प. ४  
 गुणस्थानक चोशुं पामीने, द्यो पूजननो ब्हावो;  
 बुद्धिसागर पूजन अर्थे, न मळे अवसर आवो. परम. ५  
 इतिश्री शांतिः शांतिः शांतिः

अमदावाद.

॥ गुरुपद ४ए ॥

गुरु गमथी ज्ञान ग्रहो तुम, गुरु देवता गुरु दीवो;  
 गुरु आंखोने गुरु ठे पांखो, गुरु गीतारथ जग दीवो. गु. १  
 गुरु कृपाथी ज्ञानज प्रगटे, विघटे मिथ्या मल ज्ञारी,  
 चिरंजीवजो गुरु गीतारथ, बुंतां बेरुली तारी. गु. २  
 देव गुरु दो खमे देखकर, वन्दो किसकुं पदेला ज्ञाइ;  
 उपकारी गुरु वंदन पहेला, संतजनोए दीयुं बताइ. गु. ३  
 गुरु देखी वंदन करवुं, नम्र वचनने उच्चरवुं;  
 हाथ जोरुकर सुणो देशना, गुरु विनये मनहुं धरवुं. गु. ४  
 समकित दायक सद्गुरु दर्शन, विधिये करजो नरनारी;  
 प्राणांते पण गुरुनी आणा, लोपो नहि हिम्मत धारी. गु. ५  
 जेना माथे सद्गुरु नहींते, नगुरा दुःख लहेशे ज्ञारी;  
 सेवो गुरुने ज्ञानज अर्थे, समज समज मन संसारी. गु. ६  
 गुरुनी जक्ति करजो प्रेमे, श्रद्धा मन लावी सारी;  
 बुद्धिसागर वंदो सद्गुरु, हुं जावुं तस बलीहारी. गुरु. ७  
 इत्येनं शांतिः शांतिः शांतिः

अमदावाद.

३६

॥ पद ५० ॥

तारो आतमराय महाशय तारो आतमराय;  
 कादवमां मणि खरनायो ठे, स्वच्छ करो चित्त लाय; म.  
 आतम हीरो ऊळके ज्योते, जोज्यो घटनी मांय. म.१  
 सत्य सनातन सुखनो दाता, आपोआप कहाय; महा.  
 जेनी शक्ति पार विनानी, साधनथी ते सघाय. म. २  
 जगदीश्वर जगनाथ जयोजग, ज्ञान थकी परखाय; म.  
 जेनी सेवा अमृत मेवा, जन्म जरा दूर जाय. म. ३  
 गुणपर्यायना धारक ज्ञाजन, समये समये थाय; महा.  
 परमातम ते, निश्चय नयथी, ध्यावे तो सुख पाय.म.४  
 व्यवहारे शुद्ध वर्ते तदर्थे, कृण कृणमांहि सदाय. महा.  
 कारणे कार्य महोदय सिद्धि, बुद्धिसागर गुण गाय.म.५  
 शांतिः शांतिः शांतिः

( पेशापुर )

॥ पद ५१ ॥ राग मराठी साखी.

मूरख जीवना कांड न समज्यो, पाप कीघां कइ ज्ञारी,  
 तप जप दान क्रियादिक ठोनी, कीघांते चोरी जारी,  
 अबचेतोरे चित्तमां चतुर विचारी, ठोनीआडुनीयादारी अ.  
 कोइ कोइनी साथ न आवे, तन धन जूठ कहावे,  
 नाहक ममता तेमां राखी, नरक निगोदे जावे. अ० १  
 कीघां वार अनन्ती सगपण, लाखचोराशी जटकी,

३७

तारुं तेमां वड्युं शुं चेतन, लालच मांहि लटकी. अ० ३  
 मायानां विष वृक्षा वावे, आवे फळतो नगारां,  
 प्यार करंतां जगमां परगट, थयां जन दुखीयारां. अ० ४  
 आतम ते परमातम देहे, ठे प्रीति तस साची,  
 आत्मसमोवरु कोइ नथी जग, रहेजो तेइशुं राची. अ० ५  
 अलख पन्थमां अजब तमासा, कोइ न कोइका दासा,  
 बुद्धिसागर अवसर पाकर, घर आतम विश्वासा. अ० ६  
 ( पेशापुर. )

पद. ५२ राग मराठी साखी.

जोइ जोइने जोइ में लीधुं, मनडुं निश्चय कीधुं;  
 डुनियामां स्वारथनुं सगपण, कारज कांइ न सिध्युं;  
 मोरा आतमरे सत्य तुंदि एकेला, तुंदिगुरु तुंदिचेला मो. ?  
 आ संसारे जदमां राची, विषयारसमां माची,  
 जूड्यो जटक्यो, अटक्यो लटक्यो, गणीमायानेसाची. मो० १  
 शोधी शोधीने सारज काढयो, सूत्र सिद्धांत विचारी,  
 सत्य स्वरूपी तत्त्वमसि तुं, निराकार सुखकारी. मो० ३  
 मन वाणी कायासै न्यारा, गुण अनन्ताधारा,  
 परमेश्वर परगट पोते तुं, टळतां कर्म विकारा. मो० ४  
 अद्भूत योगी निजगुण जोगी, केवल ज्ञान प्रकाशी,  
 अन्तर धननो राजा तुं ठे, तुजमां मक्का काशी, मो० ५  
 सामग्री सहु पाम्यो हंसा, जावे अबशुं जूली,

३८

बाजीगरनी बाजीसम जग, अन्त धूलकी धूली. मो० ६  
 ज़रदरीए तें वहाण हंकार्युं, शिवपुर जावा धार्युं,  
 झूड्योतो ज़टकीश ज़वमां तुं, नक्की नशीब परवार्युं. मो. ७  
 आव्यो अवसर चूक न चेतन, आपोआप तरेंगा;  
 बुद्धिसागर आत्म उजागर, ध्याने कार्य सरेंगा. मो० ८  
 पेशापुर.

॥ पद. ५३ ॥

॥ समताए आत्माने आपेलो उपावम्न ॥

सुगुण सनेहा स्वामी महेले पधारो.  
 विनतनी अवधारो, कृपालु महेले पधारो.  
 शरीए शरीए स्वामी फुलनां बीठावुं,  
 तोरषा नवीन रचावुं. कृपालु० १  
 व्रत नियम करी शरीरे शोषावुं,  
 लुखां अलुणां धान्य खावुं, कृपालु;  
 तारा माटे हुं तो तीरथ करती,  
 फावे ते मुंगर फरती, कृपालु० २  
 दीवानी थडने में तो डुनियामां खोड्या,  
 मायाना दरिया खोड्या, कृपालु;  
 पीपळाने पाणी में तो प्रेमथी रेक्यां,  
 रुषियोने प्रेमथी तेक्या, कृपालु० ३  
 मालाना मणका हुं तो निशदिन गणती,

३९

ग्रन्थोने प्रेमघी हुं जणती,	कृपालु;
त्यागी अइनेरे में तो चीवर त्याग्यां,	
ज्रीक्षानां जोजन माग्यां.	कृपालुण ४
वनवासी अइने में वाघांबर पेहेयुं,	
चिन्ताए मन मारुं घेयुं.	कृपालु;
ज्यां त्यां जावुं हुं त्यां तो शून्यज जासे,	
दुःख हुं कहुं कोनी पासे.	कृपालुण ५
लाख चोराशी जीवायोनि हुं जमती,	
जन्म जरा दुःख खमती,	कृपालु;
चार गतिमां मारी लाज लुंटाणी,	
दुष्टोए ज्यां त्यां ताणी.	कृपालुण ६
मारी व्हारे कोण चढशे प्रीतमजी,	
बोळ्यामां राखुं हवे शरम शी,	कृपालु,
मोटाना घरनी मारी लाज लुंटाय,	
तेमां फजेती तारी आय.	कृपालु ७
घरणी विना तमे वेश्याना संगी,	
एतुं खाइने थया जंगी,	कृपालु;
विषयना प्याला अमी मानीने पीधा,	
बेश्याए हाल बे कीधा.	कृपालुण ८
समजो तो समजण ठेळामां ठेली,	
गइ वेळा न आवे वहेली,	कृपालु;
नानो बालुमो नधी पारणे सूतो,	



४०

जेथी समजतो नथी हुं तो,	कृपालु० ९
चांक गुन्हो शो मारोरे आव्यो,	
वैरी वेइयाए जमाव्यो,	कृपालु;
सुख अनन्तु घरमां न दीवुं,	
विष्ठाए जूरु मन मीठुं,	कृपालु० १०
वेइया तो नारी कदी आशे न तारी,	
वैरिणी दुःख देशे जारी,	कृपालु;
मुखे मीठी ने मन राखे ठे काती,	
फोली खाधी तारी गती.	कृपालु० ११
घणुं कहेतारे मने आंसुमां आवे,	
शरम तने शीद नावे.	कृपालु;
कहो तो स्वामिजो हुं वैरागण होवुं,	
कहो तो निशदिन रोवुं.	कृपालु० १२
निर्दय अइ तमे सामु न जुवो,	
पोतानी पत तेमां खुन,	कृपालु;
आवी कुलवट तमे क्यांथीरे राखी,	
कया जगते ते जाखी.	कृपालु० १३
दुष्ट चोरोए तमने पकनीने लुंठ्या,	
कष्ट आपीने खुब कूट्या,	कृपालु;
जागीने जुन जरा आंख उघामी,	
दृष्टिनो दोष दूर काढी.	कृपालु० १४
पाये पनीने एम विनति करुं लुं,	

४१

ध्यान सदा हुं धरुं बुं,  
 बोलो बोलो ने हवे उत्तर आपो,  
 चरण कमलमां आपो,  
 ज्ञान लावीने हवे स्वामिजी बोले,  
 प्रेमशी अन्तर खोले—

कपालु,

कपालु १५

सुगुणी मारी ते मारी.

काळ अनंतो में फोगट गाळ्यो,  
 जावी टळे नहि टाळ्यो,  
 आमे मारगे प्राणपति पधारे,  
 व्हाली स्त्री तेने वारे,  
 आजे तै तारी सेवा बजावी,  
 फरज सती समजावी,  
 वेश्यानो संग हवे करु न शाणी,  
 संगत बुरी में जाणी,  
 समताना संगे एम स्वामिजी आब्या,  
 तत्व रमणतामां फाब्या,  
 गुण गाणे चोथे स्वामिजी चमीया,  
 वेश्याना हाथ हेठे पनिया—

सुगुणी. १६

सुगुणी;

सुगुणी. १७

सुगुणी;

सुगुणी. १८

अन्तरमां जुन विचारी,

जेद दृष्टि अइ जिन्नता बोधी,  
 लीधुं सत्यज घट शोधी,  
 क्वायिक जावे निज घरने तपासी,

अन्तरमां. १९

४२

ज्ञानश्रो कीधुं प्रकाशी,	अन्तरमां;
रूपक श्रेणिए महेले चरंता,	
हायिक लब्धि वरंता,	अन्तरमां. २०
शक्ति व्यक्ति घट अन्तर जागी,	
सुख विलसे महाजागी,	अन्तरमां;
पुद्गल संग निवारी समयमां,	
तन्मय रूप शुद्ध पामे.	अन्तरमां. २१
आतम नरनारी समता संयोग,	
जोगेवे शाश्वत जोग.	अन्तरमां;
मळीयो समय लेखे एमज आवे	
बुद्धिसागर शिव दावे.	अन्तरमां. २२
	पेश्रापुर.

— — —  
॥ पद ५४ ॥

चेतन अनुजव रंग रमीजे, आगम दोहन अनुजव अ  
मृत योगी अनुजव रीजे;  
अनुजव अमृतवद्धि सरखो; अनुजव केवल ज्ञाः;  
अनुजव शाश्वत सुख सहोदर, ध्यानतनुज सुखदाः. १  
अनुपम अनुजव वर्णन करवा, कोन समर्थ कहावे;  
वचनागोचर सहज स्वरुपी, अनुजव कोडक पावे. चे. २  
अनुजव हेतु तप जप किरिया, अनुजव नात न जाति  
नयनिहेपाथी ते न्यारो, कर्म हणे घनघाति. चेतन. ३

४३

वीरला अनुज्ञव रस आस्वादे, आतम ध्याने योगी  
 आतम अनुज्ञवविण जे लोको, शिव साधे ते ढोंगी. ४  
 अनुज्ञव योगे आतमदर्शन, पामी लहत खुमारी;  
 बुद्धिसागर साची व्हाली, अनुज्ञव मितसु यारी. चे.५  
 अमदावाद.

॥ पद ५५ ॥

चेतन आप स्वज्ञाव विचारो, आप स्वज्ञावे क्वायिक  
 तृप्ति आवे ज्ञवजलधि आरो-चेतन. १  
 ज्ञानामृतनुं पान करीने, पर परिणतिकुं नीवारी;  
 शुद्धचरण ज्ञोजनथी तृप्ति, आशे शिवसुखकारी. २  
 आत्मगुणोथी तृप्ति साची, ज्ञानीजन एम ज्ञाखे;  
 आतमध्यान करे जो कोइ, ते घट अन्तर चाखे. ३  
 पुद्गलथी पुद्गलने तृप्ति, आतम आप स्वज्ञावे;  
 अनुज्ञव योगे स्थिरता संगे, तृप्तिजन कोइ पावे. ४  
 स्वप्न सरिखि मिथ्या तृप्ति, संसारे जन जाणो;  
 भ्रान्ति निवारक ज्ञानिघटमां, तृप्ति वात पिठानो. ५  
 मधु साकर धृतथी जे तृप्ति, ज्ञानि मन ते खोटी;  
 आतम शुद्ध स्वज्ञावे रमतां, तृप्ति ठे जग मोटी. ६  
 इन्द्रादिक पण विषय विकारे, तृप्ति कदीय न पावे;  
 आप स्वज्ञावे ध्यान दशामां, तृप्ति सहेजे आवे. चे.७  
 आतमध्यानी निस्पृहयोगी, ममता संग निवारी;

४४

त्रिहुक सुखीया जगमांसाचा, तस जाऊ बलिहारो. ८  
 निर्जय निज देशे ठे तृप्ति, युं वदति जिन वाणी;  
 बुद्धिसागर अवसर पाकर, तृप्ति लहो गुणखाणी. ९  
 अमदावाद.

---

 ॥ पद ५६ ॥

ज्ञानी वीरला कोइ जगत्मां, ज्ञानी वीरला कोइ,  
 वडु विचारी जोइ—जगत्मां ज्ञानी ०  
 कोइ ज्ञाषा ज्ञानथीरे, धरता मन अहंकार;  
 ज्ञाषा कारण ज्ञाननुंरे, नावे ज्ञाषा पार. जगत्मां. १  
 वादविवाद मानतारे, कोइक साचु ज्ञान;  
 परपरिणति पोष्याथकीरे, वाधे नलदुं मान. जग. २  
 राग द्वेषनो ह्य करीरे, अर्पे आतम ज्ञान;  
 पूरण शान्ति जेहथीरे, जाणो सत्य ते ज्ञान. ज. ३  
 आतम अनुजव ज्ञानथीरे, नासे जवजय फंद;  
 बुद्धिसागर पामतारे, ज्ञानी पूर्णानन्द. जगत्मां. ४  
 अमदावाद.

---

 ॥ पद. ५७ ॥

शान्ति सदा सुखदायी, जगत्मां शान्ति सदा  
 सुखदायी, सेवो चित्तमां ध्यायी—जगत्मां—शान्ति.  
 जव जंजाळे जटकतां रे, शान्ति होय न लेश;

४५

मन चञ्चलता त्यां हुवे रे, उलटो वाधे क्लेश. ज. १  
 खत्ता धन वृद्धि थकी रे, होय उपाधि जोर;  
 चित्त स्थिरता नहि जजे रे, प्रगटे दीलमां तोर. ज. २  
 दुनीयानी खटपट थकी रे, खटगटीयुं मन थाय;  
 मनहुं जटके बाह्यमां तो, बहिरामत पद पाय. ज. ३  
 लेश विकल्प न उपजे रे, अन्तर वर्ते ध्यान;  
 उपाधि अळगी हुवे रे, होवे शान्ति ज्ञान. ज. ४  
 खारा जलना पानथी रे कदी न तृप्ति थाय;  
 धुमाका वाचक जरे रे, हाथ कशुं नहि आय. ज. ५  
 माया ममता योगथी रे, कदी न शान्ति होय;  
 शान्ति वर्ते आत्ममां रे निश्चयथी अवलोय. ज. ६  
 आतमध्याने आतमा रे, शान्तिथी जरपूर;  
 बुद्धिसागर शान्तिमां रे, रहेवुं सदा मगरूर. ज. ७  
 अमदावाद.

---

 ॥ पद ५७ ॥

कोइ म करशो प्रीत, चतुरनर कोइ न करशो प्रीत;  
 प्रीत वसे त्यां प्रीत, चतुर नर कोइ न करशो प्रीत.  
 प्रीति जव दुःख मूळ ठेरे, प्रीतिनुं फळ शोक;  
 प्रीति करतां प्राणीनेरे. वाधे रोग वियोग. चतुर. १  
 स्वारथमां अन्धा बनी रे, प्रीत करे नरनार;  
 परपुद्गलनी लालचेरे, वृद्धि करे संसार. च. २

## ४६

स्वारथनी जे प्रीतनी रे तेनो अन्ते नाश;  
 अनुज्वीए दाखव्युं रे, धर तेनो विश्वास. च. ३  
 मूरख साथे प्रीतनी रे, करतां निश दीन दुःख;  
 पंक्ति साथे प्रीतनी रे, करतां निशदीन सुख. च. ४  
 आतम ते परमातमारे, प्रीति ठे तस साच;  
 मणिसम आतम प्रीतनी रे, परप्रीति ज्युं काच. च. ५  
 धर्म स्नेहने साचवी रे, करीए सज्जन संग;  
 योग्य जनो लही योग्यतारे, पामे अनुज्व रंग. च. ६  
 अनुज्व रंग मजीठ ज्युरे, आतम मांहि सुहाय;  
 बुद्धिसागर हंस ज्युरे, चन्चु वीरला पाय. च. ७

अ० द, ज, वं,

## ॥ पद ५ए ॥

आनंद कयां वेचाय, चतुर नर आनंद०  
 आनंदनी नहि हाटनी रे, आनंद वाट न घाट;  
 आनंद अथमातो नहिरे, आनंद पाट न खाट. च. १  
 कृणीक विषयानंदमां रे, राब्या मूरख लोक;  
 जन्ममां आमंद कळपीनेरे, जन्म गमावे फोक. च. २  
 बालपणे अज्ञानथी रे, रमवामां आनंद;  
 कृणीक आनंद ते सहिरे, राचे त्यां मतिमंद. च. ३  
 अज्ञाने जे जक्तिमां रे, मान्यो मन आनंद;  
 आनंद साचो ते नहिरे, मूरख मतिनो फंद. च. ४

४७

ज्ञेदज्ञान दृष्टि जगेरे, जाणे आतम रूप;  
 आतममां आनंद ठेरे, टाळे ज्वज्जय धुप. चतुर. ५  
 ज्ञानी ज्ञान थकी लंहेरे, शाश्वत सत्यानंद,  
 योगी आत्म समाधिमांरे, पावे आनंद कंद. चतुर. ६  
 आनंद अनुज्व योगथीरे, प्रगटे घटमां ज्ञाइ;  
 सदगुरु संगत आपशेरे, ज्ञानानंद वधाइ. चतुर. ७  
 सदगुरु हाटे पामशेरे, आनंद अमृत मेव;  
 बुद्धिसागर कीजीएरे, प्रेमे साची सेव. चतुर. ८  
 अमदावाद द. ज. व.

॥ पद ६० ॥

अमरपद परखी लेजोरे, परख्याथी सुख आय. अ.  
 कोइक राच्या मानमांरे, कोइक राच्या दाम,  
 परज्व जातां प्राणीनेरे, कोइ न आवे काम. अमर. १  
 गाम्नी वाम्नी लाम्नीमांरे, जीवो जूलया ज्ञान;  
 विष्ठाना कीम्हा परेरे, परवस्तु गुलतान अमर० २  
 दुःख सन्तति दावानलेरे, कदी न शान्ति आय;  
 निजपद जाणे जे नरारे, साची शान्ति ते पाय. अ. ३  
 मन वच काया योगनीरे, निवृत्ति जव आय;  
 अध्यात्म सुख संपजेरे, जन्म मरण दुःख जाय. ४  
 समता स्थिरता संपजेरे, अनुज्व जागे ज्योत,  
 वर्ते निजपर जिनतारे. आय जुवन उद्योत. अमर. ५



४८

विषय वासना परिहरीरे, करतां आतम ध्यान.  
 अजर अमरपद जोगवेरे, चेतन गुणनी खाण. अ. ६  
 ज्ञानि सद्गुरु संगतेरे, होवे आत्म प्रकाश,  
 बुद्धिसागर कीजीएरे, सन्तनी संगत खास. अमर. ७

अमदावाद द, ज्ञ, वं,

॥ पद ६१ ॥

सदा सुखकारी प्यारी रे समता गुण जणकार-सदा  
 ज्ञान दशाफल जाणीएरे, तप जप लेखे मान;  
 समता विण साधुपणुंरे, कासकुसुम उपमान. स. १  
 वेद पढो आगम पढोरे, गीता पढो कुरान;  
 समता विण शोत्रे नहिरे, समजो चतुरसुजाण.स. २  
 निश्चय साधन आत्मनुंरे, समता योग वखाण;  
 अध्यातम योगी थवारे, समता प्रशश्य प्रमाण. स. ३  
 समता विण स्थिरता नहिरे, स्थिरता लीनता काज;  
 समता दुःखहरणी सदारै, समता गुण शिरताज.स. ४  
 परपरिणति त्यागी मुनिरे, समतामां लयलीन;  
 नरपति सुरपति साहिबारे, तस आगळ ठे दीन. स. ५  
 राची निजपद ध्यानथी रे, सेवो समता सार;  
 बुद्धिसागर पीजीएरे, समतामृत गुणकार. स. ६

अमदावाद द, ज्ञ, वं,

४९

॥ प्रज्ञातिथुं ६२ ॥

उग्रो चेतन आळस ठंढी, धर्म हृदयमां धारोरे,  
 प्रमादे शुं पोढयो चेतन, जाय फोगट अवतारोरे. उ. १  
 निज्ञा लेतां काळ अनंतो, चार गतिगां जमीयोरे,  
 तोपण शुं तुं तेना वश थइ, श्यामांहि रमीयोरे. उ. २  
 निज्ञाने आहार वधायीं, वधतां चेतन जाणोरे;  
 तेहनो नाश करीने चेतन, धर्म हृदयमां आणोरे. ३  
 शुं संसारमां सार विचारी, मारु मारु करतोरे;  
 मृत्यु तणो जय माथे गाजे, ठाया मीशे फरतोरे. ४  
 कर्म काठीया आतम धनने, निज्ञादिन लुंटे प्राणीरे;  
 जाग जाग आतम निज ज्ञावे, एवी जिनवर वाणीरे. ५  
 उग्री प्रज्ञाते पापारंजनो, काम निवारण करजोरे,  
 चोवीस जिनवर सकलतीर्थने, घटमांहि ज्ञवि धरजोरे. ६  
 श्री संखेश्वर साहिव मोरा, नाम जपुं हुं तोरारे;  
 सकल मंगल कर्त्ता दुःख हर्ता, नासे कर्म कठोरारे. ७  
 दान शीयल तप ज्ञावना जेदे, धर्म सेवन जे करशोरे;  
 बुद्धिसागर शाश्वत शिवपद, ज्ञवसागर ऊट तरशोरे. ८  
 पादरा.

॥ श्री अज्ञिनंदन स्तवत. ६३ ॥

अज्ञिनंदन जिन वंदीए, समता रस जंमाररे;  
 दोष अठारे क्लय गया, उपन्या गुण सुखकाररे अ. १

५०

सुरघट सुरतरु उपमा, प्रज्ञुने कहो केम ठाजेरे;  
 आत्मिक सुखनी आगळे, चिंतामणि पण लाजेरे. १  
 लोकालोक प्रकाशता, महिमा अपरंपाररे;  
 तारक वारक चञ्जगति, सत्य स्वरूपाधाररे, अज्ञि. ३  
 शुद्धबुद्ध अविनाशी तुं, अविचल नयनानंदरे;  
 पामी सुरतरु पुण्यथी, सेवे बाजल कोण मंदरे अ. ४  
 अनुपम प्रज्ञु गुण ध्यानथी, निशदीन मनमां राचुरे;  
 बुद्धिसागर जिन ध्यावतां, लाग्युं स्वरूप शुद्ध साचुरे. ५

शान्तिः शान्तिः शान्तिः

लोदरा.

॥ श्री वीरस्तुति ॥ इहा ६४ ॥

वीर जिनेश्वर वंदीए, त्रिशला नंदन धीर;  
 जयजंजन जगवंतजी, सर्व वीरमां वीर. १  
 प्रणमुं पदपंकज प्रेमथी, जयजय श्री जगदीश;  
 अद्भूत चरित्र आपनुं, जाणुं विश्वावीश. २  
 स्मरतां चरित्र ताहरुं, गुण आवे निज अंग;  
 रोम रोम व्यापे अहो, वैराग्यादि अजंग. ३  
 क्यां सर्षपने सुरगिरि, तुज मुज अन्तर एम;  
 वारंवार हुं विनवुं, जाजे प्रज्ञुजी केम. ४  
 नथी योग्यता धर्मनी, नथी योग्य चारित्र;  
 नथी शक्ति तुज जक्तिमां, मन पण नहिं पवित्त. ५

५१

- अंतर त्याग न वस्तुनो, बाह्य वस्तुमां राग; ६  
 परनिंदा जिह्वा ग्रहे, मनमां काळो काग.  
 अदेखाइ जंमार हुं, उपशम नहिं लगार;  
 सदा क्रोधश्री धमधमुं, पापीनो शिरदार. ७  
 कृमा नहि तत्रमात्रने, पजवुं संत सदाय;  
 परलवरीमां रक्त हुं, निष्फल आयु जाय. ८  
 साधु संत न पारखुं, करुं न सेवा लेश;  
 वाद बिवादे रक्त थइ, पासुं मिथ्या क्लेश. ९  
 अहंजावमां व्यर्थ हुं, गाळुं निशदीन काळ;  
 स्मरण करुं नहि ताहरुं, मुंजी माया जाळ. १०  
 दोष न देखुं आत्मना, परदोषोमां रक्त;  
 करु न जक्ति संतनी, अयो कुसंगी जक्त. ११  
 परोपदेशे दहता, वाणी वडु रसाळ;  
 जाणोगो जिनए सहु, दीनोहार दयाल. १२  
 हास्य कूतुहल में कर्यां, कीधां जह अजह;  
 जिनवर ज्ञाषीत धर्ममां, कदी न राखुं लह. १३  
 धरी न कीधुं ध्यान में, इच्छयां पूजामान;  
 कदी न गाया ज्ञानीने, गायां कूरुं गान. १४  
 नम्यो न सद्गुरु देवने, धरी न आणा शीस;  
 शिक्षा देतां संतपर, कीधी मनमां रीस. १५  
 जन मनरंजन हेतुथी, कीधां धार्मिक कर्म  
 आत्मिक शुद्ध स्वजावनो, जूळयो सत्यज धर्म. १६

## ५१

कयां प्रचुनी निःसंगता, कयां प्रचुनो दृढ रंग;  
 त्रिशलानंदन जगधणी, सत्यज तारो संग. १७  
 रागारि जयथी अयो, रत्नत्रयी गुणधाम;  
 रागारि वशमां पमथो, सर्व दोषनुं ठाम. १८  
 तुज घटमां रुद्धि सहु, प्रगटी आविर्जाव;  
 तिरो जाव मुजमां सहि, पाम्यो हजी न दाव. १९  
 निजपद जोगी तुं सहि, करु हुं पुद्गल जोग;  
 रोगी शोगी हुं सहि, घटे न तुजमां जोग. २०  
 अजरामर निर्मल तुंहि, शाश्वत सुख जंमार,  
 अद्भुत शक्ति ताहरी, कोइ न पामे पार. २१  
 शरण शरण तारु ग्रहु, राखी निज उपयोग;  
 शुद्ध स्वरुपाकारना, ध्याने शिव सुख जोग. २२  
 आतम व्यक्ति समारवा, तुज सेवा सुखकार,  
 आतमसो परमातमा, घटमां निश्चय धार. २३  
 जाग जाग अब आतमा, प्रचु पद पंकज सेव.  
 सिद्ध समोवरु तुं सहि, जागे तो तुं देव. २४  
 स्तुति पञ्चिशी गाइ मै, हृदय धरी विवेक;  
 बुद्धिसागर आत्मना, धर्मे साची टेक. २५

इत्येवं शांतिः शांतिः शांतिः

वळाद.

५३

॥ अर्थ श्री सद्गुरु स्तुतिः ६५ ॥

नमो नमो श्री सद्गुरु, समकित दायक देव;  
 प्रणमुं पद पंकज मुदा, सेवन करुं सदैव. १  
 गुरु श्रद्धा गंगाजले, निर्मल आतम थाय;  
 गुरुकरुणादृष्टिश्चकी, रत्नत्रयी प्रगटाय. २  
 ऋक्ति करो गुरुनी घणी, गुरु ऋक्ति आधीन;  
 शक्ति जगे गुरु ऋक्तिथी, दीन पण हेवे जिन. ३  
 गुरु सेवामां तीर्थ सहु, सहेजे सुझ समाय;  
 निमित्त कारण तीर्थथी, अधिक तस महिमाय. ४  
 उपादान ठे आतमा, तीर्थ सहु शिरदार;  
 तस शुद्धि अर्थे गुरु, तीर्थ तीर्थ निरधार. ५  
 समयाज्ञा विधिथी सदा, गुरु आराधो ऋव्य;  
 आत्मज्ञान प्राप्ति कथी, एहज ठे कर्तव्य. ६  
 ऋद्ध्याऋद्धय जणावता, हेयादेय विचार;  
 सत्यासत्य जणावता, धर्माधर्माचार. ७  
 पाप पुण्य परखावता, जीवाजीव स्वरूप;  
 सद्गुरुदेशे सद्गुरु, टाळे ऋव ऋय धूप. ८  
 मिथ्यातमः निवारवा, सद्गुरु सूर्य समान;  
 राग रोगने टाळवा, धन्वंतरि समजाण. ९  
 गुरु गुरु जग सहु कहे, गुरु कोने कहेवाय;  
 ज्यां त्यां गुरुनी बुद्धिथी, पामर जन ऋटकाय. १०  
 सद्गुरु संगत योगथी, शुद्ध तत्व परखाय;

## ५४

- जेद नाण सूर्योदये, निर्मल ज्योत जगाय. ११
- सद्गुरु जक्ति सेवना, करजो जवि निशदीन;  
समजे नहीं कदाग्रही, सद्गुरु संगत हीन. १२
- धामधूमने होंगमां मुंऊचा मोही लोक;  
सत्य धर्मने उळवे, जगमां शोकेथोक. १३
- सद्गुरु शिष्यो पामशे, मंगल शांति स्थान;  
अनन्य जक्ति योगथी, चिदानंद गुणवान; १४
- अपीं सत्य स्वरूपने, टाळे मिथ्या टेव;  
निश्चय श्रद्धा गुरु तणी, आपे अमृत मेव. १५
- गुरु परीक्षा बोहीली, दुर्लज्ज गुरु विश्वास;  
वीरला गुरु प्रेमीजना, वीरला गुरुना दास, १६
- वीरला ज्ञानी जूतले, आत्मार्थी जन कोइ;  
अधुना पंचम काळमां, वडुं विचारी जोइ. १७
- बाह्य क्रिया व्यवहारमां, निरपेक्षाए धर्म;  
मानो मोह्या मानवी, टाळे नहि ते कर्म. १८
- सद्गुरु शिक्षा योगथी, समजे समजु जीव;  
गुरु आणाने धारतो, थावे जीवनो शिव. १९
- अनुजव ज्ञानि आत्मना, गुरुजी महा कृपाल;  
जाव दान दाता सदा, जिन आणा प्रतिपाल. २०
- कर्ता जावोद्योतना, हर्ता कर्म कलंक;  
सत्य धर्म दाता गुरु, आणो मन निशंक. २१
- जाव ज्ञाज्ञ श्री सद्गुरु, जावदीप जयकार;

५५

ज्ञावरत्न चिन्तामणि, कल्पवद्धि सुखकार. ११  
 परोपकारि गुरु तणो, प्रत्युपकार न थाय;  
 अदञ्जून महिमा गुरुतणो, वीरखाने समजाय. २३  
 श्रद्धा जक्ति योग्यता, दुर्लज्ज आ संसार;  
 धर्म तत्त्व आराधतो, जवि मुक्ति वरनार. २४  
 सद्गुरु पञ्चिशी कही, गुरुथी सहु तरनार;  
 बुद्धिसागर वन्दना होजो वारंवार. २५  
 नरोमा.

---

 ॥ पद. ६६ ॥

हमारो देश ठे न्यारो, प्रज्जु प्रेमे जणावानो;  
 हमारा देशमां शान्ति, अलख नामे गणावानो. १  
 हमारो ते तमारो ठे, तमारो ते हमारो ठे;  
 समजतां सहु सुखी थावे, जइ देशमां फरी नावे, २  
 हमारा देशमां योगी, अलखनी धुन लगावेठे;  
 हमारा देशमां संतो, अलखनां गान गावेठे. ३  
 नहि ज्यां शोक नहि त्यां रोग, नहि ज्यां जन्मने जाति  
 नहि ज्यां दुःख दिलगीरी, नहि ज्यां वर्णने ज्ञाति. ४  
 सदा ज्यां योगीओ जागे, नहि कोइ वैखरी बोले;  
 नहि ज्यां कर्मनुं नाम, अतुल धन शुद्ध को तोले. ५  
 अखंरु सुखनी वहे धाराः सदा शुद्धबुद्ध निरधाराः  
 लहे देश ते महाराणा, अवर सहु जाण नादाना. ६



५६

नहि पन्चजूनतका वासा, हमारा देश बहु खासा  
 हमारो देश जे जाणो, अनंतां सुख ते माणो. ७  
 अलख देशी अविनाशी, परमपद एज विश्वासी  
 चलो हंसा अलख देशे, अरुपी आत्मना बेशे. ८  
 सदा तस ध्यानमां रहे, अखंनानंद घट लेजे;  
 बुद्ध्यब्धि आत्मनो संगी, हमारा देश गुणरंगी. ९  
 अमदावाद.

॥ पद. ६७ ॥

आशा ओरनकी क्या कीजे, ज्ञान सुधारस पीजे. टेक.  
 जटकत द्वार द्वार लोकनके, कुकर आशा धारी;  
 आत्म अनुभव रसके रसीया, उतरेन कबहु खुमारी १  
 आशा दासीके जे जाया, ते जन जगके दासा;  
 आशा दासी करे जे नायक, लायक अनुभव प्यासा. २  
 मनसा प्याला प्रेम मशाला, ब्रह्म अग्नि परजाती.  
 तन ज्ञाटी अवटाइ पीए कस, जागे अनुभव लाती. ३  
 अगम पीआला पीयो मतवाल, चिन्ही अध्यात्मवासा;  
 आनंदघन चेतन बँहै खेले, देखे लोक तमासा. आ. ४

॥ पद ६८ ॥

चेतावुं चेती लेजारे ए ठे बालपणानो बेली—ए राग.  
 चेतावुं चेती लेजेरे, एक दीन जरूर नमी जावुं,  
 धुळनी माया धुळमां मळशे, फोगट मन पस्तावुं. १

५७

स्वपनानी सुखलक्ष्मी देखी. फोगट मन ललचावुं;  
 तन धन जोबन पामी संतो, शुं मनमां हरखावुं. २  
 आशा बेनीए बंधाणो, परधन खांते खावुं.  
 नीचां कर्म करीने अंते, नाइक नकै जावुं. चेतावुं. ३  
 जूली आतमज्ञानकी बाजी, मायामां लपटावुं;  
 ब्रमणामां जूलीने ज्ञाइ, ब्रह्मस्वरुप केम पावुं. चे. ४  
 तारुं तारी पासे जाणी, समतामां दील लावुं;  
 अलखनिरंजन आतमज्योति बुद्धितागर ध्यावुं. चे. ५  
 मेहेसाणा.

॥ पद ६ए ॥

चेतो तो चेतावुं तनेरे, पामर प्राणी-ए राग.  
 फुड्यो शुं फरे ठे फुलीरे मूरख प्राणी,  
 काया माया जुठी केवी, जांऊवाना नीर जेवी;  
 तेने तुह करी देवी रे. मूरख-फुड्यो. १  
 आउखुं जावे ठे खूटी, करे शुं तुं माथाकूटी;  
 खूटी तेनी नही वूटी रे. मूरख-फुड्यो. २  
 पाणी मांही परपोटो, खेल सहु एम खोटो;  
 मान नहीं मन मोटो रे. मूरख-फुड्यो. ३  
 कुंटुंब कबीलो सारो, मान नही मन मारो;  
 एक दीन थडो न्यारो रे. मूरख-फुड्यो. ४  
 आंखे जे जे देखे सारुं, ते ते ज्ञाइ नही तारुं;

५७

माने केम मारुं मारुं रे. मूरख-फुड्यो. ५  
 चेती लेने जाय चाली, करी माथाकूट खाली;  
 मायामां शीद रह्यो म्हाली रे. मूरख-फुड्यो. ६  
 काया मायाथीरे न्यारो, अरूपी अलख धारो;  
 बुद्धिसागर मन प्यारो. मूरख-फुड्यो. ७  
 आजोख.

॥ पद ७० ॥

कोइक वीरला पावेहो जगमें, अध्यातम रस पावे;  
 कोइक गावे कोइक ध्यावे, वीरला कोइ पचावेहो. १  
 सिंहण केरु दुग्ध पात्र, सोनानामां ठरशे;  
 खाय बीलामी खीरनुं जोजने, वमन ते वारे करशेहो. २  
 विष्टा केरु जोजन रासज, पेट जरीने चरशे;  
 साकर स्वादे ते शुं समजे, प्राण पलकमां हरशेहो. ज.३  
 मोती केरो चारो देखी, काग चांच नवि धरशे;  
 चक्रवर्तिनी खीरज खातां निर्धन ठाम न ठरशेहो. ज.४  
 पात्रतामां अध्यातमरस, ठाम धरीने ठरशे;  
 बुद्धिसागर आतम ध्याने, वंढीत सघळां सरशेहो. ज. ५  
 मेहेसाणा.

॥ पद ७१ ॥

सुनीयो बातां राव सदाशिव,  
 मन चरुजाना धुलेवा ए राग.

५९

आ जग सुपना केरी बाजी, चेतन फुली शुं फसीयो;  
तन धन जोवन मात पीता सब, कृणमां

मूकीने खसीयो. आ. १

पुत्र पुत्रीज साथ न आवे घरणी घरमां बहु रोशे;  
चेतन उठे गंदी काया, पुण्य पाप साथे होशे. आ. २

सगां सबंधी धंधे लागे, याद न तारी को करशे;  
मारुं मारुं शुं मनमां माने, करशे जेतेवुं जरशे. आ. ३

पंखीनुं एक टोळुं बेठुं, खाय पीए गुलतान करे;  
सांज पनी तब उरुगए सहु, फोगट शुं अजिमान धरे. ४

चेत चेत अब चेतन चतुरा, चार घनीनुं चांदरणुं;  
लगन वेला गइ उंधमां, मनमां जाणे हुं परणुं. आ. ५

माया ममता कोरे मूकी, आतम हीरो हाथ धरो;  
बुद्धिसागर सद्गुरु संगे, जवसागर कृणमांही तरो. ६

मेहेसाणा.

॥ उपरनो राग. पद ७२ ॥

अलख निरंजन आतम ज्योति, संतो तेहनुं ध्यान धरो;  
आरे काया घट आतम हीरो, जूली क्यां

जवमांही फरो, अल. १

ध्यान धारणा आतम पदनी, करता ब्रमणा मीट जावे;  
आत्म तत्त्वनी श्रद्धा होवे, अनहद

आनंद मन थावे. अल. २

विषयारस विष सरखो लागे चेन परे नहीं संसारे

६०

जीवन मरण पण सरखुं लागे, आतम

पद चिन्हे त्यारे. अल. ३

इलको नहीं जारे ए आतम,केवल ज्ञान तणो दरीयो;  
बुद्धिसागर पामंतां ते, जवसागर कृणमां तरीयो.अ.४  
मेहेसाणा.

॥ पद. ७३ ॥

जेकोइ प्रेमीअंश अवतरे, प्रेमरस तेना नरमांठरे—एराग  
ज्ञान कहो केम थाय, मूरखने ज्ञान कहो केम थाय;

कोटी करो उपाय—मूरखण

वार मेघ जो साथ चढीने, वरसे मुशलधार;

मगशेलीयो पाषाण न ज़ीजे, जळ मध्ये नीरधार. १

श्वान पूठनी वांकी टाला, सिद्धि नहीं कराय;

गंगाजलमां न्हाय कागमो, कागपणुं नवीजाय. २

साबुए चोळीने कोयला, धूवे जलमां कोय,

पण रंग बेरंग न हुवे, गर्दज गाय न होय. ३

दारु घटमां दूध ज़रो पण, मटे न दारु वास,

झांझवाना जल अकी कदी, मटे न जलनी प्यास. ४

माथाकूट मूरखनी आगल, रणमांही ज्युं पोक,

अंधा आगल आरझी जेम, जावे वाणी फोक. ५

जागवत जैसनी आगलेरे, गांठा आगल गान,

कपि न करणे रत्न पारखुं, ए युक्ति दीलजान ६

६१

मूरख आगल बोध करे ते, जारे खत्ता खाय,  
 सुगरी वानरने उपदेशे, माळो नीज वीखराय. ७  
 बाळक समजे दूध पानमां, जाणे शुं ते वेद,  
 अंधारा अजवाला वच्चे, शो अन्धकने जेद. ८  
 गया गामनीआ राज सजामां, दीक्षी नगर मजार,  
 गायन करता गायकने तो, दीधा राम गमार. ९  
 गुणी न्यायी जाणीनेरे, देजो जाइ बोध;  
 मूढ कदाग्रही बोधतारे, नलटो वाधे क्रोध. १०  
 योग्यता लोह चुंबकरे, समजण सूचि ग्रहाय;  
 बुद्धिसागर योग्यतारे, कोइक वीरला पाय. ११  
 मेहेसाणा.

॥ पद ७४ ॥

अन्तरना अज्ञानेरे, व्हाला दुःख पायठे,  
 निरन्जन सेवेरे, कमाकुट जाय ठे;  
 कयांथी आव्योने कयां जाइश, शाथी जग जन्माय,  
 तारुं कोणने ठे तुं कोनो, मरीने कयां तुं जाय;  
 अंतरना विचारेरे, समजण सहाय ठे. अंतरण १  
 रुहापण तारुं शुं डुनीयामां, जुगी स्वार्थ सगाइ,  
 जला जला पण मूकी चाल्या, आवे न साथे कांइ;  
 जलमांना परपोटारे, जेवी एह काय ठे. अंतरण २  
 जगनी माया दुःखनी गाय, कर नहि त्यां विश्राम;

६२

फल किम्पाकना सरखुं सुख त्यां, केवल दुःखनुं धाम  
जोइने तमे जोजोरे, जोला जन ज़रमायठे. अं० ३  
वन्ध्याने स्वप्नानी अंदर, सारो पुत्र जणाय.  
परणाव्यो चोरीनी अंदर, मनमां सुख बहु पाय;  
मरीगयो रोतीरे, मूर्छा बहु खाय ठे अंतर० ४  
रुवे पीटे माथुं पठाने, आंखो उघनी जाय,  
पुत्र कष्टपना सुख दुःख खोटुं, बुद्धिसागर गाय.  
डुनीया उंधी चालेरे, शुं त्यां को उपाय ठे. अं० ५

मेहसाणा.

॥ पद ३५ ॥

नेवानुं पाणी मोजेरे, ध्दाला चाल्युं जाय ठे.  
डुनीया मन अवळुंरे, सवलुं सन्त गाय ठे;  
जावुं त्यां तो कोइ न जावे, करवुं ते न कराय,  
जाणवुं ते तो रहीयुं बाकी, रातने दीन गणाय.  
मोह दारु पीधेरे, ज्ञान तो जूलाय ठे. नेवानुं० १  
राजाने तो रंक गणीने, करी नहि सारवार,  
रंकने राजा मानी बेठो, धिक् परुयो अवतार.  
अन्तर धन खोयुंरे, मोटो ए अन्याय ठे. नेवानुं० २  
लोह चणानुं ज़रुण करवुं, जेवुं एह मुश्केल,  
तेवुं आत्मस्वरुपे थावुं, नथी बालकनो खेल;

६३

कोइक जीव समजैरे, बुद्धिसागर गाय ठे. नेवानुं ३  
मेहेसाणा.

॥ पद. ७६ ॥

आप स्वप्नावमारे, अबधु सदा मगनमें रहेना—ए राग  
आतमध्यानधीरे, सन्तो सदा स्वरूपे रहेवुं,  
कर्माधीन ठे सौ संसारी, कोइने कांड न कहेवुं. आ. १  
कोइ जन नाचे कोइ जन रुवे, कोइ जन युद्ध करंता  
कोइजन जन्मे कोइजन खेले, देशाटन कोइ फरंता. २  
वेलु पीली तेलनी आशा, मूरखजन मन राखे;  
बावळीयो वावोने आंबा, केरी रस शुं चाखे. आ. ३  
वेरी उपर वेर न कीजे, रागीथी नहि राग;  
शमप्तावे सौ जनने नीरखे, तो शिव सुखनो लाग. ४  
जुठी जगनी पुटूगल बाजी, त्यां शुं रहीए राजी;  
तन घन यौवन साथ न आवे, आवे न मातपिताजी. ५  
लहमी सत्ताथी शुं आवे, मनमां जोजो विचारी;  
एकदीन उठी जावुं अन्ते, डुनीया सौ विसारी. ६  
जला जला पण उठी चाल्या, जोने केइक चाले;  
बीलामोनी दोटे चनीयो, उंदरमो शुं म्हाखे. आ. ७  
काळ झपाटो सौने वागे, योगिजन जग जागे;  
बुद्धिसागर आतम अर्थी, रहेजो सौ वैराग्ये. आ. ८

श्री शान्तिः

मेहेसाणा.



६४

॥ पद ७७ ॥

दम्नी रमतमां पम्नी रे सन्तो दम्नी रमतमां पम्नी—एराग  
पापकर्म बहु ज्ञारी रे निन्दा, पाप कर्म बहु ज्ञारी;

मनमां जोजो विचारी रे. निन्दा—ए टेक.

निन्दकनी दृष्टि ठे अरवली, गुण अरवगुण देखाय;  
पापीमां पापी ठे निन्दक, मरी नरकमां जायरे. १

चांदां देखे कागमो जेम, निन्दक देखे दोष;  
धन्तुर जहकनी पेठ ए, शुं करवो त्यां रोषरे. नि. २  
चाम्नी चुगली निन्दक करतो, कलंक चढावे शीर.

चंदालशी पण निन्दक पापी, धोतो परनां चीररे. ४  
क्रियाकाएरु निन्दकनां संतो, लेखे नहि गणाय;

नाम देइने निन्दा करतो, मुक्तिपुरी नहि पायरे. ५  
साधु सन्त वैरागी त्यागी, जोगी जोगी फकीर;

निंदा परतणी परहरशो, पामशो जवजल तीररे. ६  
निंदामांहि सहु लपटाया, बचीया कोइक सन्त;

निंदक माथे नथी शिंगमां, वाणीथी ओलखंतरे. ७  
अदेखाइनी पुत्री निंदा, मुक्तिमार्ग प्रतिकूल;

लाखचोराशीमां जटकावे, नाखी माथे धूलरे. नि. ८  
समकीती निंदा नवी करशे, करशे गुणनुं गान;

श्वान दंतने कृष्ण वखाणे, गुणनुं कर बहु मानरे. ए  
सर्व गुणो जाणो जिनवरमां, बाकी दोषी होय;

निजमां अरवगुण पोठ जरी ठे, जुवे न तेने कोयरे. १०

६५

कर्मवशे सौ दोषे जरीया, करो न निन्दा जाइ;  
बुद्धिसागर गुणने गातां, जगमां होवे वनाइरे. ११  
मेहेसाणा.

॥ पद ७८ ॥

शामळयानी पाघनी—ए राग.

जीवना फुली फरे शुं फोक, तारुं जग को नहीं;  
तारी काया सुकोमळ केळ के, ते पण अहीं रही,  
घर हाटांने चोपनारे, कुटुम्बने परिवार;  
आंख मीचाए साथमां रे, कोइ न आवे लगार. ता. १  
हसतो खातो पहेरतो रे, फरतो मारे लहेर;  
काळ कोळीआ आगळे रे, लागे शी त्यां देर. ता. २  
पुण्य पापने नवी गणे रे, अज्जिमाननां तोर;  
एक दीन एहवो आवशे रे, चाले नहि कंइ जोर.ता.३  
कूरु कपटने केळवे रे, कजीया ने कंकास;  
मांहोमांहे लमावतो रे, मरी नरकमां वास. ता. ४  
राजा रंकने बादशाहरे, हकीम होदादार;  
काळे सहु ज्ञरुण कर्यो रे, तारो त्यां शो जार. ता. ५  
मरी मरी सहु चालीयारे, परगट चाले पेख;  
पृथ्वी अइ नही कोइनी रे, चेतन नजरे देख. ता. ६  
आज काल करतां थकां रे, दहामा वीती जाय;  
करवुं होय ते कीजीएरे, पस्तावो पढी थाय. ता. ७

६६

मरुती मूढो म्हालतारे, जग वर्तावे आण;  
 धागाविण नागा गयारे, जोने नजरे मशाण. ता. ८  
 वंश कोइनो नवी रह्यो रे, नाम जातने ज्ञात;  
 आयुष्य खूटे चालवुं रे, परजव लेवी वाट. ता. ९  
 वैराग्ये मन वाळजो रे, तो लहेशो जवपार;  
 बुद्धिसागर चेतजो रे, पामो शिव सुखकार. ता. १०  
 मेहेसाणा.

॥ पद. ७९ ॥

उपरनो राग.

चेतन चेतो चतुरसुजाण, वखत वही जाय ठे;  
 जजीलेने प्रज्जुनुं नाम-वखत.  
 अंजनगिरि धोळा अयारे, चेत चेत ऊट चेत;  
 जमे तेतर पर बाज ज्युं रे, काळ ऊपाटा देत. व. १  
 मनमां आशा अतिघणी रे, नवनव वधती जाय;  
 आशा गागर फुटतां रे, आधि उपाधि समाय. व. २  
 ललचाया कोइ लोजमां रे, कपटे कोइ कुटाय;  
 मित्राइमां म्हालतारे, जवमांहि जटकाय. व. ३  
 स्वारथीया संसारमां रे, स्वप्ना जेवुं सुख;  
 साचुं सुख नहि प्राणीयारे, अंते दुःखनुं दुःख. व. ४  
 गादी तकीया बेसतारे, करता लोक सलाम;  
 हसी हसी देता तालीयोरे, उरि गया तेना राम. व. ५

६७

सारु नरतुं नवी गण्युरे, कीघां बहुलां पाप;  
 जीजलमीना जुठेरे, पाम्या अति सन्ताप. व. ६  
 ज्ञान ध्यान विवेकमां रे, काढयो नहि कंइ काळ;  
 दुःख दावानल सारिखी रे, राच्यो खटपट जाळ.व. ७  
 मोह माया मूकी परी रे, सद्गुरुनो कर संग;  
 बुद्धिसागर पामीएरे, आतम अनुजव रंग. व. ८  
 मेहेसाणा.

॥ पद ८० ॥

राग उपरनो.

तारु नाम न रूप लखाय, अलख परमात्मा,  
 तारी शक्ति अनंत कहाय अलख.  
 ज्ञानादिक तुज संपदारे, कर्माद्वादित थाय;  
 परजाव रंगी चेतनारे, कर्म ग्रहणको उपाय; अ. १  
 धूमाफा बाचक जरेरे, हाथ कशुं नहि आय;  
 पर पोतानुं मानतां रे, जन्म मरण दुःख पाय. अ. २  
 देखे ते तारु नहीं रे, तादरु ताहरी पास;  
 पोताने रंक मानीनेरे, क्यां कर तुं पर आश. अ. ३  
 काळ अनंतो उंधीयोरे, मिछया रयणी मजार;  
 सद्गुरुए उगामीयोरे, सफल थयो अवतार. अ. ४  
 विनय जक्ति करुणा ग्रही रे, जाव अपूर्व ग्रहाय;  
 चिद्घन संग खेलतां रे कर्म कलंक कटाय. अ. ५

६८

शुद्ध स्वरूपी चेतनारे, दो जेदे वर्ताय;  
 देहातीत अइ आतमारे, ज्योति ज्योत मिलाय. अ. ६  
 शुद्ध स्वरूपे आतमारे, सत्ताए सहु होय,  
 बुद्धिसागर ध्यावतां रे, आप स्वरूपे जोय. अ. ७  
 मेहसाणा.

॥ पद. ८१ ॥

अब में साचो साहिव पायो, याकी सेवा करतहुं याको;  
 मुज मन प्रेम सोहायो. अ. १  
 वाकुं नरन होवे अपनो, जो दीजे घर मायो;  
 संपति अपनी क्षणमे देवे, वयतो दीलमें ध्यायो. अ. २  
 नरनकी जन करतहे चाकरी, दूर देश पाऊ घासे;  
 अंतरजामी ध्याने दीसे, वयतो अपने पासे. अ. ३  
 नर कबहु कोइ कारण कोप्यो बहोत उपाय न तुसे;  
 चिदानन्दमें मगन रहतुहे, वेतो कबहु न रुसे. अ. ४  
 नरनकी चिंता चित्ते न मिटे, सब दीन धंधे जावे;  
 श्रीरता सुख पुरण गुण खेले, वयतो अपने ज्ञावे. अ. ५  
 पराधीन हे जोग नरको, याते होत विजोगी;  
 सदा सिद्धसम सुखविलासी, वयतो निजगुण जोगी. ६  
 ज्ञाव एकहि सब ज्ञानीको, मूर्ख जेद न ज्ञावे;  
 अपनो साहिव जो पिढाने, सो जस लीला पावे. अ. ८  
 शान्ति: ३.

६९

॥ पद. ८२ ॥

चेतन अब मोहे दर्शन दीजे, तुम दर्शन शिवसुख  
 पामीजे, तुम दर्शन अब ठीजे.—चेतन. १  
 तुम कारण तप संजम किरिया,कहो कांहां लाकीजे;  
 तुम दर्शन विन या सब जुठी,अंतर चित्त न जीजे.चे. २  
 क्रिया मूठमति हे जनके, ज्ञान नरकुं प्यारो;  
 मिलत ज्ञावरस दोन न चाखे, तुं दोनुथी न्यारो. च. ३  
 सबमें हे नर सबमें नाहि, तुं नटरुप एकेलो;  
 आप स्वज्ञावे विज्ञावे रमतो, तुंहि गुरु तुं चेलो. चे. ४  
 अकल अलख प्रजु तुं सब रूपी, तुं अपनी गति जाने;  
 अगमरुप आगम अनुसारे,सेवक सुजज प्रमाने. चे. ५

॥ पद ८३ ॥

अबधु पियो अनुजवरस प्याला,कहेत प्रेम मतिवाला.१  
 अंतर सप्तधात रस जेदी, परम प्रेम उपजावे;  
 पूरवज्ञाव अवस्था प्रगटी, अजब रूप दर्शावे. अ. २  
 नख शिख रहत खुमारी जाकी,  
 सजल सघन घन ज्येसी;  
 जिण ए प्याला पिए तिणकु, नर केफ रती क्येसी.अ. ३  
 अमृत होय हलाहल ज्याकुं, रोग सोग नवि व्यापे;  
 रहत सदा घर गाय नश्यामे, बंधन ममता कापे.अ. ४  
 सत संतोष हैयामां धारे, जनमनां काज सुधारे;

७०

दीन ज्ञाव हीरहे नहि आणे,अपनो बिरुद संज्ञारे,अ.५  
 ज्ञाव दया रणथंज रोपके, अनदद तुर बजावे;  
 चिदानंद अतुली बलराजा, जीत अरिघर आवे.अ. ६

॥ पद. ८४ ॥

राग गोम्री.

चेतन ममता ठांरु परीरी,पर रमणीश्यु प्रेम न कीजे;  
 आदर समता आप वरीरी. च. १  
 ममता मोह चंमालकी बेटी,समता संजम नृप कुमरीरी;  
 ममता मुख दुर्गंध असती,समता सत्य सुगंध जरीरीरी.  
 ममता सेलरते दीन जावे,समता नही कोउ साथे लरीरी;  
 ममता हेतु बहुतेहे दुश्मन,समताको कोउ नाही अरीरी.  
 ममताकी दूरमतीहे आली,हायण जगत अनर्थ करीरी;  
 सुमताकी शुभ्रमतिहे आली, परनुपगार गुणसे जरीरी,  
 ममता पुत जये कुल खंपण,शोक विजोग महा मठरीरी;  
 समता सुत होयगा केवल, रहेगो दीव्य नीसान घुरीरी.  
 समता मगन होयगो चेतन,जो तुं धारीश शीख खरीरी;  
 शुजस विलास लहेगो तो तुं,चीदानंद घन पदवी वरीरी.

॥ पद ८५ ॥

अकल कला जगजीवन तोरी. अकल०  
 अंत नदधिथ्री अनंत गुणो तः-

७१

ज्ञान महा लघु बुद्धि ज्युं मेरी. अकल १

नय अरु जंग निहेप विचारत,  
पूर्वधर थाके गुण हेरी;

विकल्प करत थाग नवी पाए,  
निरविकल्प ते हेत जयेरी.

अकल २

अंतर अनुभव विनु तुव पदमे,  
जुक्ति नहीं कोउ घटत अनेरी;  
चिदानंद प्रप्नु कर कीरपा अब,  
दीजे ते रस रीज जलेरी.

अकल ३

॥ पद. ८६ ॥

साधुजाइ सोहे जैनका रागी, जाकी सुरत मूल धून लागी;  
सो साधु अष्ट कर्मसु जगने, शून्य बांधे धर्मशाळा;  
सोहं शब्दका धागा साधे, जपे अजपा माळा. सा.१  
गंगा जमना मध्य सरस्वति अधर वहे जल धारा;  
करिय स्नान मगन होय बेठे, तोरुचा कर्म दल जारा.२  
आप अच्यंतर ज्योति बिराजे, बंक नाल ग्रहे मूला;  
पश्चिम दिशाकी खरुकी खोले, तो वाजे अनहद तुरा.३  
पंच जूतका जर्म मिटाया, उठा मांही समाया;  
विनय प्रप्नुसु ज्योत मिलीजब, फिर संसार न आया. ४.



७९

॥ पद. ८७ ॥

राग धनाश्री.

परम प्रभु सबजन शब्दे ध्यावे, जब लगे अंतर ब्रह्म  
 न जागे, तब लगे कोन न पावे. प. १  
 सकल अंश देखे जग जोगी, जो खीणु समता आवे;  
 ममता अंध न देखे याको, चित्तचिहु नर ध्यावे. प. २  
 सहजशक्ति अरु नक्ति सुगुरुकी, जो चित जोग जगावे  
 गुणपर्याय इव्यश्युं अपने, तो लय कोन लगावे. ३  
 पढत पुरान वेद अरु गीता, मूरख अर्थ न पावे;  
 इनउत फरत लहतरसनांहि, ज्युं पशु चरवत चावे. ४  
 पुनलश्युं न्यारो प्रभु मेरो पुनल आप ठीपावे;  
 उनसे अंतर नांहि हमारो अब क्यां जागो जावे. ५  
 अकल अलख अर अजर निरंजन, सो प्रभु सहजकहावे  
 अंतरजामी पुरण प्रगट्यो, सेवक जस गुण गावे. ६

---

 ॥ पद चेतावुं चेतीलेजेरे—ए राग. ८८ ॥

जुओ आ काची कायारे, जेवा पाणीना परपोटा;  
 जेजे जावो नीरखे नयणे, जाण जरु मन खोटा. १  
 हान मांस रुधिरने धातु, उपर चामनी आठी;  
 विष्टा सुतर लींट कोअळी, थयो तुं तेमां वासी. २  
 शत घट जलना उपर रेमे, तोपण काया गेली;  
 पवित्रता एमां क्यां दीठी, अवसर आवे घेली. ३

७३

तीन जुवननो स्वामी आतम, कायामांहि वसीयो;  
 आयुष्य अवधि पूरी थातां, देहगेइथी खसीयो. ४  
 थइ नहि कोइनी थशे न तारी, मान मारी मारी;  
 बुद्धिसागर चेती लेजे, चिद्घन अन्तर धारी. जु. ५  
 विजापुर.

॥ पद ८९ ॥

चेतावुं चेतन मारारे, आतो जुठी माया बाजी;  
 सुपनानी सुखलनी खातां, जूख जरा नवी ज्ञाजी. १  
 सागर केरुं पाणी निर्मल, पीतां लागे खारुं,  
 तृषा न ज्ञागे, तृषा जलथी, वचन मानले मारुं. २  
 फांफां मारे फोगट फुली, भ्रमणामांहि जूली;  
 काची काया माटी वासण, अन्त धुलकी धुली. ३  
 जांजवाना जलने देखी, मृगलां पीवा दामे;  
 सिंह गुफामां मेघ गाजथी, फोगट माथुं फोरे. ४  
 रंक चलीआ राजा चाल्या, चालनहारा चाले;  
 मृत्यु वाजनो जय ठे माथे, फोगट शुं तुं म्हाले. ५  
 आरे कायामां आतम हीरो, ज्ञान सुखनो दरीयो;  
 बुद्धिसागर पामंतां ते, जवसागर जट तरीयो. चे. ६  
 मेहेसाणा.

७४

॥ पद ए० ॥

अरे आ जगमां मोटेरि, ज्यां त्यां तृष्णा नदीयोवहेती  
 ज्ञान ध्याननी तोनी तेमो, जाय तमाका देती. अरे. १  
 तृष्णा नदीमां आशा पाणी, मोहमेघ त्यां वरदयो;  
 चेतन चातक टळवळतो त्यां, रहींयो ते तो तरदयो. २  
 देह देशना घटघट मांहि, देखतां देखाय;  
 पनीया प्राणी गोश्रां खाता, वहेता जाय तणाय. ३  
 जळती तेतो नरक निगोदे, ज्यां नहि दुःखनो आरो.  
 चेतनहारा जलदी चेतो, जालो ज्ञानी तारो. अरे. ४  
 रंक बालने पंफित जोशी, बुद्धा ज्ञोळा पनीया.  
 रोग शोगनां गोश्रां खाता, जन्ममरणथी ननीया. ५  
 क्रोध मगरने निन्दा खामो, अदेखाइनी जमरी  
 पनीयो प्राणी पापे तेमां, नीकलगयो त्यां दमरी. ६  
 सद्गुरु तारा हाथ ज्ञालीने, बुंस्ताने तारो;  
 बुद्धिसागर सद्गुरु संगे, उत्तरो पेली पारे. अरे. ७  
 मेहेसाणा.

॥ पद ए१ ॥

ओर नगरनो अवळो न्याय, राजाने पीमे परजारे.  
 बालक देखी बावो बीनो, गुरु करे चेलानी सेवारे;  
 हुं शुं जाणुं जाइ होतुं आवुं, पूजारीने पूजे देवारे. १  
 महावत उपर हाथी वेगो, हाथी म्हावतने खेमरे;

७५

हं शुं जाणुं ज्ञाइ होतुं आबुं, दीकरो माने तेमेरे. २  
 चार जुगनी चोरी बनावी, परणयो दीकरोने मायेरे;  
 हं शुं जाणुं ज्ञाइ होतुं आबुं, दोनारीने इवे गायरे. ३  
 आकाश मार्गे उंमो कुवो, जळे ज्ञर्यो अति पूरोरे;  
 खरे बपोरे जुवो पिताजी, दरियो नावमां बुम्चोरे. ४  
 अग्निमांथ्री मेघज वरशे, गगने पहोच्यां पाणीरे;  
 दास मलुकचंद युंकरबोले, उलटी गवाइ ए वाणीरे. ५

॥ पद ए२ ॥

अहो दैवनी गति न्यारी, सहु प्राणीने थइ ज्ञारी;  
 घमीमां करे पलकमां हरे. दीवो वायुथी जुवो ज्युं फरे. १  
 जेना नादथी सहु नाशे, जेनी ज्योतथी सहु ज्ञासे;  
 अवस्था एक ते ना धरे, गति दैवनी गमे ते करे. अ. २  
 जेना शौर्यथी सहु बोना, जेनी कान्तिमां सहु लीना;  
 जूढया जूलथी जलीबाजी, गति दैवनी रही गाजी. अ. ३  
 जेनी हाकयी सहु बीता, ज्ञएया ज्ञावथी वली गीता  
 जेवी कर्मनी गति तेवा, रुवे के मरे जमे मेवा. अ. ४  
 अवस्था सदा विचित्रा सहु, जुओ रामनी कथा शुं कहुं  
 जुठ कौरवो बहु फुड्या, प्यारी प्राण धन सहु फुड्या. ५  
 पलकमां ताप पककमां णाय, अवस्था एक कदी नाजाय  
 धरी मान शुं जूले ज्ञान, चेती चित्तमां धरो ध्यान. ६  
 सजी साधनो धरो ध्यान, बुद्धि आत्मना करो गानः

७६

प्रवस्था न एक जानारी, बुद्धिसागरे कहुं धारी. अ. ७  
विजापुर.

॥ पद ए३ ॥

चेतन अनुजव रटना लागी, अलख तोरी आतमसें रठ  
लागीरे हेजी. कोइ वीरला तुज गुणरागी-अलख. १  
कादवमें चीर धोवे धोबी, बीज बोया नखर झूपाणी;  
वाणीका सहु बेटा जाया, कर्युं जगत घूलघाणी. २  
झूढयो जन जगकुं चेतावे, वेश्या सहुकु नाच नचावे  
उंध्याजन रुद्धि बहु प्रावे. जाग्या शीस कटावे. ३  
पंरुत पोपट बहुबहु बोले, फणिघर सामो ताकी मोले;  
परघर मूरख रुद्धि खोले, नारी कंत हींचोले अ. ४  
अनुजव वीरला जोगी जाणे, मूरख आपमतिकुं ताणे  
बुद्धिसागर आतमज्ञाने, ठरशो निर्जय स्थाने अ. ५  
अमदावाद.

॥ पद ए४ ॥

मायामां मनहुं मोहुं रे-जागीने जो तुं,  
नरजवनुं जीवन खोर्युं रे, जागीने जो तुं.-ए टेक.  
मातानी कुखे आवी नव मास उंधो रहीयो,  
त्यां दुःख अनन्तु लहीयो रे. जागीने जो तुं. १  
बालपणामां समज्यो न देवगुरु सेवा;

७७

रमबुं ने मीठा मेवारे.	जागीने जो तुं. २
जुवानीमां जुवतीना संग बहु खेड्यो,	
धर्मने परुतो मेल्यो रे.	जागीने जो तुं. ३
पैसाने माटे पापो कर्यां तें ज्ञारी,	
तें आत्मने विसारी रे.	जागीने जो तुं. ४
रागद्वेषे वाह्यो अज्ञाने जरमायो,	
नाहक ज्यां त्यां धायोरे.	जागीने जो तुं ५
सुखे दुःखे प्राणीने एक दीन मरबुं,	
पण काम वधार्युं वरबुंरे.	जागीने जो तुं. ६
करीश जेबुं पामीश ज्ञाश तेबुं,	
कांइ न कोइने देबुं रे	जागीने जो तुं. ७
स्वप्नानी बाजी रह्यो शुं तेमां राजी,	
कांइने कांइ न गाजी रे.	जागीने जो तुं. ८
बुद्धिसागर ज्ञव्योरे चेतजो विचारी,	
समजो नरने नारी रे.	जागीने जो तुं. ९
	अमदावाद.

---

॥ पद ९५ ॥

जोतां जोतां चाल्या गयारे—जोमीया तारा.  
 रमणीक रठीयाळा, रंगे रुमा रुपाळा,  
 मरीगया बहु व्हालारे. जोमीया १  
 खमा खमा जेनी धाती; जग आण वर्ताती;

७८

चाल्या परज्व वाटी रे. जोनीया० २  
 जुतां बुट पहेरी चाल्या, व्यञ्जिचारी थइने म्हाल्या,  
 घोरमांहि गोदी घाड्या रे. जोनीया० ३  
 पाघनी माथाए घाली, फर्या देशोदेश म्हाली;  
 मशाणे ते गया खाली रे. जोनीया० ४  
 नातजातने नमे, वेरजेरथी लमे, पोकतेनीजोनेपमेरे. ५  
 चेतीछयोने नरनारी, हेत शिखामण सारी,  
 बुद्धिसागर सुखकारी रे. जोनीया० ६

श्रमदावाद.

॥ पद. ए६ ॥

प्रज्जु मनावा प्रज्जु मनावा, सखी हुं प्रेमे जानरे;  
 ज्जटकी देशोदेश नेमे, स्वामीने घेर लानरे. प्रज्जु. १  
 चौदज्जुवनमां आश्रमी पण, प्रज्जु न दीठा क्यांघरे;  
 शरीर ज्जितर खोजीयातो, प्रज्जुजी दीठा त्यांघरे. २  
 ज्जागी ब्रमणा थइ सौज्जागी, जुदो घनी न रहाइरे;  
 अलख अरुपी आतमानी, साची एक सगाइरे. प्र. ३  
 हरखी स्वामी घेर आव्यो, नाठुं घर अन्धेररे;  
 बुद्धिसागर जाणतां ते ज्जागे ज्जवनो फेररे प्रज्जु. ४  
 माणसा.

॥ स्तवन ए७ ॥

सुविधि जिनेश्वर साहिव सेवो, आप शिवपुर मेवो,  
 सदा घट अन्तरजामी.

७८

प्रेम लावीने प्रज्जु पाय पसुंछुं, दुःखमां मारां रसुंछुं. १  
 अष्ट प्रकारी हुंतो पूजा रचावुं, जावे जावना जावुं.स.  
 बोलो प्रज्जु जरा प्रेम धरीने, दयानी दृष्टि करीने. २  
 शानेमाटे मनेतारोन स्वामी, कहेशोजो गुणनीढे खामी  
 प्रेम धरीने ते गुणोने आपो, जेथी जाय बळापो स. ३  
 कहेशो जो योग्यता नथी तारामां, आपो ते योग्यता  
 मारामां सदाघटण

कहेशो समये तुज योग्यता आवे, आपो समयते जावे  
 कहेशो के दीलनथी मुक्तिनुं साचुं, ते पण जावथी  
 याचुं सदाघटण  
 कहेशो जो ज्ञान नथी तुजनेरे मारु, तेथी हुं केम  
 तारुं. सदाघटण ५

तेपण ज्ञान मने घनीमां आपो, शाने माटे तमे नापो  
 कहेशोके श्रद्धा नथी तुज साची, श्रद्धा तेवी में याचीइ  
 मोना वहेला शिव तमे पमानो, शीदने वार लगामो.  
 श्वासोश्वासे जक्ति जो जागे, बोल्या प्रभु गुणरागे. ७  
 अन्तरजामीनी जक्तितो करशुं, तन्मय थइने विचरशुं  
 अनुजव नयणे अगमपंथ जाशुं, पोतानी रुद्धि कमाशुं  
 अजरामर अज जे अविनाशी, सुख अनन्तविलासी. स.  
 नामरूप नहि निर्मलज्ञानी बुद्धिसागर सेवो जाणी. ए  
 पेशापुर.



८०

॥ पद. ए८ ॥

सहज स्वरूपी मारो अतरजामी, परमात्म घटरामी  
 प्रभु चिन्मय गुणधारी.  
 निश्चय नयत्री शुद्ध स्वरूपी, जाणां ए रूपारूपी. प्र. १  
 पर्याय समये समये अनंता, प्रति प्रदेशे फरंतां प्रभु  
 उत्पाद व्यय स्थिति त्रण स्वरूपे, समये इव्य प्ररूपे. २  
 आनंद आपे जवडुःख कापे, आपोआप प्रतापे प्रभु  
 आत्मिक शुद्धस्वजावनो जोगी, योगिनो पण योगी. ३  
 शक्ति अनंति सदानो जे स्वामी, नामी पण ते अनामी  
 सुजन सनेही व्हालो ध्यानेरे आवे, बुद्धिसागर सुख पावे  
 पेशापुर.

॥ पद ए९ ॥

याद करीले सिद्ध सनातन, ठोमी सब दुनीयादारी;  
 परगट पिएने वसायो पोत, परम ब्रह्मपद गुणधारी. १  
 हुंने मारुं सब परिहारी, कर तुं परमात्म यारी;  
 तत्वमसि माया नहि तेरी, खोल खरी पंचमवारो. २  
 मुक्तिस्थान नहि तेरा दुसरा, कर मिलजाने तइयारी;  
 ध्यान लगावे श्वासोश्वासे, सकल संगसे परवारी. ३  
 निर्मल आत्म प्रदेश नीहाळी, वर चिन्मयपद सुखकारी  
 नहि तुं न्यारा तेथो प्यारा, वीतराग पदमय ज्ञारी. ४  
 सत्यनिरंजन निर्जय देशी, पावे तोहे हुंशियारी;

८१

बुद्धिसागर अनुज्ञव पामी, सत्ता ध्यावुं निरधारी. ५  
पेश्यापुर.

॥ पद १०० ॥

जीवन्ता जागीनेरे जोगो संगे, चालजे निज देशमां,  
पढत पुस्तक पंढितो पण, घट वहेठे क्लेशमां. जी१  
तिरठा नाम्नी मध्य गाम्नी, बेल बेथी शोचती,  
गगनमण्डल चालतो ते, स्थानके स्थिर थोचती. २  
प्रेमो परदेशीजनो त्यां, लोचथो ललचावशे;  
मनहर मोही मानीनीयो, हावजाव दर्शावशे. ३  
स्वस्थ चित्ते चालवुं त्यां, मोहघाटी जेदवी,  
घाट अवघट नुतरीने, आत्मसत्ता वेदवी. जी० ४  
चित निज उपयोग मांदि, रात्री दीवस चालजे;  
पामी प्रेमे देश तारो, निजस्वरूपे म्हालजे. जी० ५  
सारी आलम देखजे तुं. ज्योतिज्योत मिलावजे.  
जुली जगनुं ज्ञान वाढ्हम, तारी ध्रुवनी पावजे. ६  
अनंत अकर आतमा तुं, जोमोलाने जगामजे;  
बुद्धिसागर तरणा पाठळ, ज्ञानुने तुं ज्ञाळजे. जी. ७  
देवरासण.

॥ पद १०१ ॥

जीवन्ता जगमगेठे ज्योति तारी, असंख्य परदेशे करी

## ८१

शुद्ध श्रद्धा सदगुरुनी, वाणीए वार्ति खरी; जीवमा०१  
 चंड ज्ञानु कोटि उगे करे प्रकाश अपारजी,  
 तेहथी पण आत्मज्योति जुदी अनंति धार, जी० २  
 तेजनुं पण तेज ए ठे सर्व एमां समायजी,  
 लमालनी नहि एहमां कंड, संतथी परखाय. ३  
 अनंतशक्ति सुखनुं ते, धाम नामातीतनुं;  
 वैखरीथी कहुं न जावे, शुं कहुं त्यां गीतनुं ४  
 परम आत्मस्वरूपनी त्यां, स्थिति एकाकारजी;  
 अनंत व्यक्ति गुणथी एक, दोष नहि ज्यां लगार. ५  
 पहापही क्यां करो ज्ञाड, वादंवाद विचारजी;  
 तत्त्वरूप न अन्यथा होय, निश्चय ए निरवार. ६  
 शुद्ध सत्ता आत्मकेरी, तेहनो तीरोज्ञावजी;  
 आविर्जावे होवतां ते मुक्त आत्मस्वज्ञाव. ७  
 सार ए सहु ग्रंथनुं ठे, एहमां जेनुं ध्यानजी;  
 बुद्धिसागर आत्मध्याने, प्रगटे शुद्ध ज्ञान. ८

खेरवा.

॥ पद १०२ ॥

जीवमा तुं जागीने जोजे धर्मने रे, जाग्यो तेनुंज नाम  
 जाग्या पण उंधता प्राणीयारे, केवल दुःखनुं धाम. १  
 जाग्या जन उंध्या नहि सांज्जळ्यारे, उंध्या जागे कोड  
 जागे उंधे ज्ञानी आत्मारे नहि त्यां अचरिज होइ. २

८३

गंजरीर ज्ञानिगमथी सहू घटेरे, सत्यरूप निरधार;  
 काकरमाले धर्म धर्तीगरे, मोह्या मूढ गमार. ३  
 अंतर्यामी आतम नळवे रे, धर्मतणुं नहि ज्ञान;  
 समकित श्रद्धा डुरे मूकीने रे, मिथ्यात्वे गुलतान. ४  
 धर्म धर्म पोकारे डुनीयारे, पामे नहि शिवपंथ;  
 बुद्धिसागर पामर प्राणिनेरे, तारे गुरु निग्रंथ. ५  
 माणसा.

॥ पद १०३ ॥

प्रज्जु जज्जितुं प्रज्जु जज्जितुं, सफल कर नर देहरे;  
 मौना माग्या वरशीयाठे, मानव जवनी मेहेर प्र. १  
 आ देह व्यापी आतमानी, झलके रुनी ज्योतरे;  
 ज्ञान गुण ते हंसनो ठे, करे स्वरूप उद्योतरे प्र. २  
 बाहिर जटके जीवना शुं. करी ले घटमां खोजरे;  
 रत्न अमुलख मांहि जरीयां, देखंतां सुख मोजरे. ३  
 आतम ते परमातमा ठे, प्रज्जु विज्जु जगदीशरे;  
 जिनपणुं त्यां कर्मथी ठे, कहुंठुं विश्वावीशरे प्र. ४  
 अनंत आतम व्यक्तिथी ठे, सिद्ध सरखा जाइरे;  
 बुद्धिसागर आतम ध्याने, जजन स्फुरणा आइरे प्र. ५  
 माणसा.

॥ पद १०४ ॥

जजन कर मन जजन कर मन, जजन कर जगवंतरे

८४

मृत्यु माथे गाजतुं तुज, मनमां शुं हरखंतरे. १  
 मूठ मरनी म्हाजताने, गरवे देता गाळरे;  
 रावण जेवा राजवी पण,कोळीया थइगया काळरे. २  
 देता हसीहसी तालीयोने, मायामां गुलतानरे  
 परजव वाटे चालीया ते, जूली जमे नादानरे ३  
 रजनी श्रोनी वेष झाझा, आयु एळे न गमावारे;  
 फरीफरीने नहि मले जीव धर्मकरणनो दावरे. ४  
 जरूर जन्मी जावुं एक दीन, कोइ न जग नगरंतरे;  
 बुद्धिसागर शरण करत्यो, देव श्री अरिहंतरे. ५

माणसा.

जजन करले जजन करले, जजन करले जाइरे;  
 डुनीयादारी डुखनी क्यारी, जुठी जगनी सगाइरे. १  
 काया सुकोमल केळ जेवी, बीगरुतां नहि वाररे;  
 जला जला पण चालीया तो, पामरनो शो जाररे २  
 कादव केरा कीच मांहि, कीमा लाख करोमरे;  
 कीटक तेवो मानवी तुं-जाणी प्रजु मन जोमरे. ३  
 वामो गामी लामीमांहि, खरचे पैसा लाखरे;  
 एवा मरी मसाणे चालीयाने, शरीर थइगयां राखरे ४  
 बाजीगरनी बाजो जेवी, जुठी जगत जंझालरे;  
 जांऊवाना नोर जेवुं, जुठुं जगतनुं व्हाळरे. ५  
 काळ पाळल लागीयो जेम, तेतर उपर वाजरे;  
 झरपी लेशे जीवमाने, क्युं करी रहेशे लाजरे. ६

८५

जरुर जावुं एकलुं ज्ञाइ, कोइ न आवे साश्वरे;  
 बुद्धिसागर करुणानागर, गुरुनो ज्ञालो हाथरे. ७  
 माणसा.

॥ पद १०६ ॥

जुन ज्ञपाटो जुन ज्ञपाटो, काळनो विकरालरे;  
 जगत जीवने पाश पकमी, करतो नित्य फरालरे. १  
 राजा रंकरु बादशाहने, मालीकने महिराणरे;  
 गोदीघाढ्या घोरमांदि, चाढ्या कोइ मशाणरे. २  
 चोरी जारी चुगलीमां काढे दीनने रातरे;  
 तेनां शरीर मलीगयां माटिमांहि, कोइन पुढे वातरे३  
 रात न गणशे दीन न गणशे, वैद्रतने व्यतिपातरे,  
 जोतां टगमग चालवुं जीव, मात पिताने आतरे. ४  
 चाढ्या अनंता चालशे जग, वृद्ध युवा नर नाररे;  
 बुद्धिसागर चलत पंथे, धर्म तपो आधाररे. जु० ५  
 माणसा.

॥ पद १०७ ॥

प्रीतम मुज शुद्ध बुद्ध अविनाशी, अलख अगोचर;  
 अजरामर हे परमानंद विलासी. प्रीतम. १  
 निर्मळ निःस्नेही निःसंगी, लोका लोक प्रकाशी;  
 नर के नारी नहि नपुंसक, शाश्वत शिव पुरवासी. २

८६

काया माया वचनातीत हे, नहि गंगा नुर काशी;  
बुद्धिसागर चेतन चिद्घन, समजे तो सुखराशि.प्री.३  
माणसा.

पद १०८-पदम प्रज्जु प्राणसे प्यारा-ए राग.

चेतन तारी गति न्यारी, समज ले चितमां धारी. चे०  
प्रकाशी तुं अविनाशी, त्यजी दे आश सुखवासी;  
मोहादिकथी रहो न्यारा, लहो निज रूप निरधारी. १  
नहीं तुं देह नहीं वाणी, ग्रही ले सत्य हित जाणी;  
अनुजव सत्य ल्यो साचो,सदा त्यां स्थिर अइ राचो.२  
नहीं ज्यां दुःखनी गायी, नहि ज्यां राग परुगया;  
सदा शुद्ध बुद्ध एकीलो,ग्रहीने जव्य सुख जीलो. चे.३  
मुनींइ ब्रह्मने गायो, योगीन्ड योगथी ध्यायो;  
बुद्धयव्धि ध्यान तस साचुं,अवर तो जाणवुं काचुं.चे.४  
माणसा.

॥ पद १०९ ॥

प्रीतम मुज कबहु न निज घर आवे, परघर जटकत  
याचक होकर, वेश्या संगी कहावे. प्रीतम. १  
मोह मदिरा वेश्या पाकर, नाच विविध नचावे;  
घट रुद्धि सहु फोली खावे,भ्रमणामांहि जूलावे.प्री. २  
जाउ सखि मुज स्वामि मनावो,रीजी यथा घर आवे;

८७

परघर माहरो दाव न फावे, कहीयुं फोगट जावे. प्री. ३  
 लावी मनावी सखि व्हां जाकर, अत्यानंद धरावे;  
 बुद्धिसागर सिद्ध सुहंकर, सेजे पति पधरावे. प्री. ४  
 माणसा.

॥ पद. ११० ॥

प्रिया मम उटकी जटकी अटकी, खेंची ताणी  
 घरमां घाली, तोपण जावे उटकी. प्रिया. १  
 आप मतीली नासे उठी परघर चोरे लुंटी,  
 देतां शीखामण जरीने चुंटी, रोवे माथुं कुटी. प्रि. २  
 जोगी जतीनी पासे जाकर. लावुं एसी बुटी,  
 पाणी मध्ये घसकर पावुं वश थै परे न विठूटी. प्रि. ३  
 जागी जोगी पासे जातां, हरखी बुटी दीधी  
 बुद्धिसागर पातां घसीने वश थै चालत सिद्धि. प्रि. ४  
 माणसा.

॥ पद. १११ ॥

जला मुज अनुजव अमृत जावे, बाकस बुकस  
 बाकी जोजन, मुज मन एह सोदावे, ज. १  
 मत मतांतर षट दनर्श सहु, ताकी वात जणावे,  
 हंस चंचु विवेक धरे जब, तब सोऽहं पद पावे. ज. २  
 निराकार निःसंगी निर्मळ, नाम न कोइ धरावे,



८८

मन वाणीथो न्यारो वर्ते, निज निजने परखावे ज्ञ.३  
 अस्ति नास्ति स्याद्वाद स्वरूपी-घटजितर वही साचो,  
 सुख अनंतु क्लामां विलसे, शोधे बाहिर काचो.ज्ञ. ४  
 वरते न्यारो जमथी चेतन, आप स्वरूपे अज्ञेदी,  
 बुद्धिसागर निर्वेदीने, जाणे क्युंकर वेदी. ज्ञ.५  
 माणसा.

॥ पद. ११२ ॥

आतम अपनो स्वरूप नोहारो, बहिर दृष्टि जटकत  
 ज्ञवमां;अन्तर दृष्टि तुं तारो. आतम. १  
 शुद्ध निरंजन चिद्धन स्वामी,स्वरूप रमण अविनाशी  
 क्षायिक ज्ञावे निज गुण जोगो,आत्मानंद विलासी.२  
 काया मायाथी ठे न्यारो, ब्रह्म स्वरूप निरधारो,  
 उत्पति स्थितिव्ययनो विलासी,गुणगणनो नहि पारो.३  
 पूर्व कोमी वर्षनुं स्वप्नुं, जागंतां डुर थावे;  
 शुद्ध स्वज्ञावे जागंतां ऊट, पर परिणति दूर जावे. ४  
 ए हुं एनो एठे मारुं, दीवसे पण अन्धारुं;  
 बुद्धिसागर जोतां जागो, शुं मारु ने तारु. आतम.५  
 विजापुर.

॥ पद ११३ ॥

मनवा श्रेंसी रमे क्युं बाजी, होत न प्रजु तुम राजी

८९

राणी बाजीथी नाराजी रमतां वारत काजी,  
 रमत जमत चौ गतिमां प्यारा,निर्वळ होकर पाजी.१  
 काळ अनंत गमायो रमतां, ज्ञान कळा नहि ठाजी,  
 शिखामण अब मान ले मारी,देर करे क्युं जाजी.म.२  
 ठोनी बाजी मनवे ज्यारे, कुमता कुलटा लाजी;  
 बुद्धिसागर चिद्घन संगी, समता गगने गाजी. म. ३  
 विजापुर.

॥ पद. ११४ ॥

चेतन चिद्घन संगीरंगी, अज अविनाशी अजंगी.चेत.  
 पर परिणतिसैं नाम धरतहे, फरत फरत दोय रंगी;  
 दो रंगी एक रंगी होवे, तब होवत निजसंगी. चे. १  
 जागत ज्ञागत नुंघ दशा सहु, नासत कर्म कुहंगी;  
 आपस्वरूपे आप समायो,अचळ अटळ ए उमंगी.चे.२  
 स्याद्वादी समजे ठे कृणमां, निज धन अन्तर पावे;  
 बुद्धिसागर चेतो चितमां, सो निज घरमां आवे.चे.३  
 विजापुर.

॥ पद ११५ ॥

हंसा सोऽहं चिन्मय ध्यावे, अलख अगोचर थावे.हं.  
 शक्ति अनंति सत्तातारी, स्थिति अनंति धरावे;  
 तत्वरमणता प्रगटे जवही, अनुभव अमृत पावे.हं.१

ए०

उपादान पण आपो आपे, समरे शक्ति स्वजावे;  
 घट शोधेसो बोधे निजकुं, निजघर आतम आवे.हं.१  
 आनंद अनहद अंतर प्रगटे, आपो आप स्वजावे;  
 काल कर्मका जयकुं तोमी, निर्जय पद वर्तावे. हं.३  
 नाथ अनामी निवृत्तिमय, शुद्ध स्वरूप सोहावे,  
 आतमसो परमातमहे निज, बुद्धिसागर गावे. हं. ४  
 विजापुर.

॥ पद. ११६ ॥

सोवे सोवे सारी रेन गुमाइ-ए राग.

चिद्धन संगी गुणगण रंगी,आतम अनुभव समरो प्यारे  
 आत्मा असंख्य प्रदेशी सोहे, आप तरे

नर परने तारे. चिद्धन. चि. १

त्याग लेवनकुं पूतळी लुणकी,सागरमांदि प्रवेशे ज्यारे;  
 जलरूप होकर कबहु न आवे, परमातम

पद परखे त्यारे. चि. २

गुरु गम श्रद्धा पाकर प्राणी, अंतर लक्ष्य विचारे सारे;  
 बुद्धिसागर अजरामर अइ, जव जय

भ्रमणा वारे त्यारे. चि. ३

माणसा.

ए१

॥ पद. ११७ ॥

आतम अनुज्ञव कोइक पावे, पटवे सो  
 परघर नहि जावे. आतम०  
 परघर नाच नचावत कुलटा, अंतर धन  
 सब फोली खावे. आतम० १  
 स्वरूप प्रकाशी तिरोज्ञावे, होवत जब सोहि आविर्जावे;  
 परमातम पद सोहि पिठाने, अंतर ज्योति  
 शुद्धज गावे. आतम० २  
 होवत नहि जे कबहु न प्रगटे, प्रगटे सो सत्यरूप कहावे;  
 सद् वस्तु तीन कालमां होवे, सत्य नित्य  
 चेतन परखावे. आतम० ३  
 आतम जूल जवमां जटके, समरे तो नीजरूप लखावे;  
 बुद्धिसागर शोधो घटमां, संत मुनीश्वर जाकुं ध्यावे. ४  
 माणसा.

॥ पद. ११८ ॥

समजीले शाणा मन मेरा, आ संसार न कबहु तेरा;  
 तेरा तेरी पासे ज्ञाइ, शोध्या विण अंतर अंधरा. स. १  
 कोटियतन करो कबहुन जवतरो,  
 आतमज्ञान विना नहि प्यारा;  
 अनेकान्त आतमकी सत्ता, ध्यातां पावत सुख अपारा. २  
 बाहिर जटके अन्तर जूढयो, चंचळता मनकी जजनारा;

ए५

देव निरंजन नव नय नंजन, न्यारा नहि

तुजप्रो सुखकारा. समजी० ३

चिंतामणि तुज हस्ते चढीयो,पनीयो अंधारामां प्यारा;  
बुद्धिसागर अजंपाजापे,अनुभव ज्ञाने होय उजियारा.४

माणसा.

— —

॥ गायन. वाहालावीर जिनेश्वर—ए राग. ११ए ॥

अरे आ र्जादिगानी मनुभवनी एळे जायठेरे;

घनी कृण वीत्यो ते तो पाठो कदीय न आयठेरे;

मन चिंता तुं कदीय न आतुं,पापे नरीयुं जीवतरखातुं,

मायामां मस्तानो थइ मकलायठेरे. अरे० १

प्रभु नजन पलवार न कीधुं, साधु संतने दान न दीधुं

विषयारस विष पीने मन हरखायठेरे. अरे० २

जन्म मरणनीनदीयो वडेती,खरखर चालंतांएमकहेती

अस्थिर चंचल सत्ता धन वरतायठेरं. अरे० ३

सकल करीले मनु जन्मारो, आतमराम नजीले तारो

बुद्धिसागर चेतो तो सुख पायठे रे. अरे० ४

माणसा.

— —

॥ गायन १२० ॥

अरे फुली फोगट फरनारारे, अणधारे दीवस मरनारा

जोने ठाठनीमांकेइ ठराणारे,घणा मरेल घोरमांधलाणा

ए३

वैदने सैद रोगीने शोगी, रंक जले होय महाराणा,  
पोक परी तेना नामनी मोटी, तेनां मरुदां बळे ठे  
मशाणारे. अणधारे० १

माटीनी काया माटीमां मलशे, करो उपाय हजार  
सुर दानवजन कोनी मले पण, नहि कोइ उगरनारारे;  
लाखोनी राखो अडे मशाणे जे, कदी नहि मरनारा  
मानमाथामां म्हाले शुं मानव, जल परपोटा अनारारे  
अन्तर जोने तारु तपासी, त्यागीने विषय विकारा;  
साणंद पद्मप्रभु जिन भंरुल, बुद्धिसागर सुखकारारे.

लोदरा.

॥ पद १२१ ॥

आ प्रभु जजननुं टाणुं, घनी गाने जिनगुण गाणु.  
मोह मदिरा पीतां पामर, धन तारु लुंटाणुं आ० १  
क्यांथी आव्यो ने क्यां जाइश, जूलण शुं जूलणुं. २  
फन्दे फसियो फोगट फुली, मनरु शुं मुज्जाणुं. ३  
चित्तमां चेतीलेने चेतन, परतुं रहेशे ज्ञाणु आ० ४  
बुद्धिसागर अवसर पाकर, मुक्तिनुं कर आणुं आ० ५  
साणंद शांति:

ए४

॥ पद १२२ ॥

कानुसो न जाणे मोरो प्रीत-ए राग.  
 जीवना भुली तत्त्वस्वरूप, फोगट जन्म गुमावेरे.  
 जाणो न जिननी वाणी, खटपटमां खुंच्यो प्राणी;  
 लहमी लालचमां ललचाइ, दीलमां कशुअ न जोयुंरे.  
 निरख्यो न आतम न्यारो, पुज्जलथी शाने प्यारो;  
 जुठी जंजाळे जकनाय, माहो रुमरो अइनेरे. जी० २  
 परनी पंचाते माहो, गप्पां मारीने गायो;  
 समजी साचो आ संसार, मृग कस्तुरी पेठेरे. जी० ३  
 मनमां मोटाइ मानी, पाये पणियो नहि ज्ञानी;  
 फरतो चार गतिना फेर, समजु समजी लेनेरे. ४  
 शिक्षा समजीने सारी, बहिरातम वृत्ति वारी;  
 बुद्धिसागर समजो सत्य, गुरुथी ज्ञान ग्रहीनेरे. ५  
 साणंद.

॥ ज्ञजन १२३ ॥

चेततो चेतावुं तनेरे पामर प्राणी-ए राग.  
 ज्ञाने तुं करे ठे मायारे, नाहक प्राणो;  
 मरमी मूठेने चाले, मगरुरी मांदि भ्हाले,  
 जवुं पने हाथ ठालेरे, नाहक० १  
 प्रजु नाम नहि लीधुं, संतने न दान दीधुं;  
 कपट विषे प्रेमे पीधुंरे. नाहक० २

एए

भ्रान्तिमां चूली ज्ञारी, आखी उम्मर हारी;  
 थाशे कोण गती तारीरे. नाहक० ३  
 खोदे ते पमे ठे पहेलो, परना बुरामां घेलो;  
 मनमां रहीने मेलोरे. नाहक० ४  
 बीजानुं देखीने सारुं, मनमां लागे नगरुं;  
 जलुं थाशे केम तारुंरे. नाहक० ५  
 कपटथो काळुं थाशे, धार मन विश्वासे;  
 पोते तुं तो ठेताराशेरे. नाहक० ६  
 कपट कळाने त्यागो, सद्गुरु शीख मागो;  
 बुद्धिसागर घट जागीरे. नाहक० ७

श्रीशान्तिः ३

गोधावी.

द्वारकांना वासीरे अवसरोए बहेला आवजोरेजी—ए राग.

महावीर स्तवन. १२४

त्रिशलाना जायारे महावीर स्हाये आवजोजी,  
 नही आवो तो थाशे सेवकना बेहाल. त्रि० १  
 दैत्य महा मोहरे व्हाला लाग्यो पीरुवारे,  
 दीधां दुःख कहेतां नावे पार. त्रि० २  
 कामने अज्ञानेरे सत्ता निज वापरीजो,  
 बाळे क्रोध घनीघनी कृण मांदि. त्रि० ३  
 पन्थ पाखंरु जाळरे वींटायोळुं वेगथीजी,



ए६

विकार विषधरनी लागीरे चोट. त्रि० ४  
 पंचमकाळ पुरोरे जम जेवो बेसीयोजी,  
 सुजे नहि धर्म मार्गनी रीत. त्रि० ५  
 गांमो घेलो त्दारोरे सेवक व्हाला मानीनेजी,  
 तारो तारो ज्वसागरनीरे तीरे. त्रि. ६  
 टळवळतो तारो व्हालारे सेवक हाथ जालीनेजी,  
 नही तारोतो जाशे तमारीरे लाज. त्रि० ७  
 तुंहि तुंहि समरुंरे दुःखीनो बेली आवजेजी,  
 शरणुं एक बुद्धिसागरने ठे तुज. त्रि० ८  
 साणंद.

हवे मने हरि नामशुं नेह लाग्यो-ए राग.

॥ पद ॥ मूर्ख विषे ॥ १२५ ॥

मूर्खनी संगत कोड न काळमां ठे सारी,  
 आपेठे दुःख बहु ज्ञारी रे. मूर्ख०

विनय विवेकनुं नाम न जाणे,  
 पोतानो मत ताणे;

बोल बोळयामां कंइ न समजे,

काळ उचित नहि जाणेरे. मूर्ख० १

मूर्ख मित्र न सारो जगत्मां,

अरि पण पंडित सारो;

मूर्ख शीरे कंइ शृंग न उगे,

१७७

लक्षणश्री अवधारो रे.                      मूर्ख० १  
 वात वातमां लम्बी पमेठे,  
 विवाहनी वरशी ते वाळे,  
 ज्ञोत्पणश्री ज्ञरमाव्यो ज्ञमेठे,  
 चाले ठे नाकरुमालेरे.                      मूर्ख० ३  
 रीसायठे रुनी वात कल्याश्री ते,  
 पोतानी हठ नहि मुके;  
 माने पोताने रुहापण दरियो,  
 परउपकारमां ते जूँकेरे.                      मूर्ख० ४  
 वारु पानी समेल शठने,  
 मूढनी संगत खोटी;  
 खरा रंगमां तो जंगज पादे,  
 समजो वात आ तो मोटो रे                      मूर्ख० ५  
 वनवगनामां वासज सारो,  
 मूढनी संगत वारो;  
 बुद्धिसागर अवसर ज्ञाता,  
 ज्ञानि संगत दील धारोरे.                      मूर्ख० ६

॥ पद १२३ हवे मने—ए राग. ॥

अवळो शुं चाले, चेतन चाले शिव वाटे,  
 तत्वस्वरुप हित माटरे.                      अवळो०  
 मायाना पाशमां निशदिन जूढ्यो,

१३

ए०

जणी जणतरने शुं जूल्यो;  
 मायाना फंदमां रे फोगट फूड्यो,  
 महापणना दरिये तुं शुं मूड्योरे. अवलो० १  
 अलख अरुपी आतमराया,  
 निर्जय देश सुहाया,  
 बुद्धिागर ध्यान धर्याथी,  
 अनुजव आनंद पायोरे. अवलो० २

हवे मने हरि नामशुं नेह लाग्यो—ए राग. पद. १२७

मुसाफर जीवना कायानो महेल नथी तारो,  
 माने शुं मोहे मारो मारोरे. मुसाफर० १  
 लाख चोराशीमां देह धर्या बहु,  
 जन्म जरा दुःख पामी;  
 मानवजव एळे चूक न जीवना,  
 जजी लेने अंतर्पामीरे. मुसाफर० १  
 काया महेलनो कांड न जरुशो,  
 जलमां नठेल परपोटो,  
 अमूल्य श्वासोश्वास वहे ठे,  
 मूरख वाळ नहि गोटोरे. मुसाफर० २  
 कळा करो काया माटे करोरु पण,  
 तारी न आय कोइ काळे;  
 चेतो चेतनजी समजी स्वरुप निज,

एए

परु नहि मोहनी जंजाळेरें. मुसाफर० ३  
 आरे जगत्तुमां जन्मीने जीवता -शुं;  
 धर्म साधन तें तो साध्युं;  
 कृण कृणमां जूळ्यो ज्ञान पोतानुं,  
 मनसुं तो मोहमांहि वाध्युंरे मुसाफर० ४  
 विषय वासनाना अवळा जे घाटे,  
 उळंगी चालजेरे वाटे;  
 बुद्धिसागर खेळ नथी बाळकनो,  
 शिव सुख ठे शीर साटेरे. मुसाफर० ५

हवे मने हरि नामशुं नेह लाग्यो-ए राग. १२८

॥ शूरवीर साधु व्रत पाळे ठे ते उपर ॥

मुक्तिना पन्थे शूरवीर चालशेरे जागी,  
 कायर तो जाय त्यांथी ज्ञागीरे. मुक्ति०  
 सुजटनो वेष पहेरी पवैया रणमां तो,  
 चाले ठे सहुनी आगे;  
 खराखरीनो ज्यारे खेळ आवे त्यारे,  
 मूठीवाळीने जरीरु ज्ञागेरे. मुक्ति० १  
 सतीनो मोळ जले राखो सहु नारियो,  
 पतिनी साथ सती बळशे;  
 जक्तियुं तेल मागे खरा जक्तनी,  
 जक्ति ते जावमांहि जळशेरे. मुक्ति० २

१००

दीक्षा लेइने, साधु कहावे सहु,  
वीरला संयमथी विचरता,  
करी केशरीयां मोह हठावी,  
जय लक्ष्मी केइ वरतारे,

मुक्ति० ३

लीधो वेष तेने जजवे ठे शूर जन,  
बोले ठे बोल तेवुं पाळे;  
बुद्धिसागर शूरवीर साधुज,  
शिवपुर सन्मुख चालेरे.

मुक्ति० ४

॥ हवे मने हरि नाम शुं नेह लाग्यो-ए राग. ॥

॥ आत्म पद. १२ए ॥

परख्यार्थी प्रेमी सुरतामां लय मने लागी,  
मिथ्या ब्रमणान्त जागीरे.

परख्या.

करुवा लीबमाना जेवुं ठे जवसुख,  
तेमां न चेन कांइ परतुं,  
विषय वासना विष सम जाणी,  
मनहुं उदासीन ठरतुं रे.

परख्या. १

जोगो ते रोग जेवा कुंडुम्ब जाल जेवुं,  
देखुं न क्यांइ सुख आशा;  
मारु तारु आ सारुने खोटुं,  
ए सहु हुनीया तमासारे.

परख्या० २

झल हल झगमग ज्ञाननी ज्योति,

१०१

सत्य आतमने प्रकाशे;

ऊरमर ऊरमर उपशम धारा,

मनसुं अन्यत्र न वासेरे.

परख्या० ३

अनुत्तव अमृत स्वाद लहीने,

आत्मस्वप्नावमांरे रहीशुं,

बुद्धिसागर अविहर्न रटनाथी,

ध्यान समाधि लय लहीशुरे.

परख्या० ४

साणंद. शान्ति. ३.

॥ इवे मने हरि नामशुं नेह लाग्यो—एराग. १३० ॥

चेतनजी समजो जुठी आ दुनीयानी बाजी,

रह्यो शुं तेमां राची माची रे. चेतन०

अज्ञाने अंध अइ जोयुं न जीवता,

आत्मस्वरुप<sup>६</sup> जेह साचुं

हसतां हें हें करतां न मानवी,

फाटी जाशे तारुं ताचुं रे. चेतन० ?

महेल घणाव्या बाग बनाव्या,

लहमीना लोत्तमां तलायो;

एक दिन अणधार्यो नुठीश देहथी,

कोइ न जाणे क्यां जायोरे. चेतन० २

मनमां आवे तेवुं मानीले मानवी,

अंते तो कांइ नथी तारुं;

१०९

चेतन चाले गंदीरे काया,  
मिथ्या माने मारुं मारुं रे.      चेतन० ३

चेतन पण जम जेवो बनीने,  
कांड न मनमां विचार्युं;  
गणकार्युं नहि गुरुनुं बोलवुं,  
मोहे आयुष्य सह हार्युं रे.      चेतन० ४

समज समज दीलमांहिरे जीवमा,  
धर्म उद्यम चित्त धारो;  
बुद्धिसागर सदगुरुजीना शरणे,  
रही आतम ऊट तारो रे.      चेतन० ५

साणंद ॐ शान्तिः ३

॥ हवे मने हरिनामशुं नेह लाग्यो—ए राग. १३१ ॥

जोइने जोयुं सगपण दुनीयानुं काचुं,  
मोह मायामां शीद राचुं रे.      जोइने०

असंख्य प्रदेशी आतमराया,  
ज्ञान दर्शन गुण धारी;  
चारित्र गुणथी शोत्रे रे आतम,  
ते हुं पोते सुखकारी रे.      जोइने० १

काया पुज्जल योग लेइयाथी न्यारो,  
शक्ति अनंतनो छुं स्वामी;  
ब्रह्मा शंकर शिव विष्णु ठे आतम,

१०३

नाम रहित हुं अनामी रे. जोइने० २  
 शब्द जेदनो ऊधमो चूकावी,  
 अर्थथी तत्त्व में ताण्युं;  
 ठाशे ज्ञरमायां दुनीयामां दर्शन,  
 सात नयोथी मेंतो जाण्युं रे. जोइने० ३  
 धन्य गुरु जेणे जेद बतावीने,  
 अन्तरनी शक्ति जणावी,  
 बुद्धिसागर हवे जूलुं न जवमां,  
 पामीने तक रुनी आवी रे. जोइने० ४

( हवे मने हरि नामशुं नेह लाग्यो—ए राग. )

॥ पद. आत्मस्वरूप कृष्णनुं गान. १३२ ॥

रमजो रंगे कृष्णजी ( चेतनजी ) रंगमां रे राची,  
 समजिने वात आतो साची रे रमजोण  
 असंख्य प्रदेशी आर्य क्षेत्रमां,  
 सुमति यशोदाना जाया;  
 विवेक नंदना तनुज सोहाया,  
 समता ब्रज देशे आयारे. रमजोण १  
 स्थिरता रमणता राधाने लक्ष्मी,  
 तेहना प्रेममां रंगाया;  
 धारण द्वारकामां वास कर्यो रुमो,  
 चरण वसुदेव रायारे. रमजोण २



१०४

जावदया देवकीनारे बोरु,  
आकाश उपमार्थी काळा,  
अनुभव दृष्टि मोरलीना नादे,  
लय लागी लटकालारे. रमजो० ३

सात नयोना वाक्योनी मटकी,  
वेचे महियारण सारी;  
हयोपशम ज्ञानवृत्ति आहीरण,  
आत्मज्ञान दधि धारी रे. रमजो० ४

नाद ज्ञान दृष्टि लकुटीथी ज्ञामी,  
ज्ञान अमृत दही चाख्युं,  
गिर्वाणीना धारी गिरधारी,  
ज्ञानिए जावथी ए जाख्युरे. रमजो० ५

आतमध्याननो रास रमानीने,  
आनन्द वृत्तियोने आपे;  
राग द्वेषादिक मोटा जे राहस,  
तेहने मुलमांथी कापे रे. रमजो० ६

निश्चय विष्णु व्यवहारे कृष्ण,  
अवतारी जीव पोते;  
आतम कृष्णने आतम विष्णु,  
बीजे शीदने तुं गोते रे. रमजो० ७  
अध्यातमथी कृष्ण ठे आतम,  
श्रौदयिक जलधि निवासी;

१०५

परज्जाव नागराज जीतीने उपर,  
 पोढ्याढे विष्णु विलासी रे. रमजो० ७  
 निज गुण कर्त्ता परगुण हर्ता,  
 आतम कृष्ण कहेवायो;  
 समज्या विण ताणाताण करीने,  
 अन्तर जेद को न पायो रे. रमजो० ९  
 आतम कृष्णने ज्ञावो ने गावो,  
 लेजो मानवज्जाव व्हावो;  
 बुद्धिसागर हरि आतमराया,  
 अन्तरदृष्टिधी ध्यावो रे. रमजो० १०  
 साणंद शांतिः

॥ हवे मने हरि नामशु नेह लाग्यो—ए राग.

॥ पद. १३३ ॥

चेतनजी चेतो कोइ न डुनियामां तारुं,  
 मिथ्या मानेढे मारु मारु रे. चेतनजी०  
 लाखचोराशीमां वार अनन्ति, देह धर्यां डुःख पामी,  
 मळीयो मानवज्जाव हार न आतम, उद्यममां राख  
 नहि खामी रे. चेत० १  
 कायारे बंगलो मुसाफर जीवमो,  
 जोजे तुं आंखने उघामी;  
 उचाळो अणधार्यो ज्ञरवो रे परुशे,

२४

१०६

परुया रहेशे गानी वानी रे. चेतनजी० २  
 राम रावणने पाएरुव कौरव, मूकीचाड्या सहु माया,  
 बणोठणी शुं फुली फरेठे, परुतीरहेशे तारी कायारे.  
 माया ममताने आळस ठांणी, ध्यान धरो सुखकारी;  
 बुद्धिसागर सद्गुरुना प्रतापे, पामो जीव जवपारी रे.

॥ पद. हवे मने—ए राग. १३४ ॥

हवे हुं समज्यो जिनवर नाम एक साचुं,  
 साचु जिन नाम बीजुं काचुं रे.  
 मात पिता ज्ञाइ दीकरा ने दीकरी,  
 ललना कुटुम्ब नहि मारुं;  
 मारुमारु करी ममतार्थी हार्यो, जाण्युं हवे सहु न्यारुंरे  
 जन्मीने जाण्युं न तत्व स्वरुप में,  
 फोगट फन्दमां हुं फुल्यो;  
 लहमो सत्तानी घेनमां घेरायो,  
 ज्ञणतर ज्ञणीने हुंतो ज्ञूल्यो रे. हवे०  
 काया मन वाणीशी न्यारो हुं आतम,  
 अलख स्वरुपी सुहायो;  
 ध्यान धरीने जोयुं स्वरुप तो,  
 आनन्द अतिशय पायो रे. हवे०  
 जेडु गुरुए मने जेद बतावीने, विषय वासनाशी वार्यो  
 बुद्धिसागर धन्यधन्य गुरुजी, आप तर्याने मुने तारोरे

१०७

राग जंगलो-पद. १३५

अब हम अजरामर अविनाशी, ज्ञानानंद विलासी. अ.  
 तीन जुवनमं दृष्टि दीधी, वस्तु परखी लीधी,  
 वस्तु स्वरूपे आनंद पायो, घटमें नीरखी रुद्धि. अ. १  
 जेनुं हशे ते जोगवी लेशे, अवरतणी शी उदासी;  
 जेद ज्ञानथी ब्रमणा ज्ञागी, आपोआप प्रकाशी. अ. २  
 पर ते पोतानुं नहि आशे, जोतां जागो जणाशे;  
 खोजो घटमां गुरुगम ज्ञान, शुद्ध तत्व परखाशे. अ. ३  
 आदि अंत न जेनो आवे, सकल कलाथी सुहावे;  
 बुद्धिसागर आतम गातां, पार कबु नहि आवे. अ. ४  
 माणसा.

॥ पद १३६ ॥

ऊटजाय जुवानी जीवजोतो, जरा, कोइ तारु नहि तारुनहि  
 तुंतो अविचल आतम अमल विजु, सुखकारी सहि सहि.  
 काल अनादि जवमां जटक्यो, ग्रहो विविध अवतार;  
 बेदन जेदन तारुन तर्जन, पामी दुःख अपार. जरा, १  
 लाख चोराशी मांहि जमतां, पाम्यो मानव देह;  
 पाणी परपोटा सम काया, अंते देवत बेह. जरा. २  
 सगां संबंधी लानी गानी, वानीने विस्तार;  
 मरतां कोइ साथ न आवे, मिथ्या सब संसार. जार. ३  
 मारु मारु करतो म्हाले, अशे न तारु कोय;

१०८

तारु तारी पासे जाणे, तो सुख सदैजे होय. जरा. ४  
 सुख दुःख वादळ गायोपेरे, कृणमां आवे जाय;  
 परने पोतानुं माने पण, पोतानुं नहि थाय. जरा. ५  
 चेतीलेन पामर प्राणी, पामी अवसर बेश;  
 बुद्धिसागर सुखमां म्हाले, देखी निर्जय देश. जरा. ६  
 माणसा.

स्तवन. १३७

विमलाचरना वासी मारा व्हाला—ए राग.  
 महावीर प्रभु सुखकारी सदा, तुज पाय नमुं पाय नमुं;  
 प्रभु आण धरु शीर ध्यान धरु, नीज ज्ञावे रमुं ज्ञावे रमुं;  
 घाती कर्मनो नाश करीने, पाम्या केवल ज्ञान;  
 आतमसो परमातम जाणी, ध्यायुं शुक्ल ध्यान. म. १  
 रत्नत्रयीनी स्थिरता पाम्या, वाम्या जव जंजाल;  
 परमातम परमेश्वर परगट, करता मंगलमाल. म. २  
 समवायी पंचे तुज मळीयां, गळीयां कर्मो आठ;  
 कारण पंच विना नहि कारज, श्री सिद्धांते पाठ. म. ३  
 संप्रति शासन तारु पामी, उद्यमनो समवाय;  
 करतां कारण पंचे पामी, परमातम पद थाय. म. ४  
 आतमसो परमातम सच्चा, निर्मल सिद्ध समान;  
 बुद्धिसागर घटमां शोधो, तीन जूवमनो ज्ञाण. म. ५  
 माणसा.

१०९

॥ गायन. १३८ ॥

प्यारा नेम प्रभु शुभ मन मंदिरमां धारजोरे;  
 कर्माष्टक क्रोधादिक शत्रु, ध्यानथी दूर नीवारजोरे. १  
 जन्म मरणना फेरा टाळी, पाम्या मुक्ति स्त्री लटकाळी;  
 व्हाला दीन दयाळु सेवकने संज्ञाळजोरे. प्यारा. २  
 कर्मन लागे प्रभुजी तमने, समय समय लागे प्रभु अमने;  
 दुःखनां वादळ मुजथी दूरे टाळजोरे. प्यारा. ३  
 शीगति आशेन प्रभु मारी, चारगति नटक्यो दुःखजारी;  
 तुज पद पंकज शरण ग्रह्याने उगारजोरे. प्यारा. ४  
 शरणांगत वत्सल जयजंजन, अकलगति तुं देव निरंजन;  
 बुद्धिसागर जवजल पार उतारजोरे. प्यारा. ५  
 विजापुर.

॥ स्तवन. १३९ ॥

मद्धिजिन वंदीए नविजावेरे, सुरा सुर मुनिवर  
 गुण गावे. मद्धिण  
 प्रभु मात कूखे जव आयारे, इन्डादिक सुरगिरि लायारे;  
 आठ जाति कळशे नवराव्या. मद्धिण १  
 त्रण ज्ञाने प्रभु गुणवंतरे, प्रतिबोध्या मित्र महंतरे;  
 ज्ञावे दीक्षा ग्रही सुखवंत. मद्धिण २  
 विचर्या प्रभु देश विदेशरे, परजाव तणो नही लेशरे;  
 टळयो मोहजाव संक्लेश. मद्धिण ३

११०

प्रमाद दशा दूर टाळीरे, श्रेणि कृपकवर्या लटकाळीरे;  
मोह राय तणो मद गाळी. मल्लि० ४

चार घातो कर्म खपावीरे, ध्यानांतरीए प्रज्जु आवीरे;  
केवल कमला घट पावी. मल्लि० ५

प्रज्जु नमवसरणमां सुहायारे, मळया इन्झादिक नर रायारे  
नव तत्व जिनेश्वर गाया. मल्लि० ६

प्रज्जु वाणी गुण पांत्रीसरे, अतिशय सोहे चोत्रीशारे;  
सिद्ध बुद्ध प्रज्जु जगदीश. मल्लि० ७

शाश्वत शिवपद झट पायारे, परमात्म रूप सोहायारे;  
बुद्धिसागर एम गुण गाया. मल्लि० ८

विजापुर.

॥ पद १४० ॥

साखी—आत्म अनुज्व रसिक्को, अजब सुन्यो विरतंत;  
निर्वेदी वेद न करे, वेदन करे अनंत. ॥ १ ॥  
राग रामग्री.

माहारो बालुफो संन्यासी, देह देवळ मठ वासी मारो  
इना पिंगला मारग तज योगी, सुखमना घर वासी;  
ब्रह्मरंघ्र मधि आसन पूरी बाबु, अनहद तान बजासी. १  
यम नियम आसन जयकारी, प्राणायाम अज्यासी;  
प्रत्याहार धारण धारी, ध्यान समाधि समासी. मा.१  
मूळ उत्तर गुण मुझाधारी, पर्यकासन वासी;

१११

रेचक पूरक कुंजक सारी, मन इन्डिय जयकासी.मा.३  
शिरता जोग युगति अनुकारी, आपोआप विमासी;  
आतम परमातम अनुसारी,सोजे काज समासी.म, ४

॥ सजाय १४१ ४

नमो नमो अरिहंतने, सिद्ध जजो चित्तध्यायी;  
आचारज नवजायने, साधु सकल सुखदायी. १  
आतम तीन प्रकार ठे, बाहिर अन्तर तेम;  
परमज्ञेद त्रीजो ग्रह्यो, अक्षय सुख लहो जेम. २

॥ वीरप्रभु स्तवन ॥ भुजंगी ठंद. १४२॥

नमो वीर विश्वे सदा सौख्यकारी;  
पिता मात आता च दुःखापहारी;  
कथी देशना जव्य कढ्याण जाणी,  
नमुं वीर प्रेमे बहु प्यार आणी. १  
कह्यो मुक्ति मार्ग क्रिया ज्ञान जेदे,  
ग्रही जव्य जीवो दुःख वृन्द ठेदे,  
कह्यां इव्य षड्धा सदा जे अनादि,  
नमुं ज्ञावशी सत्य स्याद्वाद वादि. २

साणंद.



११२

॥ पद राग काफ़ी. १४३ ॥

जैां लैां अनुज्ञव ज्ञान घटमें प्रगट ज्ञयो नहि.

जैां लैां—ए आंकणी.

तौ लैां मन थिर होत नहि गिन, जिम पीपरको पान,  
 वेद ज्ञयो पण जेद विना शठ, पोथी थोथी जाणरे.  
 रसज्ञाजनमें रहत ड्वी नित्य, नहि तस रस पहिचान  
 तिम श्रुतपाठो पंमितकुं पण प्रवचन कहत अज्ञानरे.१  
 सार लह्या विण जार कद्यो श्रुत, खर दृष्टांत प्रमाण  
 चिदानंद अध्यातम शैली, समज परत एकतानरे. ३

॥ पद राग काफ़ी. १४४ ॥

अलख लख्या किम जावे हो, एसी कोइ जुगति बतावे.  
 तन मन वचनातीन ध्यान धर, अजपा जाप जपावे;  
 होय अमोल लोलता त्यागी, ज्ञानसरोवर न्हावेहो. १  
 शुद्ध स्वरुपमें शक्ति संज्ञारत, ममता डुर वहावे,  
 कनक उपलमल जिनता काजे, जोगानल उपजावेहो.  
 एक समय समश्रेणि आरोपी, चिदानंद इम गावे;  
 अलखरुप होइ अलख समावे, अलखजेद एम पावेहो. ३

॥ पद राग आशावरी तथा गोमती. १४५ ॥

अबधू निरपह विरला कोइ देख्या जग सह जोइ.  
 समरस ज्ञाव जला चितजाके, आय उथाप न होइ;

११३

अविनाशीके घरकी बातां, जाँगे नर सोइ. अ, १  
 राव रंकमें जेद न जाने, कनक उपलसम लेखे;  
 नारी नागणीको नहि परिचय, तो शिवमंदिर देखे. २  
 निंदा स्तुति श्रवण सुणीने, हर्ष शोक नवि आणे;  
 ते जगमें जोगीसर पूरा, नित्य चढते गुण ठाणे. ३  
 चंडसमान सौम्यता जाकी, सायर जेम गंजीरा;  
 अप्रमत्त ज्ञारंरु परे नित्य, सुरगिरिसम शुचिधीरा. ४  
 पंकज नाम धराय पंकशुं, रहत कमल जिम न्यारा;  
 चिदानंद श्रेंसा जन उत्तम, सो साहेबका प्यारा.अ.५

॥ पद १४६ राग गोमती. ॥

सोऽहं सोऽहं सोऽहं सोऽहं, सोऽहं सोऽहं रटना  
 लगीरी. ॥ सोऽहं० ॥

इंगलापिंगला सुखमनासाधके, अरुणपतिथी प्रेम पगीरी  
 बंकनाल खट्चक्र जेदके, दशमे द्वार शुभ्र ज्योति जगीरी  
 खुलट कपाट घाट निज पायो,  
 जनम जरा ज्ञयज्ञीति जगीरी;  
 काच शकलेदे चिंतामणि ले, कुमता कुटिलकुं सहज  
 गगीरी. सोऽहं. २  
 व्यापक सकल स्वरूप लखो इम, जिम नजमें  
 मगलहत खगीरी;  
 चिदानंद आनंदमय मूरति, निरख प्रेमज्ञर बुद्धि  
 अगीरी. सोऽहं. ३

११४

पद १४७ राग धनाश्री.

संतो अचरिज रूप तमासा, संतो०—ए आंकणी;  
 कीलीके पग कुंजर बांध्यो, जलमें मकर पीयासा. १  
 करत हलाहल पान रुचिधर, तजी अमृत रस खासा;  
 चिंतामणि तजी धरत चित्तमें, काच सकलकी आशा. २  
 बिन बादर बरखा अतिवरसत, बिन दिग वहत बतासा;  
 वज्रगलत हम देख्या जलमे, कोरा रहत पतासा. ३  
 बेर अनादि पण नपरथी, देखत लगत सगासा;  
 चिदानंद सोहि जन नतम, कापत याका पासा.स. ४

॥ राग गोरी. पद १४८ ॥

निशानी कहा बतावुंरे, तेरो अगम अगोचर रूप. नि.  
 रूपी कहंतो कबु नहोरे, बंधे कैसे अरूप;  
 रूपारूपी जो कहुं प्यारे, अंसे न सिद्ध अनुप. नि. १  
 शुद्ध सनातन जो कहुंरे, बंध न मोक्ष विचार;  
 न घटे संसारी दिशा प्यारे, पुण्य पाप अवतार. नि. २  
 सिद्ध सनातन जो कहुंरे, उपजे बिनसे कौन;  
 उपजे बिनसे जो कहुं प्यारे, नित्य अबाधित गौन. नि. ३  
 सर्वांगी सबनय धनीरे, माने सब परमान,  
 नयवादी पल्लो ग्रहीप्यारे, करे लराइ ठान. नि. ४  
 अनुज्ञव अगोचर वस्तुहेरे, जानवो ए हीरे लाज;  
 कहन सुननको कबु नहिप्यारे, आनंदधन महाराज. ५

११५

पद राग सारंग. १४ए

चेतन शुद्धात्मकुं ध्यावे, परापरचे धामधूम सदाहे;  
निज परचे सुख पावो. चेतन० १

निज घरमें प्रज्जुताहे तेरी, परसंग नीच कहावो;  
प्रत्यक्ष रीत लखी तुम एसी, गहिये आप सुहावो. २  
यावत् तृष्णा मोहहे तुमको, तावत् मिथ्या ज्ञावो.  
स्वसंवेद ज्ञान लही करवो, ठंमो भ्रमक विज्ञावो. ३  
सुमता चेतन पतिकु इणविध, कहे निज घरमें आवो  
आत्म उच्च सुधारस पीये, सुख आनंदपद पावो. ४

॥ पद. १५० ॥

अबधु सोजोगी गुरु मेरा, इन पदका करेरे निवन्ना.  
तरुवर एक मूलबिन ढाया, बिन फुले फल लागा;  
शाखा पत्र नहि कछु उनकुं, अमृत गगने लागा. १  
तरुवर एक पैठी दोन बेठे, एक गुरु एक चेला;  
चेलेने जुग चुण चुण खाया, गुरु निरंतर खेला. २  
गगनमंरुलमें अधविच कूवा, उहां हे अमीका वासा;  
सुगुरा होवेसो जरजर पीवे, नगुरा जावे प्यासा. ३  
गगनमंरुलमें गनआं विहानी, धरती दूध जमाया;  
माखण आसो विरला पाया, ढाश जगत जरमाया. ४  
अरुबिनुं पत्र पत्रबिनुं तुंबा, बीन जीज्या गुणगाया;  
गावन वालेका रुपनरेखा, सुगुरु सोहो बताया. अ. ५.

११६

आतम अनुभव बीन नहि जाने, अंतरज्योति जगावे  
घट अंतर परखे सोहे मूरति, आनंदघन पद पावे. ६

॥ पद. राग आशावरी. ॥ १५१ ॥

अबधु राम राम जग गावे, विरला अलख लखावे अ.  
मतवाला तो मतमें माता, मठवाला मठराता,  
जटा जटाधर पटा पटाधर, ठता ठताधर ताता. १  
आगम पढी आगमधर आके, मायाधारी ठाके;  
डुनीयादार डुनीसे लागी, दासा सब आशाके अ० २  
बहिरातम मूढा जग जोता, मायाके फंद रहेता;  
घट अंतर परमातम जावे दुर्लज प्राणी तेता अ० ३  
खगपद गगन मीनपद जलमें, जो खोजे सो बौरा;  
चितपंकज खोजेसो चिन्हे, रमता आनंद जौरा अ० ४

॥ पद राग आशावरी. १५२ ॥

अबधू क्या सोवे तन मठमें, जाग विलोकन घटमें.  
अबधूण ए आंकणी.  
तन मठकी परतीत न कीजे, ढहि पदे एक पलमें;  
हलचल मेठ खबरले घटकी, चिन्हे रमता जलमें. १  
मठमें पंचजूतका वासा, सासाधूत खवीसा;  
ठिनठिन तोही ठलनकुं चाहे, समजे न बौरासोसा. २  
शिरपर पंच वसे परमेश्वर, घटमें सूठम बारी;

११७

आप अज्ञ्यास लखे कोइ वीरला, निरखे ध्रुवकीतारी.  
 आशा मारी आसन घर घटमें, अजपा जाप जपावे;  
 आनंदघन चेतनमय मूरति, नाथ निरंजन पावे. ४

॥ पद १५३ ॥

रंग मच्यो जिन दरबाररे, चालो खेलोए होरो—ए राग.  
 ब्रमणाए शुं ज्ञरमायरे, तुंतो ब्रमणा त्यागी;  
 वस्तु स्वरूपे ब्रह्मस्वरूपी. आतम ड्य कहायरे. तुं. १  
 कोटि यतन करो ममताए करी, पर पोतानुं न थायरे;  
 निज रूप जूली परमां फुले, जन्ममरण दुःख पायरे. २  
 उपयोग आत्मस्वरूपे न लावे, नदयिक ज्ञावे मुंजायरे;  
 अशुद्ध परिणति परपरिणामे, ज्ञवमांहि ज्ञटकायरे. ३  
 जल खाराथी तृप्ति न होवे, समज समज दील लायरे;  
 बुद्धिसागर अवसर पाकर, चिट्घन चेतन थायरे. तुं. ४  
 विजापुर.

॥ पद. १५४ ॥

व्हाला वीरजीनेश्वर जन्म जरा नीवारजोरे—ए राग.  
 चेतन चतुराइथी शिवपुर मारग चालजेरे;  
 ठोमी विषय विकारो. मनहुं निजघर वाळजेरे.  
 डुनीयादारी दूर विसारी. उपयोगे आतमगुणधारी;  
 क्षयोपशम ध्याने तुं कर्म विमारजेरे. चेतन १

११८

घनघाती चञ्चकर्म खवावे, आत्मिक शुद्धस्वप्नावे ज्ञावे;  
 पोताने तुं परपरिणतिथी वारजेरे. चेतन० २  
 स्थिरता आपस्वरूपे आवे, परमानंद प्रेमे त्यां पावे;  
 बुद्धिसागर ध्यान धरीने तारजेरे. चेतन० ३  
 अमदावाद.

---

 ॥ स्तवनम् . १५५ ॥

जय जय शांति जिणंद, जगमांजयजयशांति जिणंद,  
 आप तर्पाने परने तारो, सेवो चोसठ इंद. ज. १  
 पूरण शांति प्रेमे लोधो, दोष करी सहु दूर; ज.  
 जन्म जरा मरणादिक वारी, सुख पाम्या न्नरपूर. ज. २  
 समवसरणमां देशना देइ, तार्या प्राणी अनेक; ज.  
 सेवक तारो कृपा करीने, आपो सत्य विवेक. ज. ३  
 पाप कर्यां में ज्ञवमां ज्ञारे, गणतां नावे पार. ज.  
 शरण कर्युं में तारुं स्वामी, हाथ ग्रहीने तार. ज. ४  
 नाम स्थापना ड्य ज्ञावथी, ध्यातां शिवसुख आय;  
 बुद्धिसागर वे कर जोमी, वंदे त्रिजुवन राय. ज. ५  
 ( अ० द. ज. वं, )

---

 ॥ पद १५६ ॥

परमपद प्रेमी कोइक पावे, ध्यावे सो घट पावे. प०  
 समजी आत्मस्वरूप स्वप्नावे, परपरिणतिकुं निवारै:

## ११ए

निजगुण बाजी खेले हंसा, सोवतेहे संसारे १  
 अधिकारी विण नहि को समजे, करत नपायो कोटी;  
 सर्व समायुं ठे घटमांदि, बात नहींहे खोटी. २  
 शक्ति ज्ञावेसो व्यक्ति रूपे, थावे तो सुख साचो;  
 अनुभव ताको पामी परगट, मायामां शीद राचो. ३  
 अन्तरदृष्टि विना जग मूढा, सत्य स्वरूप न बोधे;  
 बुद्धिसागर अवसर पाकर, कोइक पद निज शोधे. ४  
 शांति:

## ॥ पद १५७ ॥

सब जन धर्म धर्म मुख बोले, अन्तर पन्ढो  
 न खोल्लेरे सबण-ए टेक.  
 कोइ गंगा जमना फुड्या, कोइ ज्ञजूते जूड्या;  
 कोइ जनोइमां झंखाणा, फकीरी लेइ फुड्या. सबण १  
 चालत चालत दोरुयो दोटे, पण पासेनो पासे;  
 टीलां टपकां ढाप लगावी, शिवपुर केम पमाशे. २  
 मुंरु मुंरुवे गाम्नीयां जग, केशने तोमे रंम्नी;  
 माला मणका बैरी पहेरे, नित्य चाले पगदंम्नी. ३  
 धर्म न वरणे धर्म न मरणे, धर्म न करवत काशी;  
 धर्म न जाति धर्म न जाति, धर्म न जंगलवासी. ४  
 गदां खाखमांदि आळोटे, ते पण साचां खाखी;  
 निर्वस्त्रां पशु पंखी फरेठे, ममता दीलमां राखी. ५



११०

जबतक अन्तर तत्व न खुले, तबतक ज्ञवमां जूले.  
बुद्धिसागर आतम धर्मे, ब्रान्ति ब्रमणा जूले. सब. ६  
मेहेसाणा.

॥ पद १५० ॥

सोऽहं सोऽहं सोऽहं सोऽहं,  
सोऽहं सोऽहं दीलमां वस्योरी,  
हुं तुं जेद ज्ञाव दूर नागो,  
क्वायिक ज्ञावे कदी न खस्योरी. सोऽहं० १  
दीलसागरमां अमर दीवो तुं,  
मन मंदिरमां दीप जिश्योरी;  
ज्यां त्यां देखुं त्यांहि तुंहि तुंहि,  
प्राणपति बीन प्रेम किस्योरी. सोऽहं० २  
तुं तारामां समायो सहेजे,  
परने कहो केम जाय कह्योरी.  
सब रिद्धि तुज अंतर प्रगटी,  
ज्योतिसें ज्योति जगाय रह्योरी. सोऽहं० ३  
जावुं न आवुं लेवुं न देवुं,  
अन्तर परुदो खुल गयोरी.  
सुखसागरनी लहेरो उठळे,  
आतम हंस त्यां झील रह्योरी. सोऽहं० ४  
हरवुं फरवुं खरवुं न मरवुं,

१२१

दुःख दावानल शांत थयोरो.  
बुद्धिसागर सोऽहं ध्याने,  
परमात्मपद आप ज्योरो.

सोऽहं ५  
(समौ.)

॥ पद १५ए ॥

बेहेर बेहेर नहि आवे श्रवसर, बेहेर बेहेर नहि आवे  
ज्युं जाणे त्युं करले जलाइ, जनम जनम सुख पावे.  
तन धन जोवन सबही जुगो, प्राण पलकमें जावे.२  
तन छुटे धन कौन कामको, कायकुं कृपण कहावे.३  
जाके दिलमें साच बसतहे, ताकुं जुठ न जावे. ४  
आनंदधन प्रज्जु चलत पंथमें, समरी समरी गुण गावे.५

॥ पद १६० ॥

समजपरी मोहे समजपरी, जगमाया श्रब जुगी मोहे  
समजपरी—ए आंकणी.  
कालकाल तुं क्याकरे मूरख, नांही जरुसा पल एकधरी.१  
गाफील बिनजर नांही रहोतुम,  
शिरपर धूमे तेरे काल शरि. स० २  
चिदानंद ए बात हमारी प्यारे,  
जाणोमिन्न मनमांहे खरी. स० ३

१२२

पद. १६१ राग वेलावल

जीय जाने मोरी सफल घरीरी. जीय० ए आंकषी.  
 सुत वनीता धन यौवन मातो, गर्जतणीवेदन वीसरीरी.  
 सुपनको राजसाच करीमाचत, राचत ढांह गगनबदरीरी  
 आइ अचानक काल तो पची, ग्रहे ज्युं नाहर बकरीरी.  
 अतिही अचेतकबुचेतन नाहि, पकरीटेकहारिल लकरीरी  
 आनंदघन हीरोजन ठंमी नर मोह्या माया ककरीरी. ३

॥ पद १६२ ॥

किन गुन जयोरे उदासी, जमरा. किन० ए आंकषी.  
 पंख तेरी कारी मुख तेरा पीरा, सब फुलनको वासी.  
 जमरा० किन० १  
 सब कलीयनको रस तुम लीना, सो क्युं जाय निरासी,  
 जमरा० किन० २  
 आनंदघन प्रजु तुमारे मिलनकुं, जाय करवत ल्युं काशी.  
 जमरा० किन० ३

पद १६३ राग वेलावल.

जोग जुगति जाण्या विना, कहा नाम धरावे;  
 रमापति कहे रंककू, धन हाथ न आवे. जोग० १  
 जेख धरी माया करी, जगकुं जरमावे; जोग०  
 पूरण परमानंदकी, सुधी रंच न पावे. जोग० ३  
 मन मुंरुया विण मुंरुकुं, अति घेट मुंरुावे;

१२३

जटाजुट शिर धारके, कोठ कान फरावे. जोग० ३  
 उर्ध्वबाहु अधो मुखे, तन ताप तपावे;  
 चिदानंद समज्या विना, गिणती नहि आवे. जोग० ४

॥ पद १६४ ॥

साधु ज्ञाऽ अपना रूप जब देखा. साधु०  
 करता कौन कौन फुनी करनी,  
 कौन मागेगा लेखा; साधु० १  
 साधु संगति अरु गुरुकी कृपातें  
 मिट गइ कुलकी रेखा;  
 आनंद घन प्रज्जु परचो पायो,  
 उतर गयो दील जेखा. साधु० २

॥ पद. १६५ राग आशावरी. ॥

अबधू बैराग्य बेटा जाया, वाने खोज कुटुंब सब  
 खाया; अब०  
 जेणे ममता माया खाऽ, सुख दुःख दौनो ज्ञाऽ;  
 काम क्रोध दोनोकुं खाऽ, खाइ तृष्णा बाइ. अब० १  
 दुर्मति दादी मत्सर दादा, मुख देखतही मूआ;  
 मंगलरूपी बधाइ बांचो, ए जब बेटा हुवा. अब० २  
 पुण्य पाप पाप्मोशी खाये, मान काम दोठ मामा;  
 मोह नगरका राजा खाया, पीठही प्रेम ते गामा. अब० ३

१७४

जावनाम धर्यो बेटाको, महिमा वरणयो न जाइ;  
आनंदघन प्रज्जु जाव प्रगट करो, घटघट रह्यो समाइ.

पद १६६ राग आशावरी.

अनुज्जव आनंद प्यारो, अब मोदे अनुज्जव आनंद प्यारो;  
एइ विचार धारतुं जमथी, कनक तपर जिम न्यारो. १  
बंध हेतु रागादिक परिणति, लेख पर पेख सहु न्यारो;  
चिदानंद प्रज्जु कर किरपा अब, ज्जवसायरथी तारो. २

॥ पद. १६७ ॥

शूरानी गति शूरा जाणरे, त्यांतो कायर थरथर कंपे;  
कथा पुराणी बहु करेरे, राम राम कीर जंपे,  
परमारथ पामे सो पूरा, नदीं वळे कंइ गप्पे. शू. १  
कान आंख बिन मारो वाढहम, शुणतो ने वळो निरखे,  
रुपातीत पण मारो स्वामी, रुपारुपीकुं परखे. शू. २  
आतमरुचि गुरुगम कुंची, लही उधेमो ताळुं,  
बुद्धिसागर अवसर पाकर, निजघरमां घन ज्जालु. शू. ३  
माणसा.

॥ पद १६८ ॥

ध्यान सदा सुखकार, जगत्मां ध्यान.  
सद्गुरु पासे शीखीएरे, जीवा जीव स्वरूप;  
षड् व्यादिक धारीनेरे, टाळो ज्जवज्जय धुप. ज. १

१२५

चित्त चंचळता वारीनेरे, निर्जन देशे वास;  
 कीजे शमसुख पामवारे, त्यागो पुजल आश. २  
 जिज्ञासा शुद्ध धर्मनी रे, आतम धर्मे प्रेम;  
 अंतर स्थिरता ज्ञानथी रे, शिव सुख मंगल हेम. ३  
 नय निक्षेप प्रमाणथी रे, ध्यावो आतमराय;  
 सदसद्व ज्ञेदाज्ञेदथीरे, निजगुण व्यक्ति थाय. ज. ४  
 अरुगवृत्तिथी ध्यावतारे, होवे मन विश्राम.  
 अनुभव त्यारे जागशेरे, आनंद उदधि ठाम. ज. ५  
 वीर प्रज्ञुए ध्यानथी रे, पाम्युं केवल ज्ञान;  
 ध्याने कर्म क्य हुवेरे, इम ज्ञाखे जगवान. ज. ६  
 ध्यावे स्थिरता मन ज्ञेरे, ध्याने स्थिर उपयोग.  
 साक्षी तेनो आतमारे, लहीए शिवसुख जोग. ज. ७  
 सारसारमां ध्यान ठेरे, समजे वीरला कोय,  
 बुद्धिसागर ध्यानथी रे, सहेजे शिवपद होय. ज. ८  
 अमदावाद.

---

 ॥ पद १६९ ॥

प्रेमीनो बतलावेरे, कोइ मारो प्रेमीनो बतलावे;  
 प्रेमी विना हुं निशदिन गुरु, प्रेमी मळे सुख थावेरे.  
 प्रेम न मलतो वाटे घाटे, सघळुं शून्य कहावेरे. २  
 प्रेमना प्याला पीधा जेणे, तेने कशुअ न जावेरे. ३  
 जल बीच मीन कमल जल जेवो, प्रेम प्रज्ञु परखावे.

१२६

बुद्धिसागर आतम स्वामी, ज्ञक्तिथी एम गावेरे. ए  
साणंद.

॥ पद १७० ॥

अबधू एसो ज्ञान विचारी—ए राग.

हंसा हरदम तत्व विचारो, आपहि बांधे आपहि ठामे  
निश्चयथी तुं न्यारो. हंसा० १  
नय व्यवहारे अनेक कहावे, युं सदगुरु समजावे,  
निश्चय नयथी एक रुप तुं, जिन वचनामृत गावे. २  
व्यवहार अने निश्चय दोनयना जेद कहाठे ग्रन्थे,  
सातनयो उपनय ठे सातसें, जाख्या जिन निग्रंथे. ३  
सहु सापेहे वते साचा, निरपेहे सहु काचा;  
कथता वस्तु स्वरुप ते सर्वे, उपदेशे जिन वाचा. ४  
दुर्गम गंज्जीर नयनुं स्वरुप ठे, ज्ञानी गीतारथ जाणे  
नयनदधिमां तारु विनामूढ बुंरंतो दुःख माले. ५  
अनेकान्त वस्तु सहु साची, कथन करे जिन वाणी;  
बुद्धिसागर सत्य विचारी, तत्वार्थ ल्यो ताणी. ६  
साणंद.

अब हम अमर ज्ञे नमरेगे—ए राग.

॥ स्तवन. १७१ ॥

सबसे वीर प्रभु मुज व्हाला वीर, सबसे.

१२७

वीर वीर नित्य रटन करु हूं, पीना प्रज्जु गुण प्याला  
 वीरनी सेवा मीठा मेवा, वीर रटन घट साचुं.  
 वीर वचनामृत पीछू जेणे, लागे सद्दु तस काचुं. २  
 वीरनी ज्ञक्तिमां सद्दु शक्ति, ज्ञक्ति विना सद्दु मोळुं.  
 वीरनामे ज्ञय सघळां नासे, मनसुं होवे धोलुं स. ३  
 प्रेमे प्रज्जुनी ज्ञक्ति करु नित्य, ज्ञक्ति सुखकर साची.  
 बुद्धिसागर हुंतो वीरना, नामे रहियो राची. सब, ४  
 साणंद.

॥ पद. १७२ ॥

कानुमो न जाणे मेरी प्रीत-ए राग.  
 चेतन स्वारथीयो संसार, सगपण सर्वे खोटां रे चे०  
 जुठी ठे काया वामो, न्यारी ठे गाम्नी लाम्नी;  
 फोगट शाने मन फुलाय, अंते सर्वे जाशेरे. चे० १  
 हाके धरणी धुजावे, ज्ञय तो दीलमां नही लावे;  
 चाढ्या रावण सरखा राय, पांमव कौरव योद्धारे. चे० २  
 स्वारथथी जुठां बोले, स्वारथथी जुठां तोले;  
 स्वारथ माटे युद्धे थाय, लरुता रंकने राणारे. चे० ३  
 स्वारथथी नीति त्यागे, स्वारथथी पाये लागे;  
 स्वारथ कपट कळानुं मूळ, पाप अनेक करावेरे. चे० ४  
 स्वारथमां सर्वे दुड्या, ज्ञणतर ज्ञणीने जुड्या;  
 स्वारथ आगळ सत्य हणाय, अन्धा नरने नारीरे. चे० ५



११८

स्वारथधी मस्तक कापे, स्वारथधी पदवी आपे,  
स्वारथ आगळ शानो न्याय, वहेरा आगळ गाणुरे.चे.६  
स्वारथधी वीरला बुटया, स्वारथमां सर्वे खुंच्या,  
जगमां स्वार्थतणो परपंच.न्याय चुकादा जेळोरे.चे.७  
धर्मी स्वारथने त्यागे, दीलमां आतमना रागे;  
तम रविकिरणे स्वारथ नाश, होवे आतम ज्ञानेरे.चे.८  
परमारथ प्रीति धारी, सेवो गुरु उपकारी;  
बुद्धिसागर धरजो धर्म, दुनीया सर्व विसारीरे.चे.९  
साणंद.

॥ पद १७३ ॥

कानुमो न जाणे मोरो प्रीत-ए राग.  
कर तुं श्वासोश्वासे जाप, तत्वस्वरूपनो हंसारे कर०  
लक्ष्ये वृत्तियो ठारी, स्थिरता उपयोगे धारी;  
रमजो रंगे सुख ज्ञरपुर, साचो आतमदेवारे. कर० १  
जेने मागे ते आपे, दुःखमां कृणमांहि कापे;  
शक्ति अनंतिनो दातार, हरिहर ब्रह्मा पोते रे. कर० २  
शुजे शातानो जोगी, अशुजे अशाता योगी;  
शुद्ध स्वजावे निजगुण जोग, कयां तुं परमां गोतेरे.  
जक्ति प्रीतिधी सेवे, परमातम पदने देवे.  
ध्याता ध्येय स्वरूपे आप, ध्याने हृदये धारोरे. क० ४  
अन्तर आतम आराधो, कारणधी कारज साधो;

१२९

बुद्धिसागर शिवसुख लहेर, प्रगटे दीलमां ज्ञारी रे. ५  
साणंद.

॥ पद १७४ ॥

कानुमो न जाणे मारी प्रीती-ए राग.

आतम निज घरमां तुं आव, समजण सत्य विचारी रे.  
परघर रमतां तुं दुःखी, कबहु न अइयो सुखी;  
वेठ्या दुःखमां वारंवार, कुमति संगे ज्ञारी रे आ. १  
बहिरातम योगे ज्ञारी, अंतर रुद्धिने हारी;  
कर्म पिंजरमां पणियो पेख, सुरता सर्व वित्तारी रे. २  
परगृहे ज्ञमतां ज्ञीखारी, उत्तम कुलवट हारी.  
अइयो आशानो तुं दास, गणीने तृष्णा प्यारी रे. ३  
निज घरमां शाश्वत सुखराशि, चेतन तेनो विश्वासी  
आतम अनुजव अमृतमेव, सेवा कीजे सारी रे. ४  
निज घरमां प्रजुता ठै तारी, मानी हित शिक्षा मारी  
असंख्य प्रदेशे दृष्टिवाळ, अंतर सुरता धारी रे. ५  
सुमति वचनो विचारी दोलमां साचां अवधारी;  
आतम आव्यो निजघर लहेर, सुमति संग विहारी रे. ६  
निज घरमां आनंदे वसीयो, समता संगे अइ रसीयो;  
बुद्धिसागर सुखमां पाय, कर्म कलंक विहारी रे. ७  
साणंद.

१३०

॥ पद १७५ ॥

॥ कानुसो न जाणे मोरी प्रीत—ए राग.

जीवना हजी अवसर ठे बेश, जजोले प्रजुने जावेरं  
 कुमता कुटिलता संगे, रमतो तुं निशदिन रंगे,  
 लोत्रे लक्षण सघळां खोइ, मोह मदिरा पीने रे. १  
 समतानो संग न कीधो, मुक्ति मारग नवि लीधो,  
 योग्यायोग्य न जोयुं कांड, मोहे अन्ध बनीने रे. २  
 साधुनी संगत नहि कीधी, दुर्गति वाटज तें लीधी,  
 मूरख मनमां शुं मकलाय, परतुं रदेशे जाणुं रे. ३  
 आमोअवळो अथमायो, लक्ष्मी माटे तुं धायो;  
 तारु कदीय न तेइ अनार, समजु समजी लेने रे. ४  
 शाने माटे तुं फसोयो, अइने मायामां रसीयो;  
 सुख नहि पुद्गलमां तलजार, जरुमां जरुता जालेर  
 अनुभव अन्तरमां धारो, जलदी आत्मने तारो;  
 पामी प्रेमे गुरुगम ज्ञान, ध्याने मनहुं ठारी रे. ६  
 करजो परमात्म प्रीति, धारी अन्तरमां रीति;  
 बुद्धिसागर शिवपद पाय, चिदघन चेतन रागे रे. ७  
 साणंद.

॥ पद १७६ ॥

॥ कानुसो न जाणे मोरी प्रीत—ए राग.

जीवना हजी जरा तो चेत, बाजी आ ठे ठेह्नी रे.

१३१

निन्दा करवामां शुरो, पाप पाखण्णे पूरो;  
 लोत्री स्वारथमां तैयार, परमां मानी मारुरे जो० १  
 मोजमजा मन लागी मीढी, परनारो प्रेमे दीढी;  
 मनमां तृष्णानो नहि पार, मानी मारुमारुरे जी० २  
 विकथानी वातो प्यारी, कीधी तें चोरी जारी;  
 परपरिणतिमां रही मशगुल, आखी नमर हारी रे. ३  
 लहमोनी लालच लागी, बहिरातम पदनो रागी;  
 मूरख लजवा जननी कूख, फोगट जारे मारी रे. ४  
 मळोयुं ठे नत्तम टाणुं, परखीले नयणे नाणुं;  
 नाघे साथे कोइ तलजार, शाने मोह धरे ठे रे. ५  
 अर्क तणां आकुलां जेवां, तन धन जोवन ठे तेवां  
 बाजोगरनी बाजी फोक, अन्ते विणशी जाशेरे. ६  
 नरनारी मुख जन माह्या, साची मानीने माया;  
 जवमा जटक्या वारंवार जन्मजरा दुःख पामीरे. ७  
 साची शिखामण मानी, थातु आतमनो ध्यानी;  
 बुद्धिसागर साची सेवा, प्रज्जुनी अन्तर धारीरे. जी०  
 साणंद.

— — —  
 ॥ पद १७७ ॥

कानुको शुं जाणे मारी प्रीत-ए राग.

मनमा आतमशुं लयलाव, फोगट शाने फरेठेरे. म०

१३२

मनुष्य जवनी पहेलां, ज्यां त्यां जटकातुं जारे;  
 इजीय न ठेणे एह स्वजाव, मायामां मस्तबनीरे. म० १  
 मन तुं ठे मर्कट जेवुं, ठाम ठरीने कदीयन रहेवुं;  
 जलदी त्याग करो परजाव, सारी शिक्षा ग्रहीनेरे. म० २  
 तप तपिया सुनिवर जे मोटा, जगमां नहि जेना जोटा,  
 हार्या तुजथी रंकने राव, कृण चंचलता लहीनेरे. म० ३  
 स्वामी संन्यासी त्यागी खाखी बावा वैरागी;  
 ध्यान पगथीये पामे पाव, ब्रमणा जूल कराबीरे. म० ४  
 महारथीजे वीर कहाया, शरणे तारा ते आया;  
 दुर्जय लरुता रणमां दाव, करमां शस्त्र धरीनेरे. म० ५  
 सानुकूल थाने व्हाला, समताना पीने प्याला;  
 आनंदामृतमां गरकाव, शुद्ध स्वरुप वरीनेरे. म० ६  
 मनसुं उपयोगे लागे, ऊटमां जय रंको वागे;  
 बुद्धिसागर आतम जाव, शाश्वत सुखमां पावेरे. म० ७  
 साखंद.

॥ पद १७७ ॥

मोह मायामां जे जकनाणा, कर्म पासमां ते पकनाणा,  
 जेणे मायानो कीधी यारी, पामे दुःखमां ते बहु जारो. १  
 विषना प्याला पीधा तेणे, करी मायानी संगत जेणे;  
 जय चंचलता हर्ष विषादे, मनसुं फरतुं वाद विवादे. २  
 प्रभु जजन पलवार न थावे, चार दिशामां मनसुं धावे;

१३३

हृदये धर्मनी कांइ न प्रीति, राखे नहि सज्जननी रीति.३  
 क्रोध कपट निंदां पूरां, हिंसा चोरीमां ते शूरा;  
 विनय विवेक विचार न जाणे, रात दीवस

वहेता अजिमाने. मोह. ४

जुठी वाते जन ज़रमावे, दुर्जन शठतामां ते फावे;  
 दान दयानी रीत न राखे, मुक्तिनां सुखते नहि चाखे.५  
 मननी मोजे दुनीया म्हाले, नश्री मरवुं जाणे कोइ काळे.  
 काल ऊपटमां पकनी पारु, नाखे दुर्गति दुःखना खारु;  
 चिंतामणि नरजवने हारी, जन्म मरण पामे संसारी;  
 बुद्धिसागर आतमरागी, आवे मोह मायाने त्यागी.मो.७  
 साणंद.

॥ पद. १७ए ॥

अदूचूत तमासा हमने दीठा, ज्ञानि जन मन  
 मीठारे. आ अजब तमासा०  
 कीनी कुंजर गळती देखी, हंसी मनमां रोवेरे. आ.१  
 माखी चाले पर्वत हाले, अंधो आरशी देखेरे. आ.२  
 वादळ वरश्युं चातक तरश्युं, लुलो हर्षे दोमेरे. आ.३  
 मुंगो गावे टुंठ बजावे, शीतल अग्नि आवेरे. आ. ४  
 सिंह शशाना जयथो हायों, वानर नाणुं परखेरे. आ.५  
 कीनीए जलधि आखो पीधो, मूषक सर्पने गळतोरे.६  
 बुद्धिसागर घटमां शोधो, रात्रे सुरज ऊळहतोरे. आ.७  
 साणंद.

१३४

पद १८० दुःखो तुं दोकरी मारी—ए राग.  
 चेतन चेतो हवे प्यारा, वचन मानो जरूर मारा,  
 मुसाफर तुं जगतूमां ठे, समजले सत्य शामां ठे. १  
 देखातुं ते नहीं तारु, थशे दिन एक ते न्यारु,  
 फुलो फोगट हरखाया, जुठी माया अने काया. २  
 फोगट मानी शुं फुले ठे, मोहाब्धिमां शुं फुले ठे;  
 जजिले सत्य जिन देवा, खरा ते शांतिना मेवा. ३  
 फना एक दीन सहु होशे, अरे तुं आंखथी जोशे  
 सदा तुं ध्यानमां जागी, अन्तरना था बहुरागी. ४  
 सजीले साथ शिव जावा, ग्रहीले धर्मनी नावा,  
 बुद्धि सुख शांतिनो बेली, चेतिले बाजी ठे ठेली. ५  
 साणंद.

—(०)—

॥ पद १८१ ॥

देखो अन्तरमां आतमारे, सुखशान्तिनुं धाम सुख०  
 प्रेमे करो तस पूजनारे, जेनुं रुकुं ठे नाम. देखो० १  
 आत्माजिमुखता कीजीए रे त्यागो पुजल आश त्यागो  
 ज्ञानि गुरु ज्ञान आपशेर. करो संग सुवास. दे० २  
 जूब्या मायाना तारमां रे, जीव पोतानुं ज्ञान जीव.  
 ज्ञान विना शुं गोठनी रे, मान विना शुं दान मान०  
 अरिहंत वाणी सांजळो रे, रमो आतमराम. रमो०  
 बुद्धिसागर गुरु संगथी रे, सरे सघलारे काम. सरे. ४  
 वरसोदा.

१३५

॥ पद १०२ ॥

अंधारे अश्रुनाणोरे, मायामां जूली;  
 लालचथ्री लश्रुनाणो रे, मायामां जूली.  
 आवी मानव जवमां करवानुं तें विसायुं,  
 पण जवुं पने अणधार्युं रे      मायामां०  
 कोण तारुं जवमां धिचारो वात वहेली,  
 वखत वहेठे ठेछ्त्री रे.      माया० १  
 जाणे तुंतो मरवुं नथी ठे कोइ काळे,  
 पण ऊपटे मृत्यु अकाळे रे      माया०  
 जाणेठे जगमां मारा जेवो नथी समजेलो;  
 पण काळ ऊपटशे पहेलो रे.      माया० २  
 जन्म्या तेने जावुं जरु चित्त धारो;  
 देश तुमारो न्यारो रे      माया०  
 साचो आतमराया गुरु कृपाथी पामी;  
 थाजो तस विश्रामी रे.      माया० ३  
 फोगट वखत शुं गाळो, जरवो पने उचाळो;  
 नजरे जगमां जाल्ले रे.      माया०  
 आतम प्रीति साची रहेजो सदा त्यां माची;  
 बुद्धिसागर राची रे.      मायामां० ४

॥ पद १०३ ॥

साचो अन्तर स्वामि आतम दीलमां ध्यावजेरे;



१३६

सोऽहं अलख जगावी निर्जयपद झट पावजे रे. १  
 सुखनो दरियो गुणथी जरियो, योगी आतमध्याने वरीयो  
 अन्तर दीलमां प्रेमथकी पधरावजेरे. साचो० २  
 जक्ति करजे प्रज्जुनी जावे, निजगुणकर्ता आपस्वजावे  
 पोताने तुं कायिक जावे समावजेरे साचो० ३  
 ऊटपट जंजाळोने त्यागी, सत्य ज्ञानथी आतुं रागी;  
 बुद्धिसागर अन्तर आतम गावजेरे साचो० ४

पद १०४ राग—आळ.

डुनीआमां फोगट फुड्योरे, जीवलमा जो तुं;  
 रुहापणना दरिए डुड्योरे, जीवलमा जो तुं.  
 ज्यां त्यां मारुं मारुं करीने तुं तो म्हाड्यो,  
 दुर्गति मारग तें जाल्योरे. जीवलमा० १  
 वनस्पतिना जवमां वेदायो बहु जेदायो,  
 त्यां दुःख अनंतु पायोरे. जीवलमा०  
 विगलेंडिना जवमां वेठयां दुःखो तें जारो,  
 अज्ञानावस्था धारी रे. जीवलमा० २  
 जिखारीना जवमां तें जोख बहु मागी,  
 माया ममता नहि त्यागी रे, जीवलमा०  
 पशु पक्षीना जवमां विवेकने विसार्यो,  
 धर्म न हृदये धार्यो रे. जीवलमा० ३  
 लक्ष्मी मळतां लोत्ती पाखंरुनो पूजारो,

१३७

चेतमता जूढयो तारी रे. जीवलमाण  
 हिंसा जुठ चोरो अहंकारमां अथमायो,  
 मायामां पढमायो रे. जीवलमाण ४  
 अदेखाइथी निन्दा करो जनोनी पापो,  
 प्रजु आणा उथापो रे. जीवलमाण  
 समजिने सत्य वाणी करो न पाढी पानी,  
 बुद्धिसागरनी वाणी रे. जीवलमाण ५  
 साणंद.

॥ अथ अनुभव बत्रिशी लिख्यते ॥

पद १७५ इहा.

सद्गुरुपद पंकज नमी, पूज्य स्तुत्य हितकार,  
 आत्मधर्म प्रगटाववा, मित्र महा अवतार. १  
 स्वपर विवेचन वस्तुनुं, आणी करो विवेक,  
 उपदेय शुद्धात्मनो, खरो धर्म ठे एक. २  
 जाण्युं आत्मस्वरूप तो, जाण्या सर्व पदार्थ,  
 आत्म तत्वना ज्ञानथी, अन्य नहीं परमार्थ. ३  
 सूक्ष्मज्ञान जे आत्मनुं, कापे कर्मानंत,  
 जग जाणे तो शुं अयुं, आवे नहि जवांत ४  
 चरण करण तपजप सहु, आत्मबोध विण फोक.  
 आत्मज्ञान परमार्थने, वीरला समजे लोक. ५  
 बाह्यज्ञानथी लोकमां, मानपूजा तो आय,

## १३०

- श्रोता वक्ता बाह्यना, बाह्यदृष्टिता पाय. ६
- पन्चम गति दातार ठे, सत्यज अनुज्ञव ज्ञान,  
अन्तर दृष्टि जागतां, होवे अनुज्ञव ज्ञान. ७
- अन्तर दृष्टि चेतना, त्यागे पुद्गल संग,  
आत्मस्वरूपे रमणता, समता गंग तरंग. ८
- आत्मानुज्ञव योगशी, झळके आत्मज्योत,  
स्थिरोपयोगे ध्यानशी, अन्तरमां उद्योत. ९
- आत्मयोगी जे सुख लहे, होय न ते सुख क्यांय,  
इन्द्रादिक पदवी लहे, तोपण दुःखनी बांय. १०
- जे पाम्या ते त्यां रम्या, जूढ्या पुद्गल ज्ञान,  
सुख संगे रंगे रमे, प्राप्ति शिवकर स्थान. ११
- मन चंचलता त्यां मटे, दर्शन स्पर्शन योग,  
जोगी थइ त्यां जोगवे, अनंत सुखनो जोग. १२
- जरु पुद्गलना जोगने, जाण्या मनमां रोग,  
शाताशातावेदनी, टळीया तेना शोग. १३
- विनाशिक पुद्गल सहु, तनधन मन्दिर पेख,  
अविनाशी ठे आत्मनो, धर्मज ज्ञाने लेख. १४
- पुद्गल प्रपंच कारमा, त्यां शुं सुखनी आश,  
पर आशाशी प्राणिआ, आवे जगना दास. १५
- अन्तरात्मा ध्यानशी, सेवो सत्य सदाय,  
शक्ति अनंति जेहनी, स्मरतां शिवसुख थाय. १६
- रमतां आत्मस्वरूपमां, पामे योगी सुख,

## १३ए

पर पुद्गलमां जे रमे, पामे ते मन दुःख..	१७
मन वच काया जिन ते, आत्मतत्त्व सुखकार,	
रत्नत्रयीनुं धाम ते, शुद्धरूप निरधार.	१८
शुद्धरूप परमात्मा, सत्ताथो परखाय,	
सेवो ध्यावो आत्मा, व्यक्ति जावे थाय.	१९
प्रेम जक्ति विश्वासथी, सेवो आत्म देव,	
आत्म ते परमात्मा, कीजे तेनी सेव.	२०
शुद्धरूपमां चेतना, रमती रहे निशदिन,	
तो प्रगटे सुख संतति, परपुद्गलथी जिन.	२१
आत्मस्वजावे रमणता, सत्य चरण अवधार,	
गुण स्थानक आरोहवा, पर परिणति निवार.	२२
परपरिणतिना नाशथो, स्थिरता घटमां थाय,	
अखण्ड चिन्मय चेतना, शुद्ध रूपता पाय.	२३
सारसार सहु ग्रन्थनुं सम्यक् चेतन ज्ञान,	
चेत्या तेमां जे रम्या पाम्या शाश्वत स्थान.	२४
अनुभवज्ञाने उल्लेखे, ज्ञानी शिवपुर पन्थ,	
निश्चय चरणे ते रम्या, सत्य थया निर्ग्रन्थ.	२५
जोग पंकमां लेपता, ज्ञानी कबु न पाय,	
जलपंकजवत् जिन ते, अन्तर मांदि सदाय.	२६
अन्तर वृत्ति आत्मा औदयिक जावे जोग,	
जोगवतां पण योगिजे, टाळे जवजय रोग.	२७
बाह्यचरण चारित्रमां एकान्ते नहि धर्म,	

१४०

आत्मज्ञान विना कदी, टळे न आठे कर्म.	१८
अन्तरनुं चारित्र ते चक्षु थकी न जणाय,	
दृश्य वस्तु पुद्गल सदा, चेतो आतमराय.	२ए
अल्प समयमां साधीए, आत्मतत्व सुखकार,	
लहो ज्ञवि शुद्धात्मने परम तत्व अवतार.	३०
सिद्धा सिद्धे सिद्धशे, करी कर्मनो अंत,	
ते सहु आतम जाणीने, इम ज्ञाखे जगवन्त.	३१
आत्मिक शुद्ध स्वज्ञावना, उपयोगे ठे धर्म,	
बुद्ध्यब्धि सुख शांतिथी, पामे शाश्वतशर्म.	३२
अनुजव बत्रिशी कही, गाम पोरदिन एक,	
विचरी आतम देशमां पामी साची टेक.	३३
ॐ अर्द्धशांतिः ३	

उधवजी सन्देशो कहेजो श्यामने-ए राग.

॥ पद १८६ ॥

चार दीवसनुं चांदरणुं संसारनुं  
 बाजीगरनी बाजी जेवुं फोकजो;  
 लहमी सत्ताथी ठाकयो शुं मानवी,  
 पाठळ अन्ते परुशे तारी पोकजो. चारण १  
 ठेलढबीला मोजी थइ जे म्हालता,  
 वेइया संगत करता दारु पानजो,  
 चइमां जुतां गर्व धरीने घालता,

१४१

घोदीघाढ्या चाढ्या केइ मशाणजो. चार० २  
 मरुती मूढो चमचम करता चालता,  
 मगरुतीमां बोले करुवा बोलजो;  
 राम रमीग्या पर रमणीना रागमां,  
 पाप पुण्यनो थाशे अन्ते तोलजो. चार० ३  
 खाते हाथे जे न उरुमे कागरो,  
 कृपण एवा अन्ते चाल्या जायजो;  
 दान पुण्य करशे ते आवे साथमां,  
 अन्ते पामर पाप करी पस्तायजो. चार० ४  
 बणीठणीने दर्पणमां शुं देखतो,  
 मुख गायामिषे मृत्यु देखायजो;  
 एवुं जाणी चेतो चेतन चित्तमां,  
 हाथे ते साथे परज्वमां थायजो. चार० ५  
 रुहापण तारु धूलमां मलशे जीवमां,  
 करजे दीलमां देवगुरु विश्वासजो;  
 बुद्धिसागर धर्म जगत्मां सार ठे,  
 धर्मध्यानथी होवे शिवपुर वासजो. चार० ६  
 साणंद.

वैदर्जी वनमां वलवले—ए राग.

॥ पद १८७ ॥

चेतीले तुं प्राणिया, आव्यो अवसर जाय;

१४९

स्वारथिया संसारमां, हेते शुं हरखाय. चेती० १  
जन्म जरा मरणादिके, साचो नहि स्थिर वास.  
आधि व्याधि उपाधिथी जवमां नहि सुख वास. २  
रामा रूपमां राचीने, जोयुं नहि निज रूप;  
फोगट डुनीआ फंदमां, सहंतो विषमी धूप. ३  
मात पिता ज्ञां दीकरा, दारादिकु परिवार;  
मरतां साथ न आवशे, मिथ्या सहु संसार. ४  
चिंतामणिसम दोहोलो, पाभ्यो मनु अवतार;  
अवसर आवो नहि मळे, तार आतमतार. चे० ५  
जेवी संध्या वादळी, क्षणमां विणशी जाय;  
काचकुंज काया कारमी. देखी शुं हरखाय. चे० ६  
माया ममता परिहरी, जजो श्री जगवान्;  
करवुं होय ते कीजीए, तप जप पूजा दान चे. ७  
केइक घाल्या घोरमां बाल्या केइ मशाण;  
आंख मींचाए शून्यता, परुता रदेशे प्राण. चे० ८  
वैराग्ये मनवाळीने, चालो शिवपुर वाट;  
बुद्धिगागर मांरुजो, धर्म रत्ननुं हाट. चेती० ९  
साणंद श्री शांतिः ३

॥ श्री वीरजक्ति स्तवन १८८ ॥

वैदर्भी वनमां दलवले—ए राग.

वीर जिनेश्वर वंदना, होजो वारंवारं

१४३

लळी लळी विनवुं प्रेमथी, मारा प्राणाधार. वीर० १  
 जटक्यो जवमां जूलथी, वेठयां दुःख अपार,  
 जन्म जरा मरणादिके, स्थिरता नहि लगार. वी० २  
 पुण्ये मनुजव पामीयो, मळ्या त्रिजुवन नाथ;  
 शरण शरण साचुं ग्रह्युं, ज्जालो सेवक हाथ. वी० ३  
 साची सेवा स्वामिनी, बीजुं आलपंपाल;  
 तुज दर्शन राची रहुं, मेघ चातक बाळ. वीर० ४  
 बालकना बहु दोषने, टाळे तात कृपाल;  
 त्राता मारा ठो सदा, दोषो टाळो दयाळ. वीर० ५  
 बाळक मानी आगळे, बोले मननी वात;  
 तुम आगळ मुज विनति, मानो ए अवदात. वी० ६  
 तारो बापजी बाळकने, सरशे सघळां काज;  
 सेवकने नहि तारतां, जाशे आपनी लाज. वी० ७  
 चंदन बाळा बाकुले, लीधुं शिवपुर राज;  
 अपराधी केइ तारोग्रा, करजो सेवक साज. वी० ८  
 शरणागत मुज साहिबा, साचो तुज विश्वास;  
 चरणकमळना सेवना, पुरे सघळो आश. वीर० ९  
 वीर वीर हृदय वसो, शरणुं साचुं एक;  
 बुद्धिसामर बाळने, धीर जक्तिनी टेक. वीर० १०

साणंद.



१४४

॥ श्री वीरस्तवन. १८९ ॥

उधवजी संदेशो कहेजो श्यामने—ए राग  
 परम कृपाळु पुरुषोत्तम परमात्मा,  
 वीर जिनेश्वर त्रिशलानंदन देवजो,  
 सिद्ध बुद्ध त्राता ज्ञाता सहु वस्तुना;  
 परम ज्ञक्तिथी प्रेमे करुं हुं सेवजो. परम० १  
 क्वायिक ज्ञावे पाम्या सिद्धि स्थानने,  
 सेवक ज्ञमतो दुःखदायी संसारजो,  
 आप अरूपो सेवकरूपी कर्मथी;  
 निर्मोही तुम सेवक मोही धारजो. परम० २  
 कामादिक शत्रु जीत्या तें ध्यानथी,  
 पीने कामादिक सेवकनुं चित्तजो,  
 आशा तृष्णा वारी आप स्वज्ञावथी:  
 आशा तृष्णा दुःख देठे मुज नित्यजो. परम० ३  
 पर पुद्गलमां मनहुं मारु म्हालतुं.  
 बंधाणी संसारे सुखनी आशजो,  
 करुणा सिंधु करुणामृतथी सिंचजो;  
 ठरशे ठामे जीनजी तारो दासजो. परम० ४  
 धन कीर्तिमां ममता ज्ञावे माचीन.  
 प्रेमी मनहुं प्रमदा देखी थायजो,  
 जाणो जीनजी ए सहु दुःखनी वारता;

## १४५

दोन दयाळु दर्शावो उपायजो. परम० ५  
 चित्तनी चंचळतानुं औषध आपजो.  
 थापो स्वामि सेवक माथे हाथजो,  
 शानो ज्ञय सेवकने स्वामी साह्यथी;  
 माथे गाजे त्रण जुवनना नाथजो. परम० ६  
 साची विनति सेवकनी ए सांजळो.  
 जो जो करुणा दृष्टिथी सुखदायजो,  
 बुद्धिसागर अवसर पाकर तारजो;  
 प्रणमुं प्रेमे निश्च दिन तारा पायजो. परम० ७

सद्गुरु स्तुति पद. १७० राग धाळ.  
 सद्गुरुनी शिक्षा सारी रे, विचारो जोजो,  
 तारे नरने नारी रे, विचारी जोजो;  
 गुरु ज्ञानिनी सेवा, साचा ठे सुखना मेवा,  
 गुरु समजावे देवारे, विचारी जोजो. स० १  
 गुरुनी साची वाणी, शिवपुरनी ठे निशानी;  
 तरश्याने जेम पाणी रे, विचारी जोजो. स० २  
 माथे गुरुजी गाजे, तेनी शोजातो गाजे;  
 तेथी कुमति लाजेरे, विचारी जोजो. स० ३  
 गुरुनी जक्ति प्रीति, नासे ठे तेथी ज्जीती;  
 ए उत्तम जननी रीतिरे, विचारी जोजो. स० ४  
 गुरुगमनी बलीहारी, जगमांही उपकारी;

१४६

सद्गुरुनी वातो न्यारी रे, विचारी जोजो. स० ५  
 बुद्धिस्तागर दीवो, सद्गुरु चिरंजीवो;  
 गुरु वचनामृत बीवोरे. स० ६

साणंद.

नधवजी संदेशो कहेजो श्यामने—ए राग.

॥ समाधिपद १९१ ॥

अन्तरना अलवेला साहिव रीजशे,  
 त्यारे मारां सघळां कारज सिद्धजो;  
 अष्ट सिद्धि घटमां प्रगटे ठे ध्यानथी,  
 दान गुणोनुं पोताने परसिद्धजो. अन्तर० १  
 यम नियम आसनने प्राणायामथी,  
 शरीर शुद्धि आशे चित्त पवित्रजो;  
 पद्मासन सिद्धासन वाळी बेसजो,  
 सुषुम्णाज्जेदक आसननी रीतजो. अन्तर० २  
 प्रत्याहारे चित्तनी स्थिरता संपजे,  
 धारणाथी धारो अन्तर देवजो;  
 ध्यानज्जेद समजीने ध्याने ध्याइए.  
 अन्तर आतम परमात्मनी सेवजो. अन्तर० ३  
 निर्विकल्प समाधि रूपे संपजे,  
 सुखनो दरियो गुणथी जरीयो पूरजो;  
 अलख दशानी अविचल रटना लागतां,

१४७

निर्मल निरखे नयणे आतम नूरजो. अन्तर० ४

सहज समाधि मोटी मनमां मानीए,

वळजो एनी वाटे व्हेला वीरजो;

रुगे मेरु पण चित्त चंचलता नवी हुवे;

ध्यान दशा एवी वर्तेतो धीरजो. अन्तर० ५

अनेकान्त दृष्टिथी आतम उलखी,

पूजो ध्यावो गावो श्रो जगवानजो;

नीर्नामी पण अनेक नामो एहनां,

षरुदर्शनमां सडु ध्यावेठे ध्यानजो. अन्तर० ६

सातनयोथी स्वरूप समजो आत्मनुं.

सापेठे षरुदर्शन आत्म समायजो;

स्याद्वाद सत्ताथी पूरण पामीए,

जेदजाव जगमो त्यारे डुर थायजो. अन्तर० ७

अन्तर स्वामी समज्या विण शुं सेवना,

श्रद्धा जक्ति प्रीतिथी परखायजो;

शब्द सृष्टि विकल्प शम्या निज शुद्धमां,

बुद्धिसागर अन्तर्यामी गायजो. अन्तर० ८

साणंद शान्तिः ३

उधवजी संदेशो कहेजो स्यामने—ए राग.

॥ पद १९१ ॥

सडु शक्तिना स्वामी आतम माहरा,

## १४८

तारो महिमा दीगो अपरंपारजो;  
 केवल ज्ञाने जाणे लोकालोकने,  
 ध्याता पण तुं ध्येय स्वरूपी धारजो. सहु० १  
 कुमति संगे रमतां आ संसारमां,  
 पामी दुःखो जडक्यो वारंवारजो;  
 गुरु प्रतापे शुद्ध स्वरूप नीहाळतां,  
 धन्य दीवसने धन्य घनी अवतारजो. सहु० २  
 चमत्कार विद्या लब्धिनुं स्थान तुं,  
 गुरुगम युक्ति जक्ति अर्पे सर्वजो;  
 पूजा जक्ति ध्यानाश्रय ठे आतमा,  
 तत्वज्ञानथी नासे मिथ्या गर्वजो. सहु० ३  
 चेतन शक्ति चेतनजावे देखीए,  
 जरुनी शक्ति जरु स्वजावे जाणजो;  
 अनंत सुखनुं स्थानक आतम जाणीए,  
 अनुभवयोगे प्रगटे तेनुं ज्ञानजो. सहु० ४  
 अखण्ड उपयोगे तुं घटमां जागजे,  
 दुःखमय जाणी सघळो आ संसारजो;  
 वक्ता ध्याता ध्येय तत्वनी ऐक्यता,  
 इव्यार्थिक नयथी मनमां निर्धारजो. सहु० ५  
 आतमकर्ता कर्म करण पण आतमा,  
 संप्रदाने अपादान पण एहजो;  
 अधिकरण पण आतमने अवलोकीए,

१४ए

पर्यायार्थिक नयथी होवे तेहजो. सहु० ६  
 समजी सात नयोथी आत्मस्वरूपने,  
 टाळो मिश्या विषय वासना रागजो;  
 बुद्धिसागर अवसर पामी चेतजो,  
 अन्तरथी करजो सहु माया त्यागजो. सहु० ७  
 साणंद श्री शांतिः ३

उधवजी सन्देशो कहेजो श्यामने-ए राग.

॥ आत्मपद १ए३ ॥

ज्ञानानन्दी तत्त्वस्वरूपी आतमा,  
 अन्तर्यामी पुरुषोत्तम जगवान्जो;  
 ब्रह्मा विष्णु शंकरने गोपालजी,  
 अनेक नामे शोभे तुं गुणवान्जो. ज्ञाना० १  
 अन्तरदृष्टि दर्शन कीजे आत्मनुं,  
 नासे तेथी जवजय भ्रान्ति जर्मजो;  
 सगुण निर्गुण आतम तुं सापेक्षथी,  
 अनेकान्त स्वजावी तारो धर्मजो. ज्ञाना० २  
 त्हारी जक्ति स्थिरता शान्ति आपती,  
 स्वपर प्रकाशक निराधार निर्धारजो;  
 संयम पुष्पे पूजो आतमरायने,  
 तेथी पामो जवसागरनो पारजो. ज्ञाना० ३  
 रामद्वेषथी बहिरातपद जाणीने;

१५०

करजो तेनो ज्ञानदृष्टिथी नाशजो,  
 स्थिरोपयोगे जागो तत्व स्वरूपमां,  
 असंख्य प्रदेशे क्वायिकजावे वासजो. ज्ञाना० ४  
 सामग्री पामीने आतम चेतजे,  
 मोहमायानो करजे नहि विश्वासजो;  
 विषय विकारो विषनी पेठे जाणजे,  
 परपुञ्जलनी गोमी देजे आशजो. ज्ञाना० ५  
 अखस्रु अविनाशीनी वाटे चालजे,  
 परुदर्शनमां सहजुन तुजने गायजो,  
 बुद्धिसागर आविर्जाव जगाववा  
 सत्संगम उच्चम करजो हितदायजो. ज्ञाना० ६  
 साणंद ॐशांति, शांति: शांति:

आत्मपद ॥ १७४ ॥

एधवजो सन्देशो कहजो श्यामने.—ए राम.  
 चिदानंद चेतनजी वहेलो जागजे,  
 ज्ञरनिशामां आयुं निष्फळ जायजो;  
 नंघे नंघण चोरो लुंटे चेतजे,  
 वैरण निशवशथी दुःखमां आयजो, चिदानंद० १  
 काल अनादि नंघ्यो मिथ्या रात्रिमां,  
 परस्वजावे लेतो श्वासो श्वासजो;  
 सर्व विघातक त्रिज्ञ दुःखनी खस ठे,

१५१

शुं करवो त्यां सुखबुद्धि विश्वासजो. चिदानंद० २  
 ज्वितव्यता योगे सद्गुरु संगथी,  
 जागतां घट देखयो अनुभव जाणजो,  
 स्वतः प्रकाशी झळकी ज्योति आत्मनी,  
 उठयो चेतन आळस बांदि जाणजो, चिदानंद० ३  
 सुखनो धारा प्रकटी सहज समाधिथी,  
 सम्या विकल्पो पामी स्थिरता बोधजो;  
 विषय वासना आशा तृष्णा पूजना,  
 नाठा दोषां मोहमायाने क्रोधजो. चिदानंद० ४  
 अनुभव योगे ताळी लागी ध्याननी,  
 बाह्य जावनुं जूलायुं सहु ज्ञानजो;  
 आतम रागे रंगाणी ठे चेतना,  
 सेवे घटमां शुद्ध बुद्ध जगवानजो. चिदानंद० ५  
 श्वासो श्वासि समरो शांत कृपाळुने,  
 करशे करुणा प्यारो आपो आपजो;  
 हरतां फरतां खातां पोतां पहेरतां,  
 धंधो करतां सुरतानी ठे भावजो. चिदानंद० ६  
 देही पण विदेही पोते एकलो,  
 न्यारो अंतरथी करतो सहु कामजो;  
 कयोपशम उपशमू जावे ठे साधना,  
 देशे दर्शन दीन दयाळु रामजो.  
 सेवो ध्यावो बुझो आतमरामने, चिदानंद० ७



१५२

एनाथी समजे ठे जीवो सर्वजो,  
 जीव शिवनो जेइजाव ज्ञधनो टळयो,  
 बुद्धिसागर नागो मिथ्या गर्वजो. चिदानंद० ८  
 साणंद.

एाधवजी संदेशो कहेजो स्यामने—ए राग.

पद. ॥ १९९ ॥

स्वामीने सेवक तुं प्यारा आतमा,  
 अब्यापक पण ज्ञाने व्यापक सर्वजो,  
 अविनाशी पण अनित्य तुं पर्यायथी,  
 तुजने जाण्यां नागो मिथ्या गर्वजो. स्वामीने० १  
 आतम जावे माया असती जाणीए  
 जरु स्वजावे बती मायाने पेखजो;  
 संग्रहनी सत्ताथी एकज आतमा,  
 अनेक व्यक्ति जावे आतम देखजो. स्वामीने० २  
 नाक विना शोत्रे नहि मुख संसारमां  
 वर विना शोत्रे नहीं जेवी जानजो;  
 मीठा वीण जोजननी शोत्रा जेइवी.  
 ज्ञान विना आतमनुं एवुं जाणजो. स्वामीने० ३  
 ज्ञान विना साधो शुं आतम साधना,  
 आतम ज्ञाने टळशे कर्म विकारजो,  
 बुद्धिसागर अवसर पामी चेतीए,

१५३

सद्ग्रंथोने सत्संगम आधारजो. स्वामोने० ४  
साणंद.

जीव जाले मारे मरवुं नथी जो,  
जेम पींपळाना पानने खरवुं नथीजो.—ए राग.

॥ पद १ए६ ॥

जीव आव्यो अवसर आ जाय ठेरे,  
शीद मायामां गोश्रां खाय ठेरे,  
शाने जनम्यो जोने तुं जीवमारे.  
देख छलाइ जाशे दीवमारे. जीवमा० १

मानी मोटाइ मानव महालतोरे,  
अणधारे दिवस अशे चालतोरे. जीव०

शुं फुडयो फरे ठे संसारमारे,  
मल्यो मानव जव नहीं हारमारे. जीवमा० २

नाम ठाम निशानी रहे नहींरे,  
तारु आयुष एळे जशे वहीरे. जीव०

मीठी बाली बोलतां न आवमीरे  
बोले कमवी वाणी जेवी फावमीरे. जीवमा० ३

दाणा घंटीमां दळाशे देखतारे,  
काळ घंटी पीलाइश पेखतारे. जीव०

कर प्रचुनो जक्ति ज्ञान ध्यानथीरे.  
चित्तवाळी जुग अजिमानथीरे. जीवमा० ४

१५४

चेत कोइ न कहेवा आवशेरे,  
 मारु मारु करी दुःख पावशेरे, जीव०  
 कर प्रचु जजन श्वासो श्वासथीरे,  
 वदे बुद्धिसागर विश्वासथीरे, जीवमा० ५

साणंद.

॥ जजन. १९७ ॥

( पद्यप्रचु प्राणसे प्यारा—ए राग. )

जगतना खेल ठे खोटा कदी नही थाय मनमोटा. १  
 तदा ठे दुःख मायामां, सदासुख ध्यान ढायामां;  
 प्रचुनुं नाम सुख आपे, प्रचुनुं नाम दुःख कापे. २  
 प्रचु जक्ति न जो आशे, तदा दिन दिन दुःख आशे;  
 जीजलनी गा जीनेश्वरने, हृदय तुं देवने धरने. ३  
 सुआ जे मोजमां माता, तर्या जे देवने गाता,  
 जगतमां जन्म धार्योतें, जजन विण जन्म हार्योतें ४  
 ठेवटनी आंख मींचाशे, तदा तुं खूब पस्ताशे;  
 हजी ठे हाथमां बाजी, करी ले आत्मने राजी. ५  
 गादी घोटा गम्मत गानी, सुंदर शय्या अने लानी;  
 मळेला जोग ए जाशे, पाठळथी कोइ ते खाशे. ६  
 गणी तुं फोक डुनियाने, प्रचु जव्य गुण गाने,  
 बुध्यब्धि संतनो संगी, ग्रहे ते सुख गुण रंगी. ७  
 गोधावी.

१५५

चेतावुं चेती लेजेरे-ए राग.

॥पद १९८॥

जीवना प्रभु ज्ञजीलेरे, अवसर आव्यो एळे जाशे;  
 प्रभु ज्ञजंतां दाम न बेसे, कोटि कर्म कपाशे. १  
 दुःख दावानळ ज्ञवमां ज्ञमतां, सुख नीपजे नहीसारुं;  
 मोह माया क्रोधे सपनातां, ज्ञाग्य बगदशे तारुं. २  
 जुगो दुनियानी बाजीमां, मकलाइ शुं म्हालो;  
 काळ पकदशे पलमां आबो. साचो मारग जालो. ३  
 वज्र पेटीमां पेसो तो पण, मरण कदी नहि मूके;  
 ब्रह्मसागर अवसर रुमो, चतुर अइ शुं चुके. ४  
 गोधावी.

चेतावुं चेती लेजेरे-ए राग.

॥ पद १९९ ॥

गाफल गर्व करीनेरे, मनमां मोटाइथी फुल्यो;  
 प्रभु ज्ञज्याविण पाप कर्मथो ज्ञवसागरमां मुल्यो. १  
 दगा प्रपंचो पाप करीने, लहमी ज्ञेगी कीधी;  
 परज्ञवनुं पस्तानुं अतां खाशे कोइक रुद्धि. गा० २  
 हुं पंचाती माह्यो रुमरो, हुं नृपति अधिकारी;  
 हुंहुं करतां श्वास खस्याथी, गति पकदशो न्यारी. ३  
 हुंमां माया हुंमां जाया. हुंना जग पदगाया;  
 हुंने मारुं मूकी देतां, संतो सुख बहु पाया. गा० ४

१५६

कोटी कल्पना करो मानवी, कोइ न आवे साथे;  
बुद्धिसागर चेत्या ते नर, जेने सद्गुरु माथे. गा० ५  
साणंद.

अरे जीव शीदने कल्पना करे—ए राग.

॥ पद २०० ॥

सुखदुःख आवेसहुना शीरे, जोगव्या विणते कबु नटळे.  
कोटि जन्मनां करेल पापो, अवसर आवे फळे,  
धीरज हारी शोक करीने, शीदने जीवना वळे. १  
सीता सति झैपदी दमयंती, वनवासे टळवळे,  
सुखदुःख जोगो आवे एणोपेरे, जेम गजेन्ड कांतुं गळे  
कलंक चमयांढे महा सतीयोने, नामे मंगल करे;  
श्रावीर प्रचुना काने खीला, गोक्या गोपे अरे. ३  
जरा कुमारने हाथे मरणुं, अयुं कृष्णनुं अरे;  
दुःख आव्या ज्यारे वीरप्रचुने, स्हाय कोइ नहि करे. ४  
कर्यां कर्म जोगववां सहने, कोइनुं कांइ न वळे;  
सुखदुःखमां समजाव करे ते, मुक्तिपुरीमां जळे. ५  
चंड सुरज जेवा पण जगमां, देखो नजरे फरे,  
बुद्धिसागर समता सेवे, राग द्वेष नहि वळे;  
ज्ञानिने सुखमां, इणविध मळे. ६

साणंद.

—(०)—

१५७

पदम प्रचु प्राणसैं प्यारा—ए राग.

॥ पद १०१ ॥

अमोने तमो समाजाति, अमोने तमो समाज्ञाति. १  
 पशु पंखी अमारां ठे, अमारां ते तमारां ठे,  
 नहि को कोइनुं वैरी, नहि को कोइनुं जेरी.  
 सह जोव मित्र मारा ठे, ममत्वज्ञाव विसार्यां ठे. २  
 जीवोने प्रेमथी जेदुं, अमारे कांड नहि ठेदुं;  
 अमारे सर्वथी हळवुं, अमारे सर्वथी मळवुं. अ० ३  
 दया गंगा हृदय व्हेती, अमोने प्रेमथी कहेती;  
 अमारामां सदा जीले, अनंता सुख तस दीले. अ० ४  
 अमारी आंखमां चंड, अमारा नेत्रमां जड;  
 जगत आ ज्ञासतुं मोटुं, जगत आ ज्ञासतुं खोटुं. ५  
 अपेक्षा जीवनी साची, एकांते वात ठे काची;  
 बुद्ध्यव्य जीवनी सेवा, अमारे शुद्ध ए मेवा. अ०  
 गोधावो.

नुधवजी सन्देशो कहेजो श्यामने—ए राग.

॥ पद. वेपारी नपर. २०२ ॥

व्यापारी व्यापारे मनसुं वाळजे,  
 करजे उत्तम सद्वस्तु व्यापारजो;  
 कपट करीने ठेतरजे सह कर्मने,  
 ठेतरबा नहि जीवोने तलजारजो. व्यापारी० १

१५८

विवेकदृष्टिधी सहु वस्तु देखजो,  
 सुखकर सारी वस्तुनो कर प्यारजो;  
 दान दया संयम शीयलने सत्यता,  
 समता आदि वस्तुनो स्वीकारजो. व्यापारी० १  
 सोदागर सद्गुरुजी साचा मानजे,  
 लोत्तादिक चोरोनो करजे ख्यालजो;  
 लाज मळे ते साचवजे उपयोगधी,  
 अन्तरदृष्टिने करजे रखवालजो. व्यापारी० ३  
 स्याद्वाद दृष्टिनां करजे त्राजवां,  
 सहनसौलता कातर सारी राखजो;  
 गज राखो व्यापारी आतमज्ञाननो,  
 स्थिरता गादी बेशी साचुं जाखजो. व्यापारी० ४  
 प्रतिक्रमणाना रोजमेलधी देखजे,  
 दीवसमां शुं मलीयो लाजालाजजो;  
 बाह्य लक्ष्मीनी चंचलताने वारजे,  
 जलनुं बिन्दु पदियुं जेवुं लाजजो. व्यापारी० ५  
 दुःखने पण सुख मानी हिम्मत धारजे,  
 परपरिणति वेश्यानो संग निवारजो;  
 क्वायिकजावे दानादिक गुण लाजधी,  
 जन्म जरानां दुःख नासे निर्धारजो. व्यापारी० ६  
 मायाना व्यापारो त्यागी ज्ञानधी,  
 अन्तरना व्यापारे धरजे ध्यानजो;

१५९

बुद्धिसागर अनंत सुखदां सम्पजे,  
आतम आवे सिद्ध बुद्ध जगवानजो. व्यापारी० ७  
साणंद ॐ शान्तिः

चेतावुं चेतीलेजेरे-ए राग.

॥ पद १०३ ॥

जीवत्तना जरुर जावुरे फोगट मायामां शुं फसीयो,  
मरणतणो जय मोटो माथे, कोइ न आवे साथे;  
इसतां हरशे काळ ऊपटमां कहुं त्रिज्जुवन नाथे. १  
वैडुं करजो सैडु करजो, करजो लटपट चाळा,  
आमाअवळी बाथ जरी पण जरवा पके उचाळा. २  
नाहारुमरा पर पंचाते करजो कजीया वाते,  
काळ काळीन हरशे लाते, जाशो खाणुं खाते. ३  
चोरी चुगली निंदा कीधी, परने गाळो दीधी,  
मनमां पाप करीने जारी, नरक वाट ऊट लीधी. ४  
प्रज्जु जजने जुली ज्ञोळा हुनियामां क्यां दोमे,  
बुद्धिसागर माया पथरे सीदने माथुं फोमे. जीवण ५  
साणंद.

महावीर स्तवन.

॥ सौरठ. २०४ ॥

वहाला त्रिशलानंदन वीर जीनेश्वर तारजोरे,



१६०

जाणो पुत्र तुमारो वीनतनी अवधारजोरे व्हाला०  
 रमत गमतमां जीवन गालु, कामक्रोधथी तनडुं बालु,  
 प्यारा करुणामृत सिंचनथी ताप निवारजो, व्हा० १  
 ज्ञानविना हृदये अंधारु, करशे तुमविण को मुज सारु,  
 दुखकर कामक्रोध विषयादिक शत्रु संहारजोरे. २  
 जक्ति करु जावे शिरसाटे, वळवा मोह नगरनो वाटे,  
 बालक कहीने अंके जीन बेसारजोरे. व्हाला० ३  
 प्रेमविना लुखी ठे जक्ति, गुणपर्यायविना जेम व्यक्ति,  
 दोन दयालु अशुभ वृत्ति ठारजोरे. व्हाला० ४  
 शरण एक तारुं ठे साचुं, निशदिन तुज जक्तिथी राचुं,  
 बुद्धिसागर बालकने उगारजोरे. व्हाला० ५

साणंद.

॥ मराठी साखी. १०५ ॥

मानवजव पामी सुखकारी चेतीळ्यो नरनारी,  
 जन्म जराना दुखमां टाली पामो ध्रुवकी तारी;  
 प्रजु ध्यानेरे अजरामर अइ ठरशो,  
 जवसागर ऊट तरशो. प्रजु० १  
 बाग कराव्या महेल चणाव्या घमघम गाम्नी दोमे,  
 जुवानीमां जुवति संगे परनारी मन जोमे. प्रजु० २  
 धन छुटे नहि तन छुटे पण, कंजुस धर्मनी वाटे,  
 पापकर्ममां लहमी खर्चे, बेसी पापी माटे. प्रजु० ३

१६१

धर्मने ढोंग करीने मान्यो, आप मतिथी चाढ्यो,  
 आयुष्य अवधि पुरी आतां ठालो मालो ढाढ्यो. प्र० ४  
 ठेल उबोळो अइने फरतो ठमठम करतो म्हाढ्यो,  
 फक्करु अइने फुली फरतो, जमने ऊरुपी जाल्यो. प्र० ५  
 जीवना जाणी लेने जीनने, पापीने जीन तारे,  
 बुद्धिसागर जीन जक्तिथी, उतरो पेली पारे. प्र० ६  
 साणंद.

॥ राग मराठी साखी. २०६ ॥

जुली जव जमणा झंझाले, फागट आयु गालो,  
 मानो घर महेलोने मारा, पण जरशो उचाळो;  
 अरे क्यांथीरे अकल नंधी सुजी, कदी वन्ध्या माय न डुझी.  
 क्युं कजीयो कंकासो करता, आना अवळा फरता,  
 जन्म्या तेने मरवुं माथे, मरवा जेवा खरता. अरे० १  
 कुटुंब कबोत्रो मारा मानी, स्वारथमां सपनायो,  
 नोति त्यागी अवगुण रागी, लहमीथी ललचायो. ३  
 लोत्रे लक्षण सघळां खोयां, अजिमान बीज बोयां,  
 धर्मवात तलजार रुचे नहि, कर्यां कर्म नही जोयां. ४  
 साधु देखी उटकी जातो, पापीथी हरखातो,  
 निंदा लवरी वैर झेरनी, करतो निशदिन वातो. ५  
 चेती लेने पामर प्राणी, सद्गुरु शरणुं तारे,  
 बुद्धिसागर सत्संगमथी उतरो पेली पारे;  
 लेजो ल्हावोरे मानव जवनो प्राणी. अरे. ६  
 साणंद.

१६२

॥ पद २०७ ॥

मारु मारु तमे शुं करो रे, स्वप्ना जेवो संताररे,  
 झांझवाना जल जेहवा, सुख नथी तलजाररे:  
 प्रेमे प्रचु गुण गाइए, कथुं साथे थनाररे,  
 चेत्या चेतनने पामीया, थयो जयजयकाररे. प्रेमे० १  
 फुड्यो फोगट शुं फंदमां रे, फुले तेटलां फोकरे;  
 ठाठमाठ बंधाणी ठाठनी, पने पाठळ पोकरे.प्रेमे० २  
 मायामा सुंजी शुं मरो रे, बाळ मोटा मरनाररे;  
 मरनाराने रुवे मानवी, रोनारां जनाररे. प्रेमे० ३  
 सारु सारु जीव शुं करे रे, नथी मायामां साररे;  
 जेवा धुमानाना बाचका, जेवो वेड्यानो प्याररे.प्रे. ४  
 रोफ रोबरु शुं मारता रे, जोने कसाइना ठोररे;  
 जेवुं जळोनुं फुलवुं, पुंठ जेवी ठे मोररे. प्रेमे० ५  
 लाखचोराशीमां ज्म्यो रे, वेठयां दुःख अपाररे,  
 पुण्ये मानवज्जव पामीयो, हजी हाथे न हाररे.प्रेमे. ६  
 कोइक घलाणा घोरमां रे, केइ बाळया मसाणरे;  
 जोनारानी गति एहवी, जीव जुहुं न जाणरे.प्रेमे० ७  
 सद्गुरु सेवा साधनारे, धरो धर्मथी प्याररे;  
 बुद्धिसागर गुरुदेवनो, खरो मोटो आधाररे. प्रेमे० ८

साणंद.

१६३

॥ पद २०८ ॥

ज्ञक्ति करो जगवंतनी रे, मन लावीने प्याररे,  
 प्रेमे प्रचुपद पूजीए, तजी विरुवा विकाररे;  
 ज्ञक्ति जगतमां दोहीली, सहु शास्त्रनुं साररे,  
 कटे कोटि जन्मनी कल्पना सुख शांतिनुं द्वाररे. ज० १  
 रणमां चढ्यो वीर वेगथी रे करे पागो न पायरे,  
 जुझे धरुथी कपातां शीर ते, एवो ज्ञक्तिनो न्यायरे. ३  
 बळी जवाने चालतो रे, सती हर्षे हरखायरे;  
 पमे ते च्हेमां प्रेमथी गुण तेना गवायरे. ज० ४  
 पपैयो पियु पियु बोलतारे, कर्यो मेघशुं नेहरे,  
 अन्य पाणी नही आज्ञमे, पमे तोपण देहरे. ज० ५  
 तन धन जूठुं जाणोनेरे, दील लावीने रागरे;  
 साचा साहिवने आदरो, धरी श्रद्धा वैराग्यरे. ज० ६  
 कायर थइ नही कंपीएर, लमो कर्मनी साधरे,  
 करी केशरीयां जीतीए, ज्ञालो मुक्तिनो हाथरे ज० ७  
 स्हेल राधावेध साधवारे, पण ज्ञक्ति मुश्केलरे,  
 बुद्धिसागर गुरुसंगथी, जोतां लागेठे स्हेलरे. ज० ८  
 साणंद.

पद २०९ राग जीजोटी.

( नाथ कैसे गजको बंध गोमायो—ए राग. )

परमपद परमात्म गुण गावुं, प्रेमे निशदिन ध्यावुं. १

## १६४

सार शुद्ध सिद्धांत सकळनुं, आतम तत्व प्रकाश्युं;  
 ध्याता ध्येय ध्यान एकत्वे, सिद्ध समु सुख ज्ञास्युं. १  
 आतम परमातम विवेचन दुःख ममता हरनारु;  
 अन्तर्यामी साख पुरे ठे, लाग्युं ते मन प्यारुं. प० ३  
 ज्ञक्ति ध्याने उपासन योगे, साचो साहिव सेवुं;  
 पुरण तत्व स्वरुपे खेलुं, निजज्ञक्ति निज देवुं. प. ४  
 शुष्क ज्ञानथो काज न सिद्ध्युं, रद्देषीथो घट रीझुं;  
 अन्तर्यामि सेवा साधु, खळथी कांइ न खीजु. प. ५  
 कृयोपशमथी बाह्यरमणता, जवमांइ जटकावे,  
 कृयोपशमथी अन्तर रमता, समजावे शिव आवे. ६  
 ज्ञुलु ज्ञान जगतनुं ज्यारे, जागे अनुजव त्यार;  
 क्हायिकजावे सर्व प्रकाशक, उतरे पेली पारे. प. ७  
 अविहर्तु राग मन रंगाणुं, अविहर्तु रटना लागी;  
 बुद्धिसागर ध्यान दशाथी, अन्तर्ज्योति जागी. प. ८  
 साणंद,

॥ पद २१० ॥

(वैदरजी वनमां वलवले. ए राग. )

जागीने जो तुं जीवता, कोण ठे तुं शुं कर्म;  
 क्यांथी आंव्या क्यां जावशे, मूर्ख समज्यो न मर्म. १  
 मिळकतमां शुं मोहीयो, जूठुं जगनेरे जाण;  
 देही पण नही देह ठे, परखो देह प्रमाण. जाण २

## १६५

कुरु कपटमां काठतां, जूना जीवतर जाइ  
 अंते एकीलो आतमा, साची धर्म सगाइ. जा० ३  
 मुंज्यो शुं माया मानीनी, कदी मूके न काळ;  
 लाख लखोपति लाजमां, बन्या अंते बेहाल. जा० ४  
 अथमातो शुं आशमां, आवे आशा न अंत;  
 चतुर विवेको चेतनी, सेव सद्गुरु संत. जा० ५  
 काच कुंप काया कारमी, ठाला मुकी दे ठाठ;  
 जजी ले प्रज्जुने जावथी, अरे पद्दोर तुं आठ. जा० ६  
 जीवतर चाढ्युं जाय ठे, जेवुं नदीजनुं नोर;  
 धर्म धरो धरी ध्यानने, वाटे वळजेरे वीर. जा० ७  
 आव्यो अवसर आतमा, जोळा जूलम जूल;  
 बुद्धिसागर मोह बाजीमां, अंते धूळनी धूळ. जा० ८  
 साणंद.

॥ पद. १११ ॥

( जूढ्यो मन जमरा तुं कयां ज्जम्यो. ए राग. )

पामर प्राणी न पारखे, आव्यो हीसोरे हाथ  
 कापीअरे कडपवृहने, जरे बावळीए बाथ. पा० १  
 रासज साकर शुं करे, जेने विष्टा शुं राग;  
 झाह लुंवने शुं करे, काळो कपटीरे काग. पा० २  
 लालचथी ललचाय ठे, प्रमदा देखीरे प्रेम;  
 विरुवा विषयमां व्हाल ठे, नथी नीति नेम. पा० ३

१६६

दान देवामां दीनता, प्रभु पूज्यामां पंग;  
 झूरो ठे निज स्वार्थमां, ढोल जेवा कुढंग, पामर० ४  
 आशाना आधीन ठे, दया देव न दील;  
 सद्गुरु संत न सेवतो, जेवो वननोरे जिह्नु. पा० ५  
 कस्तुरीमृग गंधने, लेवा मारेरे दोट;  
 कस्तुरी ठे नाजिमां, जेनी वर्ते न खोट. पामर० ६  
 झूल्यो पामर प्राणीयो, प्रभु परखया न प्रेम:  
 अंतरना अज्ञानथी, हार्यो हीरो नेम. पामर० ७  
 सद्गुरु शरण कर्या विना, जाय जन्मारो फोक;  
 बुद्धिसागर मोहबाजीमां, फुले डुनिया फोक. पा० ८  
 साणंद.

—(०)—

पद. ॥ २१२ ॥

( वैदरज्जी वनमां वलवले—ए राग. )

सेवो सद्गुरु प्राणिया, संत सेव्याथी सुख;  
 कोटी जन्मनी कळपना, टाळे कर्मनां दुःख. से० १  
 आदित्यवार नपासीए, रुना आतमराम;  
 सोमे समता शांतिथी, करिए धर्मनां काम. से० २  
 शुद्ध बुद्ध परमात्मा, बुधवारे सेव;  
 गुरुवारे गुण गाइए, जय जय गुरुदेव. से० ३  
 शुक्रवार सोदामणो, सुणो सूत्र सिद्धंत;  
 जामे ज्योति ज्ञाननी, टळे जवनी ज्ञांत. से० ४

१६७

झूरा थइए ज्ञानमां, कीजे संतनो साथ;  
 शनिवारे शुभ्र आतमा, कीजे हीरो हाथ.   से० ५  
 कहेणी रहेणी राखीए, रटो आतमराय;  
 बुद्धिसागर जावथी, लागो सद्गुरु पाय.   से० ६  
 साणंद.

( वैदरञ्जी वनमां वलवले—ए राग. )

॥ पद संत उपर. २१३ ॥

संत समागम दोहिलो, दोषो सहु हरनार;  
 सुधरे क्षणमां आतमा, फामो जवजळ पार. संत० १  
 नाखो अग्निमां लाकरां, तुरत जसम थनार;  
 संत समागम अग्निथी, बळे कर्म विकार. संत० २  
 स्वप्न दशा कोटि वर्षनी, जागंतां ते जाय;  
 गंगाजळथो निर्मळा, सद्गुरुनो न्याय. संत ३  
 स्पर्शमणिना स्पर्शथी, लोढुं सोनुं थाय;  
 रवि उदये जगमां जुन, सर्वत्र जणाय. संत० ४  
 इअळ जमरी संगथी, जमरी पदपाय;  
 बुद्धिसागर सद्गुरु, संगम महिमाय. संत० ५  
 साणंद.

॥ पद २१४ ॥

जायठे जायठे जायठेरे, आ जुवानी चाली जायठे;



१६८

पाणीनो रेलो जलनि जरती, आयुष्य घटतुं थायठेरे.  
 आकाशे चाले वादळोयो, जेवो विजळो चमकारठेरे.  
 मनमां जाणे थानुं मोटो, मनमध्ये मकलायठेरे. ३  
 रमणीक रामा तनधन देखी, मूरख मन जरमायठेरे.  
 फुलो फरे फूलणजो पेठे, रोकमांहि रगमायठेरे. ५  
 मनमां जाणे मारा सरखो, जगमां नहि जणायठेरे.  
 सटपट लटपट झटमां करतो, जमना पास पकमायठेरे  
 शुं लेइ आव्यो शुं लेइ जाइश, फोगट शुं फुलायठेरे.  
 सद्गुरुदेवने धर्म जजिले, बुद्धिसागर सुख थायठेरे. ९  
 विजापुर.

॥ स्तवन ११५ ॥

प्रभुजी तारो व्हालो लागेठे देवार—ए राग.  
 नमि जिनवाळ नमेठे आवार, पार उतारो, पार उतारो  
 तारो तारो तारो तारो तारो प्रभुजी आवार. नमि०  
 लाखचोराशी जीवायोनि, जटक्यो वार अनंत,  
 पुण्ये मानव जव पामोने, शरण ग्रहं जगवंत;  
 पार उतारो पार उतारो, तारो तारो तारो तारो तारो  
 चार अतिशय जन्म थकी ठे, जगणीश देवना कीध,  
 केवळ प्रगटे एकादश सहु, चोत्रोश अतिशय सिद्ध;  
 पांत्रीशवाणो पांत्रीशवाणी, सुणोसुणी सुणीसुणीसुणी  
 लहो जवपार, पारउतारो, पार उतारो तारो. नमि० ३

१६९

चंदने चाहे चातक पक्षी, बाळ चाहे जेम माय;  
तेम प्रजु तुम दर्शन चाहु, बुद्धि कहे जीनराय,  
बाळनगारो, बाळनगारो, प्याराप्याराप्याराप्याराप्यारा.

नमि जिनराय नमि० ४

विजापुर.

॥ सिद्धाचल स्तवन. २१६ ॥

( अवतो पार जये हम साधु. )

श्री सिद्धाचल नयणे नीरखी,  
सिद्धाचल मुज रुप लह्युरी,  
जव जय ब्रमणा ब्रांति जागी,  
शत्रुंजयगिरि नाम ग्रह्युरी. श्री सिद्धाचल० १  
कर्माष्टक शत्रु जय जंजन,  
विमलाचल मनमांहि वस्योरी;  
हुं तुं जेद जाव दूर जातां,  
ध्याताथी नहि दूर खस्योरी. श्री सिद्धाचल० ३  
स्थिरपणे तुं हृदये जास्यो,  
तुज दर्शनथी हर्ष जयोरी;  
अजरामर दुःख वारक दर्शन,  
करतां मोह ते दूर गयोरी. श्री सिद्धाचल० ३  
सहु तीरथनो नायक तारक,  
कर्म निवारक सिद्ध खरोरी;

१७०

अज अविनाशी शुद्ध शिवंकर,  
 विश्वानंद शुद्ध नाम धर्योरी. श्री सिद्धाचल० ४  
 अनहद आनंददायक निर्मल,  
 तुज परदेशो शास्त्र कह्योरी;  
 जे देखे ते तुजथी न जुदो,  
 आपोआप स्वप्नाव रह्योरी. श्री सिद्धाचल० ५  
 स्थावर तीरथ निश्चय तुं ठे,  
 प्रस प्राणी तुज दर्श करेरी;  
 स्थावर तीरथ पोते कौतुक,  
 संगत तेहवुं रूप धरेरी. श्री सिद्धाचल० ६  
 जंगम तीरथ गुरु मुख वाणी,  
 सुणतां महातम चित्त ग्रह्योरी;  
 निशदीन तुंहि तुंहि रटण करु हुं,  
 मन मंदिरमां तुंहि रह्योरी. श्री सिद्धाचल० ७  
 तीरथ तीरथ करतो जटक्यो,  
 पण नहि आतम शान्त ज्योरी;  
 मुक्तिराज शाश्वत गिरि देखी,  
 जवदावानल दूर गयोरी. श्री सिद्धाचल० ८  
 पापी अजवी दूर जवी प्राणी,  
 दर्शन स्पर्शन कबु न करेरी;  
 सहजानंद तीरथ ए फरशी,  
 जव पाथोधि जव्य तरेरी. श्री सिद्धाचल० ९

१७१

झ्यजावथी तीरथ समजी,  
 सेवो जावो ध्यान धरीरो;  
 सिद्धचल आदीश्वर पूजी,  
 बुद्धिसागर शांति वरीरी. श्री सिद्धचल० १०  
 महेसाणा.

॥ गुंहली २१७ ॥

जीरे परव पजुसण आवोयां, तमे धर्म करो नरनार;  
 गुरुवाणो सुणो एक चित्तथी, जेथो पामो जवजलपार  
 देवदर्शन टंक दो कोजोए, प्रजु पूजा करीए सार,  
 पापारंजनां कामो टाळीए, करो धर्म तणो व्यापार. २  
 आठ दीवस पुण्ये पामतां, करो शक्तिपणे उपवास,  
 शील पाळोए शुद्ध जावथी, कदी जुठुं न बोलीए ३  
 पक्कमणुं दो टंकनुं करो, नहि रमीए कदी जुगार,  
 वारंवार पजुसण नहि मळे, लही मानवनो अवतार. ४  
 जेवुं करशो तेवुं पामशो, जाणो आ संसार असार,  
 जीव एकलो आव्यो एकलो, जशे परजवमां निरधार  
 पाप कर्म करी घन मेळव्युं, तेतो साथे न आवे लगार,  
 चेत चेत चेतावुं जोवना, तने सान न आवे लगार. ६  
 घनी लाख टकानी वही जशे, नहि मळशे टाणुं गमार  
 रुहुं परम पजुसण सेवतां, बुद्धिसागर जयजयकार,  
 सह संघमां हर्ष अपार. जीरे० ७  
 महेसाणा.

१७९

॥ पद शामळीयानी पाघकी—ए राग. २१८ ॥  
 देखो देह देरासर मांदि परमदेव आतमा,  
 बन्दो बन्दोरे जविक, सुजाण उगी परजातमां,  
 देह देरासर दीपतुरे, तीर्त्ता लोक मजार,  
 लोकाकाशनी पेठे तेनो, वर्तेठे आकार. परम० १  
 मतिभ्रुत दोआंखे करी रे, देखो समकित द्वार,  
 पेसंतां तेमां जलारे, दोठा देव जयकार. परम० २  
 बे कर जोकी वन्दीएरे, वीर्योद्धास वधंत;  
 अष्ट प्रकारी पूजनारे, कीजे मन एकंत. परम० ३  
 उपशम जल कलशे जरी रे, प्रेमे करो पखाल,  
 अकिन्चनता केशेरे, पुजो परम दयाल, परम० ४  
 उदासीनता पुष्पनी रे, गुंथी माळ चढाव;  
 ध्यान धूप प्रगटावीनेरे, मोह अशुचि हठाव. परम० ५  
 ज्ञानदीप प्रगटावीएरे, होवे महा उद्योत,  
 संयमना शुद्ध स्वस्तिकेरे, मळशे ज्योतिमां ज्योत. ६  
 अनुजव रस नैवेद्यथी रे, पामो सुख अनन्त;  
 शिवफल पुजन शेवनारे, जे करशे ते महन्त. ७  
 रूपारूपी स्वरूपथी रे, शक्ति अनन्त सदाय;  
 वैखरीथी गावतारे, वचन अगोचर थाय. परम० ८  
 पुष्टालम्बन जाणीएरे, सूत्रसिद्ध सुखकार;  
 जिन प्रतिमा जिनवर समीरे, पुजो धरी व्यवहार. ९  
 निमित्त कारण सेवतारे, उपादान शुद्ध थाय;

१७३

नयभापेके मानतां रे, जिनशासन जयकार. प० १०  
 उपादान समरे यदारे, आपोआप पुजाय;  
 बुद्धिसागर सुख लहरे, चिदानन्द गुण गाय. प० ११  
 महेसाणा. ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः

॥ पद ११ए ॥

लगा कलेजे ठंड गुरोकारे—ए राग.

जया अनुजव रंग मजोठारे, नसकी बात न बचने थाती;  
 वीररसनो तो अनुजव जाणे, मर्दजनोकी ठाती.  
 पतिवृता पतिवृत्तकुं जाणे, कुलटा लातो खाती. ज. १  
 शाब्दिक तार्किक पणित ठाके, ते पण त्यां अइ थाके;  
 शब्दतीर पण ज्यां नहि पढोचे, शब्दवेधीनां ताके. ज. २  
 गर्जमांदि तो बोलताने, बहिर जन्म तब मूगे;  
 मूगे खाया गोळ नसकी, बात कबु न करुंगे. ज० ३  
 जाणे सोतो कबु न कहेवे, परमास्थ तस सच्चा;  
 बुद्धिसागर सद्गुरु संगे, पक्का रहो नहि कच्चा. ज० ४  
 माणसा. शान्तिः

लगा कलेजे ठंड गुरोकारे—ए राग.

॥ पद २२० ॥

शूरानी गत शूरा जाणरे, त्यांतो कायर धरधर कंपे;  
 कथा पुराणी बहु करेरे, राम राम कीर जंपे;

१७४

परमारथ पामे सो पूरा, नहीं वळे कंइ गप्पे. शू० १  
 अविहक प्रीत पतिशुं लागी, निझ गइ अब जागी;  
 जल बीन मिन रहे न विखंडुं, राग गयो पण रागी. २  
 कान आंख बिन मारो वाढहम, सुणतो ने वळी निरखे;  
 रुपातीत पण म्हारो स्वामी, रुपारुपीकुं परखे. ३  
 सहज स्वजावे अनुजव रसकुं, पीतां चढे खुमारी;  
 बुद्धिसागर कोटि प्रयत्ने, नतरे नहीं उतारी. शू० ४

माणसा. शान्तिः

लगा कलेजे ठंड गुरोकारे—ए राग.

॥ पद. १११ ॥

जिझुक होकर करी जवाइरे, ठेर ठेर आशा कीध सगाइ  
 जटकत जटकत जूलो पमियो, ठाम स्थिर नहीं ठरीयो  
 राजा पोते जिझुक भ्रमणा, बुद्धि दुःखनो दरियो. १  
 मागे तेने कदी न मळशे, मळशे ते नवी रहेशे;  
 आप आपका खोजे घटमां, आनन्द अनहद लेशे. २  
 ध्यान समाधि घटमें लागे, कुघा पीपासा जागे;  
 रंगाए ते कदी न रागे, श्वासोश्वासे जागे. जि० ३  
 आशा तृष्णा जोर इठावी, चित्त निजपदमां राखे;  
 बुद्धिसागर जिझुक सच्चा, अनुजव अमृत चाखे. जि. ४

माणसा. शान्तिः

१७५

लगा कलेजे ठंद गुरोकारे—ए राग

॥ पद. १११ ॥

घट खोज्या बिन पार न आवेरे, दोरुत दोरुत मननीदोटे  
 पुस्तक शोध्या वायु रोध्या, पनी खबर नहीं घरकी;  
 सद्गुरु संगे रहो जमंगे, लहो खबर अन्दरकी. घ०१  
 ज्यां त्यां माथुं मारीनेरे, जूल्यो जमे पर घेर;  
 परमां निजने शोधवोरे, अहो महा अन्धेर. घ० २  
 मृगलो कस्तुरीनी गंधे आमो अवळो दोमे;  
 अमणाए जूल ठे ते मोटी, तोमे सो निज जोमे. घ०३  
 परनो कर्ता परनो हर्ता, निजगुण सहेजे धर्ता;  
 आप स्वरुपे आप प्रकाशे, समजे सो जन तरता. ४  
 आतम रुचि गुरुमम कुंची, लही उधेको तालु;  
 बुद्धिसागर अवसर पाकर, निज घरमां धनजालु. ५  
 माणसा ॐ शांति:

लगा कलेजे ठंद गुरोकारे—ए राग.

॥ पद. २२३ ॥

सुण निज देशी बचन हमारारे, साथी जमतो तुं परदेशे  
 परदेशे गाळे दीन कलेशे, घनी न सुख विश्रामा;  
 तमके गांये सुख नहिं कांये, उरता नहि एक ठामा. १



१७६

सगां संबंधी निज घर जूढयो, परघर दुःखमां डुढयो;  
 दुःखमां सुखनी आश धरीने, फोगट फुलण फुढयो. २  
 निज घर नारी रोती ज्ञारी, तेने तें विसारी,  
 दुःखमां दीवस गाळे गरीवनी, गइ अकल कयां तारी. ३  
 लाख चोराशी बजारमांहि, जमोश घाटो घाटे;  
 बुद्धिसागर अवसर पाकर, वळजे निज घर वाटे. ४  
 माणसा.

लगा कलेजे ठंद गुरोकारे—ए राग.

गुरु महिमा पद. ११४

गुरु विना कोइ ज्ञान न पावेरे, वांचो पुस्तक पोथीपानां,  
 गुरुनी श्रद्धा गुरुनी जक्ति, गुरु आज्ञा दील राखे,  
 कुगुरुनो जरमाव्यो जमे नहि, सो अनुजव रस चाखे. १  
 उपरधी गुरु नाम धरावे, मनमां नही विश्वासा;  
 आपमतिथी मनमां म्हाले, ते नही गुरुका दासा. २  
 माथा साटे माल जेवी, गुरुनी जक्ति करता;  
 गुरु वचनामृत पीतां प्राणी, अनुजव सुखमां वरता. ३  
 कालादिक सामग्रीएरे, वर्ते सज्जन प्राणी;  
 बुद्धिसागर कोइक वीरला, समजे गुरुनी वाणी. ४  
 माणसा. ॐ शान्तिः

१७७

लगा कलेजे बेद गुरोका—ए राग.

॥ पद. ११५ ॥

शुष्कज्ञान शुं करी शकेरे, पांखो बिन चाले नहि पंखी  
 तर्क वितर्के वाद विवादे, आपभतिने थापे;  
 अंधारे अथनाणा लोको, शुद्ध मार्ग नुठथापे. शु० १  
 सत्य मार्ग नहि दीलमां सूजे, गुरु वचने नहि बूजे,  
 ब्रह्मनी वातो करता मिथ्या, पकू ताणमां झुझे. २  
 परमारथ हेतु नबी जाणे, शंकाथो मन मोळे;  
 गहन वातने सत्य ज्ञाननी, युक्तिथी कोइ तोळे. ३  
 करवानुं ते दील न धरता, ब्रह्मज्ञानी थइ फरता;  
 जेम सोजाथी जाणे जाणो, तेम निजने अनुसरता. ४  
 पुरुषार्थने प्रेमे पकमे, नहि प्रीति जस झघमे;  
 बुद्धिसागर आतमज्ञाने, पोतानुं नहि बगमे. शु० ५  
 माणसा.

कोइ जेद अगमरा बुजे, वाकुं परब्रह्म झट सुजेरे हेजी

ए राग. ॥ पद २२६ ॥

कोइ निज गुरु घटमां बुजे, वाकुं अगम पन्थ ऊटसुजेरे  
 सद्गुरु साहेब घटमां समजी, लेना उसका नामा;  
 अनामीका कोइ नाम न जाणे, सो परमातम रामा. १  
 श्वासोश्वासे निशदीन समरो, रही ध्याने गुलताना  
 अलख निरंजन निर्जयदेशी, देखे सो मस्ताना. २

१७८

लगी समाधि मिटगइ व्याधि, ज्योति ज्योत मिलाया  
 रत्नत्रयीनी स्थिरता ठाजे, सोहि चरण परखाया. ३  
 मगनमण्डलमे नोवत बाजे, जलधर नन्न ज्युं गाजे;  
 ताळी अनुन्नवरसनी लागी, तखते स्वयं त्रिराजे. ४  
 स्थिरता सुखमां हंसा खेले, जेद तस विरला लेता,  
 बुद्धिसागर आत्म उजागर, दशा लहे ते चेत्या. को. ५  
 माणसा ॐ शांतिः

॥ पद २२७ ॥

आतम तत्व अनादिरे, आदि सिद्धपणे तस पाउ;  
 निश्चयनयथो निर्लेपी जे, आप स्वरुपे गाउ. आ० १  
 जूढ्यो पण ते नहि जूलाए, चिदानन्द पद वासी;  
 काशी जमना गंगा घटमां, मिटगइ उदासी. आ० २  
 ज्ञाता ज्ञेयने ज्ञान त्रिपुटी, नित्यपणे प्रकाशी;  
 जन्म मरणनी दुग्धा मिटगइ, दीलवर्ति उदासी. ३  
 सहू रुढि मुज घटमां ज्ञासी, कोने दउ साबाशी;  
 बुद्धिसागर आतमज्ञाने, मिटे सकल दुःखराशि. ४  
 माणसा.

॥ अवळी वाणी. ॥ पद २२८ ॥

पीपळाना जारुपर वेगं पंखी दोयरे,  
 तेमां गुरु चेलो एक ज्ञानथी जोयरे; जीजीजी० १

१७९

अग्निमांथी जळ प्रगटयुं, नज्र पहोंव्यां पाणी रे;  
 गायनी कुखेथी मोटी सिंढण वीआणी रे. जी० २  
 दोनारीने खीलो डुवे जैस बेठी रुवे रे;  
 सती तो वेश्याने खाट जुगारीथी सुवे रे. जी० ३  
 राजातो प्रजाथी बोवे अंधारुतो दीवे रे,  
 अजवालु तो अंध देखे, सैने सोय सीवे रे. जी० ४  
 तिलोतो घाणीने पीले, उखटी ए वाणी रे,  
 बुद्धिसागर त्यां शुं जाणे, डुनीया दीवानी रे. ५

माणसा. शान्ति:

॥ पद २२९ ॥

लुंटातो घोळे दहामे रे, चौटा वच्चे राजा खरो,  
 जुएळे अन्ध आंखेरे, स्वामिजीनी व्हारे चढो;  
 क्रूर लुंटाया शुर लुंटाया, रंक अने श्रीमान,  
 पेट जरीने शेठ लुंटाया, नागरने नादान;  
 मारो स्वामो ज्रोळोरे, पोना एनी डुर करो. लु० ?  
 बिद्धी पाळळ उंदर धायो, घास ठोरने खाय,  
 शिला घोबीने धुवे त्यां, आरो कौतुक पाय;  
 जूमिपर मीन चाखेरे, अग्निए बळे पाणी जरो. २  
 शिष्य गुरुने नित्य ज्ञावे, वानर जणतो वेद,  
 नाटकीयाने डुनीया पूजे, मोटाने मन खेद;

१६०

बुद्धिसागर समज्जिरे, माया महोदधि तरो. लुं० ३  
बोरीया आजोल. ॐ शांतिः ३

वाणीयारे मन माया लगानी मत जाजोरे वेपारी.

॥ ए राग. ॥ पद २३० ॥

आतमारे मन प्यारा लागीरे तारी प्रीतनी वैरागी,  
योगी रे यतिजन तने शोधतारे आतमा;  
गुणो अविनाशी केरा गायरे वैरागी. आतमा० १  
सात नयोनुं दुर्वीन करी रे आतमा;  
तेथी देखुं रे गुण धामरे वैरागी. आतमा० २  
रत्न जरेली पेटी पारखीरे आतमा;  
ताळां खोलीने धन देखीयुं वैरागी॥ आतमा० ३  
उग्योरे सूरज ज्ञान दीपतारे आतमा;  
माया अंधारु नाठुं डुरे वैरागी. आतमा० ४  
जागोरे योगीजन मुनि चित्त धरीरे आतमा;  
त्यागी सन्यासी फकीरे वैरागी. आतमा० ५  
मायारे सागरने जातु तरी रे आतमा;  
बुद्धिसागर पेले पाररे वैरागी. आतमा० ६  
विजापुर ( विश्वापुर ) ॐ शांतिः ३

१७१

॥ सिद्धचक्र स्तवन ॥

आज मारां नयणां सफल अयां—ए राग. २३१  
 मनना मनोरथ सवी फड्या, श्री सिद्धचक्र देखी;  
 अनुभव आनंद उठळ्यो, अंध श्रद्धा नवेखी. मन० १  
 सहेजानंद श्री नाथजी, विश्वानंद वखाणो;  
 शत्रुंजय शाश्वतगिरि, तीन जुवननो राणो. मन० २  
 मुक्तिराज विजयी सदा, अजरामर सुखवासी;  
 विमलाचलने वन्दतां, मिटे सकल उदासी. मन० ३  
 पापी डरजवि प्राणिया, देखे नहि शुद्ध स्थान;  
 गुरु नृत्तवंत प्राणीआ, पामे अमृतपान. मन० ४  
 दृष्टा दृश्यपसुं वरे, थाय पूजक पोते,  
 रत्न चिंतामणि हस्तमां, कयां तुं परमां गोते. मन० ५  
 दर्शन दुर्लभ ताहरां, वीरला कोइ पामे;  
 बुद्धिसागर ध्यावतां, मळीया निश्चय ठामे. मन० ६  
 आजोल. ॐ शांति:

॥ श्री शांतिनाथ स्तवन ॥

अजित जिणंदशुं प्रीतनी—ए राग. २३२  
 शांति जिणोसर वंदना, पूर्णानंदी हो सासय सुदगाण;  
 अप्पनिहयशासणधरा शिरेधरताहोतिहुअणजणआणशां  
 नियसत्ता प्रगटी करी, परसत्ता हो निजथी करी दूर;  
 साइ अणंत अस्कयठिइ, शुद्ध लढी हो जोगी जरपूर  
 कम्मठयनी वग्गणा, नासंतांहो निम्मल निव्वाण;

१८१

केवलनाणदिवायरु, ज्योतिज्योतेहो मळोया गुणखाण.  
 मनमंदिर मेळापथी, मुजसत्ताहो तुज सरखी थाय;  
 बुद्धिसागर सेवना, साध्यसिद्धिहो साधक परखाय. ४  
 माणसा.

कोइ एक भुमीआने ज्ञावेरे आंबो अमरठेजी—ए राग.

॥ योग पद २३३ ॥

कोइ एक योगियो विचारेरे, आतम अमर ठेरेजी,  
 जरा विचारी देहनगरीमां जुवो,

त्यारे अनुभव आतम जरुशेरे हेजी;

असंख्य प्रदेशी तखते बेठो,

ज्ञानिजन हाथमांहि चरुशेरे. आतम० १

काया मन वाणो थकी जुवो पानी धरो घट,

ध्यान सदा सुख वासी रे. हेजी.

गंगा यमुना तीर्थ सरस्वति, अन्तर प्रगटे काशीरे. १

दील दरीयामां जुवो अमर दीवो ठे ज्ञाइ,

कबहु न काळे नलवायोरे. हेजी.

तीनजुवन जस अंदर ज्ञासे, तेहि तुं अलख लखायोरे

नहि नाम रूप जेनां ज्योतिरुप तेतो सहि,

निजमां निज परखायोरे. हेजी.

निर्जय देशी शुद्ध प्रदेशी, ज्ञानिजन सोहि बतलायोरे.

धरी ध्यान एकतान लही निजधर ज्ञान,

सोहि गुरुने सोहि चेतारे. हेजी.

१८३

बुद्धिसागर अहो धन्य मनुष्यजव,  
समजे तेनी ठे आ वेळारे.

आतम० ५

विजापुर. ॐ शान्तिः

॥ अध्यात्म पद २३४ ॥

असंख्य प्रदेशी क्षेत्र तारुं, उपदेश वृष्टिधार आतम.  
हांरे वीरा आजनो दीन रळोयात. हेजी० १

क्रियानी करी कोदाळी ने विवेक बांधो पाळ. आतम.  
हांरे वीरा कुबुद्धिनां झांखरां काढ. हेजी० २

शुद्ध ज्ञानने ध्याननुं त्यां, रुहुं हळतो जोर. आतम.  
हांरे वीरा अलखनां बीज ववराव. हेजी० ३

वारु करो समकितनी त्यां, सद्गुरु टोयो मेल. आ.  
हांरे वीरा नगुरां पंखी उरार. हेजी० ४

अनुजवरसनी पुष्टि आतां, पाकी खेती पुर. आतम.  
हांरे वीरा सघळी फळी तव आश. हेजी० ५

आत्मधर्मनी खेती पाकी, जागी जवनी जूख. आ.  
हांरे वीरा चुकव्यां देवां तेणीवार. हेजी० ६

आप स्वजावे अज्ञयो त्यां, जीव ते शीव स्वरुप. आ.  
हांरे वीरा बुद्धिसागर गुण गाय. हेजी० ७

पेक्षापुर ॐ शान्ति.



१८४

( हवे मने हरि नामशुं नेह लाग्यो-ए राग. )

॥ प्रांत मंगलम् ३३५ ॥

श्री संखेश्वर पार्श्वजी तारजोरे व्हाला,  
 बाल करे ठे कालाबालारे श्री संखेश्वर०  
 धरणेन्द्र पद्मावती देवी, शासन सानिध्यकारी;  
 विघ्नापहारी मंगलकारी, साहाय्य करे सुखकारी रे. श्री.  
 श्री चिन्तामणी पार्श्वमंत्रना, जापे जग जयकारी;  
 दर्शन देइने डुखमां टाळे, महिमा जगत्मांदि जारो रे.  
 अनुभव अमृत ज्ञाननो धारा, बालक आपनां रे पामे;  
 संघ चतुर्विध शासन उन्नति, याज्ञे आपनाज नामेरे.  
 शांति तुष्टि पुष्टिना कर्त्ता, पाप पाखंड सहु इर्ता;  
 पार्श्वप्रभु नाममन्त्रना याने, जवसागर जीव तरतारे.  
 आत्मसमाधिना दातानेज्ञाता, अरजी आनरमांस्वीकारो  
 गांमो धडेलो बाल तुमारो, दया लावोने ऊट तारो रे.  
 निराकारने साकारवादनी, ताणाताणे केइ जुड्या;  
 जेडुनी पासेजेदलह्याविष्णु, जणतरमां व्रान्तिथीचूल्यारे.  
 निराकारने साकार तुं प्रभु, सापेहे सहु साचुं;  
 स्याद्वाद दर्शन ज्ञान विना प्रभु, जाएयुं हवे सहु काचुरे  
 कपटे कोटि प्रयत्नो करो कोइ, जुहुं ते सहु जाणुं;  
 स्याद्वाद दर्शन आत्मस्पर्शन, आत्म प्रदेशे रंगाणुं रे.  
 इष्टदेव ने गुरु सुखसागर, ने धर्मगुरु उपकारी;  
 बुद्धिसागर जय जय बोलो, जिनदर्शन बलिहारी रे. ए  
 शान्तिः शान्तिः शान्तिः

१८५

नुघवजी सन्देशो कहेजो श्यामने—ए राग.

हितशिक्षा ( गुंहळी. ) पद. १३६ ॥

सुखदायक हित शिक्षा साचो सांजळो  
 धरजो मनमां हेत धरी नरनारजो,  
 प्रजु जक्ति श्रद्धाथी सुखमां पामशो,  
 हरतां फरतां गणजो मन नवकारजो. सुख. १  
 निन्दा चाम्नी चुगळी करवी वारजो,  
 द्वेष करो नहि शत्रुपर तलजारजो;  
 आळ न देवुं परना तपर वैरथी,  
 पेट जरीने करशो नहि आहारजो. सुख. २  
 निज शक्ति अनुसारे लक्ष्मी धर्ममां,  
 वापरवी लही मानव जव अवतारजो;  
 हळी मळी संपीने घरमां चालवुं,  
 घरमां करवो नहि खटपटथी खारजो. सुख. ३  
 दीन दुःखी अन्धापर करुणा कीजीए,  
 परजपकारे पापकर्मनो नाशजो;  
 मनमां पण बुरुं नहि परनुं चिंतवो,  
 सारामां सारुं ठे घर विश्वासजो. सुख. ४  
 सुखनी वेळा जाग्य थकी जो संपजे,  
 त्यारे मनमां करवो नहि अहंकारजो,  
 दुःखनी वेळा दीलगीरीने त्यागीए,  
 एक अवस्था रहे नही संसारजो. सुख. ५

१८६

जुगारीनी संगत कीजे नहि कदी,  
 कुमित्रोनी सोबत दुःख दातारजो;  
 करवी पण हितशिक्षा मनमां धारवी,  
 परनारी वेश्यानो त्यजजो प्यारजो, सुख. ६  
 मातपितानी ज्ञक्ति करीए ज्ञावथी,  
 संकट परतां करवी परने स्थायजो;  
 नात जातना सामा पनीए नहि कदी,  
 नित्य सवारे लागो गुरुने पायजो, सुख. ७  
 वचन विचारी बोलो बहु मीठाशथी,  
 मोटा जननुं साचववुं बहु मानजो;  
 गंजोर मनना आजो सुखमां संपजे,  
 सद्गुरु गुणनुं करवुं जगमां गानजो. सुख. ८  
 समयसूचकता समताराखी चालीए,  
 धर्मशास्त्रनो धरजो मन आचारजो;  
 बुद्धिसागर सद्गुरु संगत कीजीए,  
 पामो तेथी ज्ञवसागरनो पारजो, सुख. ९  
 साणंद.

॥ पतिवृता स्त्री विषे ॥

नुधवजी संदेशो कहेजो श्यामने—ए राग. २३७  
 पतिवृता प्रमदाना धर्मो सांजळो,  
 प्रज्ञातकाले व्हेली उठे नारजो;

## १८७

- महामंत्र परमेष्ठिनो मनमां गणे,  
दिनकृत्योनो कर्मथी करे विचारजो. पति० १
- प्रतिदिवस लघुताथी विनये वर्तती,  
प्रेमे पमती सासु ससरा पायजो;  
गृहनां कार्य करे यतनाथी देखीने,  
वृद्धवालने खवरावीने खायजो, पति० २
- नणंद जेठाणी जेठ दीयरने दासीन,  
वर्ते सदाचरणथी सहुनी साथजो;  
ठपका म्हेणां सहन करे सहु प्रीतथी,  
नवराशे जजती ते त्रिजुवन नाथजो. पति० ३
- बालक बच्चाने जाळवती प्रेमथी,  
कदी न करती कूटुम्ब साथे खारजो;  
मोटुं पेट करीने सहनुं सांजळे,  
परपुरुषथी कदी करे नहि प्यारजो. पति० ४
- मीठा वचने बोले सहुनी साथमां,  
सुख दुःख वेळा मन राखे समजावजो;  
घरनी वातो द्वेषी आगळ नहि करे,  
धर्म कर्मनो करती मनमां लहावजो, पति० ५
- नहि पंजेळेपतिने हठीली अइ कदी,  
संकट पमतां पतिने करती स्हायजो;  
आफत आवे पतिने धीरज आपती,  
आळ चमे तेवा स्थाने नहि जायजो. पति० ६

१८८

ठेलठबीली बनीठणीने नहि फरे,  
 लोक विरुद्ध वर्ते नहि कंठे प्राणजो;  
 लाज धरे मोटानी कुलवट साचवी,  
 पति आज्ञा लोपे नहि सुखनी खाणजो. पति० ३  
 देव गुरुने वंदन करती ज्ञावथी,  
 सद्गुरु वचनामृत सांजळती प्रेमजो;  
 ग्रह्यां व्रताने प्राणांते पण पाळती,  
 सतीव्रताने साचवती धरी नेमजो. पति० ८  
 धर्मकर्ममां सर्वजनेने जोरुती,  
 बालक बालीकाने देती बोधजो;  
 ठपको पति आपे ते सर्वे सांजळे,  
 पतिना सामुं बोले न धरे क्रोधजो, पति० ९  
 सुलसा चंदन बाला सीता रेवती,  
 दमयंती सुज्जडा शुज्ज अवतारजो;  
 बुद्धिसागर सतीज एवी शोज्जती,  
 पाळो शीयळ कुळवंती शुज्ज नारजो. पति० १०  
 साणंद.

नधवजी संदेशो कहेशो श्यामने—ए राग.

॥ सट्टा विषे २३८ ॥

सट्टामां बट्टो ठे सज्जन सांजळो,  
 चिंतातुर मनहुं रहेवे निशदीनजो;

१८९

आशा तृष्णा वृद्धि दुःखमां संपजे,  
कुव्यापारे मुख पर आधीनजो. सट्टामां १

लोन्न तणो नहि थोन्न जुगारे जाणीए,  
घमोघमोमां रंग घणा बदलायजो;  
बीजो धंधो सुजे नहि सट्टा अकी,  
सर्वे वाते पुरो व्यसनी थायजो. सट्टामां २

मळे नहि शांति ए सट्टा संगथी,  
जळो अवस्था सट्टानी अवधारजो;  
जोष जुए कोइ सट्टाना व्यापारमां,  
जिह्वा हांल्लु सीके चढे नहि यारजो. सट्टामां. ३

चंचल लहमो सट्टाना व्यापारथी,  
समजो समजु मनमां नरने नारजो;  
त्यजो व्यसन सट्टानुं समजी सत्यने,  
करो प्रतिज्ञा गुरु पासे निरधारजो. सट्टामां. ४

लोन्नी लहमी लालचथी कूटायठे,  
त्यागो जुगटुं सट्टाना व्यापारजो;  
बुद्धिसागर न्यायोपार्जित वित्तथी,  
धर्मबुद्धि प्रगटे सुख मंगल मालजो. सट्टामां. ५

साणंद.

१००

उधवजी संदेशो कहेजो श्यामने—ए राग.

॥ पतिवृता स्त्रीविषे ॥

॥ हितशिक्षा. २३९ ॥

साची शिक्षा समजु स्त्रीने सानमां,  
 कदी न करवो प्राणपतिपर क्रोधजो,  
 सासु ससरानी हितशिक्षा मानवी,  
 पुत्र पुत्रीने करवो सारो बोधजो. साची. १

पति आज्ञाए कारज सहु घरनुं करे,  
 निंदा लवरी करे नहि तलजारजो;  
 पर पुरुषनी साथे प्रीति नहि करे,  
 पति दुःखे दुःखी शीलवंती नारजो. साची. २

पुत्र पुत्रीनुं प्रेमे प्रमदा पाळती,  
 लगे नहि घरमां कोइनी साथजो;  
 नित्य नियमथी धर्म कर्म करतो रहे,  
 समरे प्रेमे त्रण भुवनना नाथजो. साची. ३

लज्जा राखी बोले मोटा आगळे,  
 लक्ष्मी जेवी तेवुं नोजन खायजो;  
 लोक विरुद्ध वर्ते नहि कुळवट साचवी,  
 कुलटा स्त्रीनी साथे क्यांइ न जायजो. साची. ४

समता राखे सहु कारज करतां थकां,  
 शिक्षा देतां कदी नहि अकळायजो;  
 गंजीरता राखी वर्ते ससारमां,

१९१

एवी स्त्रीना सद्गुण सर्वे गायजो. साची. ५  
 देव गुरुने धर्मे ज्ञक्ति जेहनी,  
 संकट आवे पतिने करती स्हायजो,  
 बुद्धिसागर शीयळ पाळे प्रेमथी,  
 शीयळवंती नारी सुखमां पायजो. साची. ६  
 साणंद.

नुधवजी संदेशो कहेजो श्यामने—ए राग.

॥ पुत्रीने मानी शिखामण. २४० ॥

शिक्षा बालीकाने माता आपती,  
 संगत सारी बालीकानो राखजो;  
 करो विनय मोटांनो हरखी हेतथी,  
 दुर्गुणोने मनथी काढी नाखजो. शिक्षा० १  
 ज्ञणवी विद्या चीषट राखी व्हालधी,  
 कदी न राखो गाळ देवानी टवजो;  
 व्हेलां उठी अज्यासे मन वाळवुं,  
 मात पितानी करवी प्रेमे सेवजो. शिक्षा. ३  
 मात कहे ते कार्यो करवां प्रेमथी,  
 मात पिताने करजो नित्य प्रणामजो;  
 नवरां आश्रुवुं नहि परना आंगणे,  
 देवगुरुनां स्मरवां प्रातः नामजो. शिक्षा. ३  
 रोवुं रोसावुं नहि इठथी दोकरी,  
 जुटुं चोरी चुगली करजे त्यागजो;



१९२

विद्यानी खामोथी मूर्खि सहु कहे,  
 करजे साचो धर्ममार्गथी रागजो. शिक्षा. ४  
 नित्य नियमथी सहु कृत्यो करवा थकी,  
 हळवे हळवे कार्यो सर्वे थायजो;  
 बुद्धिसागर शिक्षा मानी मानतां,  
 दीकरी गुणियल कुटुंबमांही गणायजो. शिक्षा. ५  
 साणंद.

उधवजी संदेशो कदेशो श्यामने—ए राग.

॥ पुत्रने पितानी शिखामण ॥ २४? ॥

पिता कहेठे प्रेमपात्र निज पुत्रने,  
 करजोमीने सांजळजे मुज पुत्रजो;  
 कूल दीपक थावाने विद्या शिखवो,  
 धर्म नोतिथी साचववुं धर सूत्रजो. पिता. १  
 विद्या धन मोटामां मोटुं जाणजे,  
 एक चित्तथी कर तेनो अभ्यासजो;  
 निंदा लवरी जुठुं चोरी त्यागजे,  
 गुरु वचननो मन मंदिर विश्वासजो. पिता. २  
 विनयवंतने सर्वे विद्या सांपने,  
 विनयमंत्रथी वैरो वशमां थायजो;  
 मातपिताने पाये लागो प्रेमथी,  
 हरखी व्हेलो शाळासांही जायजो. पिता. ३  
 हळीमळीने चालो सहुनी साथमां,

## १९३

- कदो न करबो क्रोधे कदवो क्लेशजो;  
सगां संबंधी मित्रादिकनी साथमां,  
रोसावानी टेव न राखो लेशजो. पित्ता. ४
- रमत गमतमां फोगट काळ न गाळबो,  
मातपिताने पूढी करवां कामजो;  
समेल शठ मित्रोनी सोबत त्यागवी,  
बापरजो नहि आमे रस्ते दामजो. पित्ता. ५
- ज्विष्यनी आवादी दोलत देशनी,  
देशोदय निशानी बालक धारजो;  
श्रद्धाजक्ति देवगुरुमां राखजे,  
धरजे दीलमां धर्म कर्मनो प्यारजो. पित्ता. ६
- धर्मसूत्र सदगुरुनी पासे शिखवां,  
देवगुरुने वंदन कर त्रिकालजो;  
केफी वस्तु दारु मांस निवारजे,  
सहुनी साथे करजे साचुं ब्हालजो. पित्ता. ७
- क्रोध मान मायाने त्यागी टेकथी,  
सद्गुण माला कंठे धरजे सारजो;  
बुद्धिसागर एवा पुत्रो पाकशे,  
त्यारे आशे देशोदय नकारजो. पित्ता. ८

साणंद.

१९४

उधवजी संदेशो कहेजो श्यामने-एराग.

॥ शिष्यने सदगुरुनी शिक्षा. १४२ ॥

सद्गुरु देवे शिक्षा शिष्य प्रतिमुदा,  
 नमन करीने शिष्य सुखे करजोरजो;  
 सर्व जीवनी साथे मैत्री ज्ञावना,  
 कदी न करजे योगी थतिथी होरजो. सदगुरु. १  
 सुख दुःखमां समजावे आयुष्य गाळवुं,  
 वंदक निंदक उपर सरखो ज्ञावजो,  
 सडुपदेशे हित सघळानुं साधवुं,  
 जव जलधिने तरवा शरीर नावजो. सदगुरु. २  
 शुद्ध क्रियाथी कर्म कलंक विदारवुं,  
 दोषिना दोषोनो करवो नाशजो;  
 प्राणांते पण जीव दयाने प्रळजो,  
 सत्यदेव सद्धर्म धर विश्वासजो. सदगुरु. ३  
 गुरुनी आज्ञा कोइ न काळे त्यागवी,  
 सत्य धर्ममां कदी न करवो स्वार्थजो;  
 विनयवंत शिष्यो सदगुणने पामता,  
 पदे पिएर पण बोसो नहि परमार्थजो. सदगुरु. ४  
 महाव्रताने धारी आतम ध्यानमां,  
 रमजो जेथी जागे अन्तर ज्योतजो;  
 अन्तर्यामी परमात्मनी प्राप्तिथी,  
 होवे केवलज्ञाने सत्योद्योतजो. सदगुरु. ५

१९५

अनेकान्त दर्शनथी आतम उळखे,  
 अन्तर्मुखता वृत्तिनी तव होयजो;  
 आत्मस्वरूपे खेले शुद्ध स्वप्नावथी,  
 तत्त्वरमणथी नमे न कोने कोयजो.      सदगुरु. ६  
 गुरु वचनामृत पामे शिष्य सुपात्रजे,  
 गुरु जक्तिथी शक्ति प्रगटे सर्वजो;  
 सद्गुरुगमथी ज्ञान सफलता जाणोए,  
 नासे तेथी विषय वासना गर्वजो.      सदगुरु. ७  
 गुरुद्वेषी गुरुनिन्दक पापी प्राणीआ,  
 धिक धिक तेनो मानवजव अवतारजो;  
 बुद्धिसागर सदगुरु दर्शन दोहीलुं,  
 पापी प्राणो उतरे जवनी पारजो.      सदगुरु. ८  
    साणंद ॐ शांतिः ३

नधवजी संदेशो कहेजो श्यामने—ए राग.

॥ पुरुषना धर्मविषे. २४३ ॥

समजु नरने शिखामण ठे सानभां,  
 करे नहि पर ललना साथे प्यारजो;  
 हांसी ठठा परस्त्री साथे नहि करे,  
 कामी नरनो धिक्क धिक्क अवतारजो.      समजु. १  
 ठेलठबीलो कूल कलंकी नहि हुवे,  
 विचारीने बोले सारा बोलजो;

## १ए६

कहेतो जेवुं तेवुं मनथी पाळतो,  
 एवा नरनो जगमां वधतो तोलजो. समजु. १  
 मदिरापानी लंपट संगत नहि करे,  
 कुलवटथी चलवे जगमां व्यवहारजो;  
 न्यायवृत्तिथी धंधो करतो सत्यथी,  
 न्याय लक्ष्मीना ज्ञोजनथी आहारजो. समजु. ३  
 सहुनी साथे वर्ते मैत्रीज्ञावथी,  
 मात पिताने नमन करे हित लायजो;  
 मोटा जननुं मान करे ते प्रेमथी,  
 कलंक आळ चडे त्यां कबु न जायजो. समजु. ४  
 आग्ने रस्ते लक्ष्मी खरचे नहि कदी,  
 ज्ञात जातिनो करे तेह उदारजो;  
 दुःखी दीनने स्थायशक्तिथी आपतो,  
 कुटुंब जननी साथे राखे प्यारजो. समजु. ५  
 पूज्य गुरुने वंदन करे बहु ज्ञावथी,  
 सद्गुरु शिक्षा श्रवण करे हित लायजो;  
 वैयावच्च करे श्री सद्गुरु रायनुं,  
 साधर्मीने देखी मन हरसायजो. समजु. ६  
 पुत्र पुत्रीने समजण आप प्रेमथी,  
 गंज्जीर मनथी वर्ते सहुनी साथजो;  
 नवराशे वांचेठे पुस्तक धर्मनां,  
 जजे जिनेश्वर त्रपा जुवनना नाथजो. समजु. ७

## १९७

कुटुंब जनमां क्लेश वधारे नहिं कदी,  
 ज्ञाइ बेननी साथे राखे प्रेमजो;  
 प्रह्यां ब्रतोने प्राणांते त्यागे नहि,  
 दयाधर्मथी जीवपर राखे रहेमजो      समजु. ८  
 मिथ्या कुगुरु संगत वारे ज्ञानथी,  
 जनिश्वरना धर्मे बर्ते टेकजो;  
 लोक विरुद्धने देशविरुद्धने त्यागतो,  
 जैनधर्मथी विरुद्ध त्याग विवेकजो.      समजु. ९  
 क्रोध करीने प्रमदा मार न मारतो,  
 प्राणांते पण वेश्या घेर म जायजो;  
 मुनि निंदा अपमान करे नहि स्वप्नमां,  
 साधु जनने दान करे हित लायजो.      समजु. १०  
 आय प्रमाणे खर्च करे विवेकथी,  
 कुटुंब जनने करे नीतिनो बोधजो;  
 जुगटुं सट्टा चोरी व्यसनो त्यागतो,  
 घसीवसीमां करे नहि ते क्रोधजो.      समजु. ११  
 धर्म करंतां वारे नहि निज नारीने,  
 सुख दुःखमां समजावे काढेकाळजो;  
 निंदा लवरी अदेखाइन त्यागतो,  
 सज्जन मुखथी कबु न देवे गाळजो.      समजु. १२  
 धर्मोदारक दीनदयालु थावशे,  
 जिन श्रेश्ठलु जीव दया प्रतिपालजो;

## १९८

बुद्धिसागर पुरुष एवा पाकशे,  
त्यारे थाशे जैनधर्म उदारजो.

समजु. १३  
साणंद.

उधवजी संदेशो कहेजो श्यामने—ए राग:

॥ लक्षाधिपतियोने हितशिक्षा. २४४ ॥

हे लक्षाधिपतियो जगमां शुं रळ्या,  
क्यांथी आठ्याने क्यां जाशो ज्ञव्यजो;  
शाने माटे जन्म्या जागी जाणजो  
समजो जगमां शुं सारु कर्तव्यजो. हे लक्षाण १  
शेर एक दारुनो निशो जे चढे,  
लाखोपतिने तेवुं धननुं धेनजो,  
धनना धेने धेरायो अहंकारमां;  
एवा नरने समतानुं नहि चैनजो. हे लक्षाण २  
गानी वानी लानीमां गुलतान ठे,  
पैसा माटे पाप करे निशदीनजो;  
वैराग्ये मन वाले क्यांथी प्राणिया,  
व्यापारे वर्ते वृत्ति लयलीनजो. हे लक्षाण ३  
पैसाने परमेश्वर मान्यो प्रेमथी  
स्त्रीने गुरु मानी करता तस सेवजो,  
रात दीवस लोत्रे ललचायो लालचु;  
एक चित्तथी सेवे नहि जिनदेवजो. हे लक्षाण ४  
धर्म कर्मने मुकी क्यां अथरानुंगे,

## १९९

पदवी पुढे मळतुं शुं उपमानजो;  
 दुनियाना माने शुं मन मकलानुगे,  
 लक्ष्मी देखी शुं आवो गुलतानजो. हे लक्षा० ५  
 मरतां लक्ष्मी साथ न आवे जाणजो  
 हाय हाय करतो जाइश तुं एकजो;  
 लक्ष्मी लालच लोन्न वधेणे सोगणो,  
 सत्यासत्यनो दीलमां करो विवेकजो. हे लक्षा० ६  
 लक्षाधिपतियोनी राखो थइ धणो,  
 मरतां तेवी राखं तमारी थायजो;  
 चेतो चेतो वैरागी थइ जागजो,  
 नहि चेतो तो पाठळथी पस्तायजो. हे लक्षा० ७  
 सात क्षेत्रमां लक्ष्मी खर्चो जावथी,  
 दुःखि जननो करजो झट उदारजो;  
 फोगट लक्ष्मी खर्चो नहि कुक्षेत्रमां,  
 पुण्य कर्याथी स्वर्गादिक अवतारजो, हे लक्षा० ८  
 शरीर न्यारु लक्ष्मी न्यारी ठेवटे,  
 एकीजो जीव जाशे कोइन साथजो;  
 धर्म करीदियो सदगुरु गमथी प्राणीया,  
 सेवो श्री करुणालु जिनवर नाथजो. हे लक्षा० ९  
 धर्म करंतां सुखिया जगमां प्राणिया,  
 शाश्वत सुखनां सहेजे तेथी थायजो;  
 बुद्धिसागर अवसर पायी चेतजो,



३००

पामो जह्दी शिवसंपद सुखदायजो. हे लक्षा. १०

ॐ शान्तिः

अलख देशमे वास हमारा—ए राग.

॥ योग पद २४५ ॥

अवघट घाट उळंगी हमने, ब्रह्मगुफामें वास कीया;  
 माया ममता सब परहरके, देश हमारा जीतलीया. १  
 त्रिवेणीना त्तरे नाइ, पाप पंक सब मार दीया;  
 जेदी षटचक्रोका मारग, धर्म रत्न उपाय लीया. अ०२  
 मेरा मारग न्यारा सबसें, पण शिव मारग नहिन्यारा  
 वीतरागका बचन प्रमाणे, समजेतो जगकुं प्यारा अ.३  
 सच्चा हम कहतेहे ठाना, समजे ज्ञानो मस्ताना,  
 मस्तानाका मारग मुक्ति, शुं जाणे ते दीवाना. अ० ४  
 तोर्थकरकी बाणी दोरी, पकरु चढो मुक्तिमेले;  
 मारग सच्चा साहिवसच्चा, विश्वासा तुं घर दीले. अ०५  
 सत्य सुनाया जे हम पाया, गुरुममता लेजो प्राणी;  
 समकितो सदगुरु प्रतापे, बात रहे नहि को ठानी, अ०  
 धन धन जगमां एबा संतो, संगत तेनी बहु सारी;  
 बुद्धिसागर चढते जावे, हुं जान तम बलीहारी. अ० ७

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः



